

Motrišta

Kaže se, medalja ima dvije strane. Tako i moj boravak u Hrvatskoj ima dvije strane, onu koju ste vidjeli u članku "Mojim očima (i srcem)" i onu drugu. Ukratko mogu vam reći, moji prijatelji u Hrvatskoj nisu dobro, a po tome ja ocjenjujem situaciju u zemlji.

Mnogo sam razgovarala sa ljudima o situaciji u zemlji, čitala sam novine, slušala TV i radio, gledala oko sebe. Nema što nema u Hrvatskoj - no pitanje je koliko si može dozvoliti prosječni hrvatski potrošač, jer \$100 u Hrvatskoj nije nikakav novac. Po Zagrebu ne možete uopće dobiti sliku situacije, treba otići malo u unutrašnjost i gledati, razgovarati, pitati pitanja i tek onda shvaćate koliko je situacija teška.

Razgovarala sam sa seljacima. Danas je jako teško biti seljak u Hrvatskoj. Hrvatska je postala zemlja uvoza, a ti ljudi su oni koji su direktni proizvođači. Ambari pokraj Bjelovara prepuni su kukuruza još od prethodne i prošle godine. Ljudi su očajni, jer je pred njima nestašica. Suša je uništila usjeve u Međimurju, Podravini, Slavoniji, žitnicama Hrvatske. Koliko će pomoć (odštetu) dobiti - to je pitanje! Na bazi onoga što mi je rečeno (a duboko vjerujem u riječi mojih sugovornika), mala će to biti suma novca. Naime, pred neko vrijeme tuča je potukla polje raži mojih prijatelja. Odšteta koju su dobili bila je 12 kuna!! Da ne govorim o riječima drugog seljaka koji je govorio kako nikad više nije radio, a manje imao. On govori kako prima penziju 450 kuna. Probajte vi živjeti na tim novcima! A kad pogledate zagrebačku tržnicu, prepuna je uvezene hrane! Taj uvoz hrane je čisti gangsterizam.

Kažu mi, pa nije baš sve tako crno. Vjerojatno i nije, no mi smo uvijek razmišljali o Hrvatskoj o zemlji "meda i mljeka", onda kad postane neovisna. Ima i meda i mljeka u Hrvatskoj, samo za koga? Razlike su tako ogromne da je to užasno, a možda je najžasnije to što nitko od mojih sugovornika ne vidi nikakvog izlaza. Kaže mi jedan poznanik, "Pa ovo je najobičnija država! Ima i siromaštva i bogatstva, baš kao i u Kanadi!". Vjerojatno je tako, jedino Hrvatska, uz sve ostalo, nije pravna država. Recimo, nitko do danas nije osuđen za privredni kriminal, da li itko od onih koji su opljačkali banke sjedi u zatvorima, u očima ljudi je praznina, nema osmjeha. Recite vi meni, da li je to moguće da je jedan Kutle mogao imati ZAKONSKI 167 kompanija i do danas nisu u stanju da mu dokažu prevare?

Koliko ima toga o čemu bi se moglo pisati, a tako mi je teško pisati o stvarima koje bi trebalo nekako ispraviti u Hrvatskoj, jer to je moja domovina, koju ja volim iznad svega. Pa podijimo malo i pogledajmo neke stvari koje sam vidjela u tih mjesec dana mog boravka u Hrvatskoj:

- Ruševine raznih kuća još iz rata svuda su po raznim predjelima Hrvatske. Zar ne bi trebao neki zakon koji bi zahtijevao da se sve te kuće poruše ako nisu popravljene u određeno doba? Jasno, tada bi razni "humanitarci" vrištali....

- Mnogi ljudi rade na "crno". Koliko njih ne dobiva prihode na vrijeme, teško je reći, jer se ljudi srame govoriti o tome. Iskorištavanje radnika je užasno, a tome nikako ne mogu (ili ne žele?) stati na kraj. Neka mi nitko ne kaže kako nije moguće provjeriti poduzeća i pitati gdje su ljudi uknjiženi. A posebno je pitanje kako je to moguće da ljudi koji rade u privatnim i državnim poduzećima nisu plaćeni. To je kod nas nemoguće, no u Hrvatskoj je sve moguće, izgleda.

- Pred neko vrijeme izašlo je izvješće kako je 60% Hrvata u depresiji. SAMO 60%? Nema gotovo čovjeka koji nije u depresiji ove ili one vrste u Hrvatskoj. Pred neko vrijeme razgovarala sam sa čovjekom čije mišljenje zaista cijenim, i tada mi je rekao rečenicu koja možda najbolje ocrtava situaciju u Hrvatskoj. "Prije smo se", govori on, "bojali da ćemo završiti u zatvoru ako kažemo nešto što bi bilo protiv tadašnjeg režima. Danas nažalost živimo u stalnoj ekonomskoj neizvjesnosti, u strahu od sutra, u strahu da li ćemo imati posao, i što nas čeka u budućnosti, i ne daj Bože, penziju!"

- Možda je najveća žalost pozicija mladih, koji nemaju neku budućnost. Po Zagrebu ima tisuće mladih koji sjede po kaficima, lije-po obučeni, dotjerani - varljiva silka! Masovno mladi napuštaju Hrvatsku, jer na pozicijama sjede razni stariji, često nedovoljno "pismeni", po najnovijim standardima. Recimo, pred neko vrijeme uveli su novi, kompjutorski sistem glasovanja u Saboru. Cijela Hrvatska se smijala kad su ti sabornici uspjeli u nekoliko minuta pokvariti taj visoko sofisticirani sistem glasovanja. A kad smo pri Saboru, rečeno mi je ne jednom kako je to Hrvatima jedan od izvora dnevnog humora. Treba gledati te "predstavnik" Hrvata (ali i nas) kako za vrijeme sjednica drijemaju, čitaju novine, rješavaju križaljke, pričaju, telefoniraju....ili samo šute. Eto, po hrvatskim novinama jedna predstavica u Saboru, gđa. Dijana Čizmedija u godinu i pol nije se niti jednom javila za raspravu. Gospodo moja, sram ih bilo!

Tako ja mislim. Valentina

Pozdravljaju Vas sve i "neraspoređeni" policajci koji već više od godine dana protestiraju, no nitko ih ne sluša

Srela sam i naše "neraspoređene" policajce koji još i danas demonstriraju pred Banskim dvorima. Danas ti ljudi provode dane u kapeli sv. Fabijana i Sebastijana crkve sv. Marka i čekaju pravdu. Srela sam Stjepana Majdaka, Filipa Lacića, Željka Mihalica, Josipa Tuka i Dragana Grdica, bivše policajce koji su ostali "neraspoređeni", dok nam u policiji sjede oni koji su u Domovinskom ratu bili na drugoj strani. Ne znam o sudbinama svakog od tih ljudi, no recimo gosp. Majdak je pozvan jedne nedjelje na razgovor. Odbio je primiti radno mjesto prijatelja, koji je trebao biti tada otpušten. Eto, neki ljudi imaju "kičmu", pa su danas "neraspoređeni", zajedno sa nekih još 600, po podacima Udruge hrvatskih policajaca veterana Domovinskog rata.

No, možda me je najviše "dotaknula" sudbina invalida, ranjenih branitelja. Razgovarala sam s gosp. Zdenkom Mlakarom, voditelje "Dore", udruge koja se brine za djecu Hrvatske. Taj mladi čovjek, i sam branitelj, radi u udruzi koja pomaže djeci branitelja, kao i onoj čiji roditelji teško žive. "DORA" ne sustaje, ljudi "DORÉ" ne dozvoljavaju sami sebi prestatu raditi. Oni i dalje imaju 75-80 stipendija godišnje po 500-800 kuna, brinu se za djecu gdje je potrebno, obilaze branitelje, posebno invalide, kumstva za preko 4.000 djece još dolaze mjesečno. Velik je to rad, ali ono što je najteže za gosp. Mlakara su oči ljudi. Teško je gledati oči djece u nestašici, oči majki i očeva koji ne znaju kako dalje, oči branitelja koji misle kako bi bilo bolje da su poginuli, jer njihove obitelji pate. Pate od nestašice, pate od PTS (post traumatic stress), od napada žutog tiska, nepovjerenja. Mnogi branitelji se ubijaju - jer time olakšavaju život svojim obiteljima, no o tome se više ni ne piše kao prije. Čemu?

Preteško je pisati o svemu tome, pa se malo okrenimo na ono "smiješno". Zna li što je "norijada"? To vam je slavije maturanata kad završe gimnaziju i tada im je puno toga dozvoljeno. Do ove godine razbacivali su brašno po gradu, razbijali, pili, radili gluposti, neki su i stradali. Po novinama, ovogodišnja norijada je bila "uspješna". Kažu novine "sve je dobro prošle"! Jedino, koštalo je 400.00 kuna, maturanti - "budućnost Hrvatske" razbili su prozore na tramvajima, ponapljali se tako da ih je bilo strašno gledati, a da ne govorim o smeću, koje su skupljali smetlari, policiji, detektivima, zaštitarima, kao da imamo novaca za razbacivanje. A možda i imamo? Koji puta si mislim, kako je puno toga u Hrvatskoj "norijada".

I na kraju malo o nama ovdje. Razgovarala sam sa jednim novinarom u Hrvatskoj koji mi je odgovorio na moje riječi kako nitko iz hrvatske Vlade ne razgovara s nama ovako: "Pa što onda! Ne razgovaraju ni sa Hrvatima koji žive u Hrvatskoj!" Možda je to i bit svega, nema toga dijaloga, jer razmišljajući o izabranim predstavnicima u Saboru, koji sve rade samo "ne rade" tamo gdje bi trebalo - u Saboru, što možemo i očekivati? Mi u dijaspori smo se raziljutili, više ne želimo ništa, baš nas briga.

Zalosno je to kako razmišljamo, jer Hrvatska nas treba, bez obzira na to da li će ili neće s nama razgovarati predstavnici Vlade ili netko drugi. Tisuće i tisuće staraca, roditelja koji su izgubili djecu u ratu trebaju nas. Trebaju nas branitelji, kojima treba dići moral pismima, podrškom, posjetama po kućama ili bolnicama. Trebaju nas djeca, budućnost Hrvatske koja nemaju dovoljno često ni za kruh i mljeko. Treba gledati žene u Hrvatskoj. Gledajte žene mojih godina, 60-tih godina, i vidjeti ćete umorne ljude koji se boje sutra.

Nemojte mi samo reći kako ne znate što učiniti. Zaboravimo to što su nas raziljutili, zaboravili, napustili, "a toliko smo učinili"! Pred nama je 11. DORIN Golf turnir, (20. lipnja) za potrebe djece u Hrvatskoj. Ne igramo svi golf, ali svi imamo nešto novaca za pomoć djeci, a time i roditeljima Hrvatske. Pošaljite pomoć predstavniku DORE u Kanadi gosp. Stanku Trtanju, javite se na telefon (416) 674-4653 i pitajte što možete učiniti. To nam je svima dužnost.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 121. 10. VI 2003.

Cijena \$3.00

Broj 121 - 10. VI 2003.

ISKRA

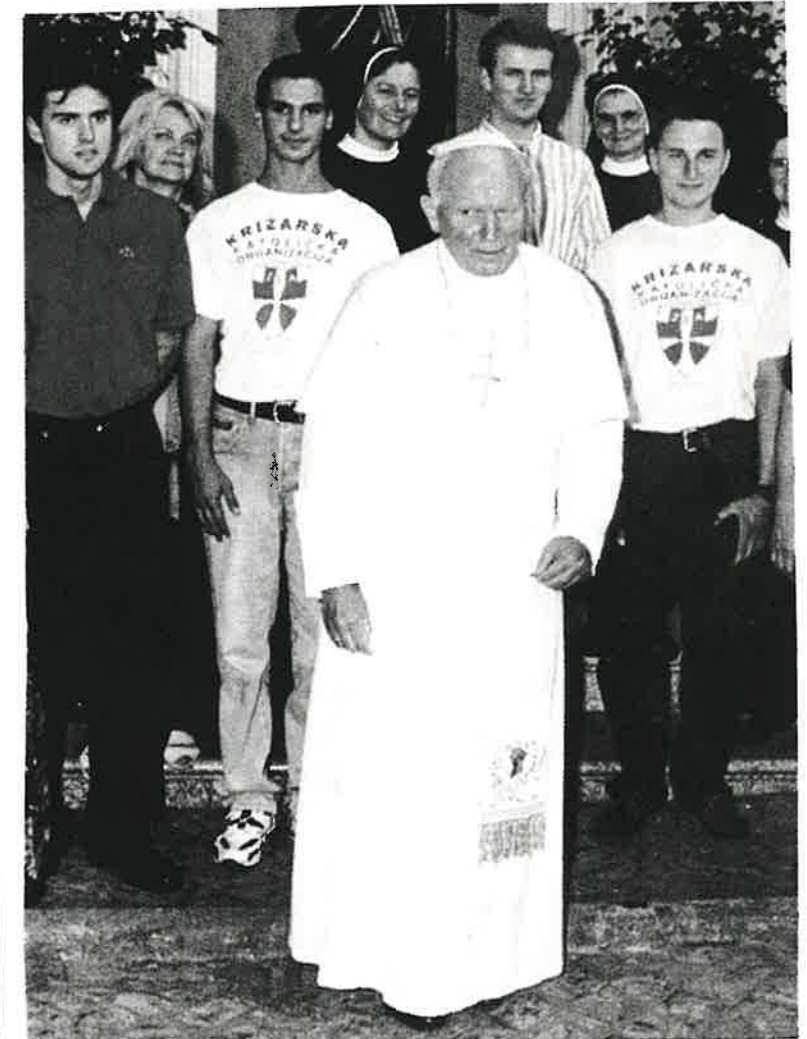
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte

U OVOM BROJU:

- Sv. Otac u Hrvatskoj
- In memoriam: Gen. Janko Bobetko
- Tomčić otkazao posjet Kanadi zbog vize
- Vladu dug ne zabrinjava
- Za šutnju 100.000 kuna
- Vjernici protiv rada nedjeljom
- MUP raspisao nagradu za informaciju o Gotovini
- Anti-akcija: Pomažem Generala - besplatno
- Hrvatske katedrale
- Zaboravljeni vrt
- Sedam najljepših hrvatskih vrhova
- Narodna kultura
- Nasmijte se s nama
- Događaji u zajednici
- Vaše zdravlje
- Motrišta

Dobro nam došao Sv. Oče

Ivan Pavao II.: Idem u Hrvatsku, zemlju neustrašivih svjedoka Evandjelja VATIKAN, 4. lipnja

Hrvatska ISKRA

(Bivši "CIRKULAR"
za Toronto i okolicu)

Kanadsko-hrvatski vjesnik
Canadian-croatian journal

Izlazi jednom mjesečno

Editor-in Chief

Glavna Urednica

Valentina Krčmar

Technical Director

Tehnički Urednik

Emil Šimunović

Contributing Editors

Damir Borovčak,
dr. Darko Desaty,
dr. Vladimir P. Goss,
Višnja Milas Matutinović,
Biserka Milinković
Marina Vuković

Address - Adresa
1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6 CANADA
Telephone - Telefon
(905) 738 4797, (416) 894 9235
Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra@rogers.com

Yearly Subscription - Godišnja pretplata
KANADA \$60.00
USA \$70.00

Advertising rates
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months
1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly
1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$300.00 yearly

Advertising is payable in advance.
Cheques payable to HRVATSKA ISKRA
Čekove nasloviti na HRVATSKU ISKRU

Sadržaj:	Come and visit Croatia	25
Pismo urednice	Croatia: Europe's hidden gem	26
Vijesti iz zajednice	Posjeta sv. Oca, Rijeka	26
Dobro nam došao, Sv. Oče	Mojim očima (i srcem)	27-28
D. Borovčak: Hallo Toronto-ovdje Zagreb	Zaboravljeni vrt	29
In memoriam: Gen. Janko Bobetko	Hrvatske katedrale	30-31
Odnos Hrvatska - Kanada	Sedam najljepših hrvatskih vrhova	32
Vijesti iz Hrvatske	Sjećamo se V. Malekovića	32
Odnosi Hrvatska i SAD	Lika-hrvatska ljepotica	33
Gospodarstvo	Rakovi - važna spona u životu mora	34
Kako se živi u Hrvatskoj	Najljepša poštanska marka u 2002. godini	35
Tko nam daje pravo zadužiti i buduću generaciju	Priča: Zima u Zagrebu	36
M. Vuković: Za čavljanje uz šalicu kave	31. svibanj, Dan Zagreba	37
Najnovije iz BiH	Narodna kultura	38
Jeste li čuli?	Nasmijte se s nama	39
Kultura	Događaji u našoj zajednici	40-44
A Fugitive Croatia General is a Hometown	Vaša pisma	45
Favourite	Vaše zdravlje: Čir na želucu	46
V. Goss: Death of an Institution	Za svakog ponešto	47
	Motrišta	48

Pismo urednice

Dragi čitatelji,

Nakon gotovo skoro dva mjeseca HRVATSKA ISKRA je pred vama. Žao mi je zaista što nije bilo moguće staviti je u tisak ranije, ali što ćemo. Život postavlja zapreke, a kako ja ovih dana zaista slavim život - nakon putovanja avionom Zagreb - Frankfurt, kad su piloti, po njegovim riječima "prestala raditi dva instrumenta" i bili smo prisiljeni spustiti se u München - tako je HRVATSKA ISKRA izašla tek onda kad je bilo moguće.

Prije svega moram zahvaliti mnogima koji zovu i pitaju gdje je ISKRA. Vaša pažnja i interes vrlo su nam važni, jer mi smo ovdje za vas. Isto tako zahvaljujem suradnicima, posebno gđi. Biserki Milinković koja je vrlo savjesno odlazila na događanja u Toronto, Mississauga, čak u London na Folklori festival, kako bi bili obavješteni o svim događajima. Velika hvala svakako ide i dr. Darku Desatiju, koji je zaista mnogo pomogao posebno u pripremi mnogih članaka. I na kraju - moram zahvaliti svima onima koji su me u Hrvatskoj tako lijepo i toplo dočekali. Hvala svakom suradniku na provedenom vremenu: gosp. Damiru Borovčaku hvala na prekrasnom putu u Hrvatsko Zagorje, gđi. Višnji Milas-Matutinović na dugačkim šetnjama i razgledavanju Zagreba, posebno Botaničkog vrta, Marini na ugodnim večerama. Mojim mnogobrojnim prijateljima - hvala svakome od Vas, za svaku dobrotu. Ispričavam se isto tako mnogima koje nisam uspjela obići (a takovih je bilo dosta), jer vrijeme je bilo kratko, Hrvatska tako lijepa, a samo su 24 sata u danu!

I sad smo doma, u Kanadi! Otvoreni su svi parkovi (i valjda će nas vrijeme poslužiti) nalazimo se opet na piknicima, pred nama je Dorin golf turnir (molim Vas, pomozite, nazovite Stanka Trtanj, koji živi u Mississaugi i svakako se uključite na bilo koji način), pred nama je sv. Ante, razni piknici. Slušala sam razgovore prošle nedjelje u župnom parku "Father Kamber" i upravo su me razalostile misli ljudi. Zajednica nam je zaista u lošem stanju, zahvaljujući problemima oko Hrvatske kreditne zadruge. Velika je potištenost, nema zajedništva. Zar smo do toga dotjerali - sve zbog novca? No, prijatelji, nedajte se, glavu gore! Sve će dobro završiti, a do tog dana nadajmo se da će se i SARS smiriti na ovim prostorima. Ne mogu shvatiti kako je to moguće da još nisu uspjeli smiriti tu situaciju oko SARS-a, no nakon boravka moje mame po bolnicama, a i mnogih priča o vašim zdravstvenim problemima ništa me više ne čudi. Zato, čuvajte se!

Pred vama je najnoviji broj HRVATSKE ISKRE. Kako ISKRA nije izlazila toliko dugo, probali smo novinarski "pokriti" najviše moguće materijala. Jasno, nemamo dovoljno mjesta za sve što se događalo u Hrvatskoj, svijetu ili u našoj zajednici, pa ako smo nešto isputili, oprostite nam, ili nas izvijestite, kako bi mi mogli izvijestiti zajednicu.

I za kraj, iako Sv. Otac neće dobiti HRVATSKU ISKRU u ruke, dobro nam došao Sv. Oče u Hrvatsku!

Srdačan pozdrav,

Valentina

We invite the readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to the length or libelous statements. All letters must include your first and the last name, your address and telephone number.

Za svakog ponešto

Kako smo se nekoć igrali?

U ruke mi je došla vrlo interesantna knjižica u kojoj su opisane igre naših baka i djedova kad su bili mali. U toj maloj (svega 79 stranica) knjižnici našla sam bogatstvo djetinjstva naših baka i djedova, pa i moje generacije, jer se i ja sjećam nekih igara. Pa pogledajmo nekoliko popularnih igara iz naše prošlosti:

ŠIŠMIŠ

Jednomu se djetetu zavežu oči. Druga djeca oko njega skaču i govore: "Šišmiš, gdje stojiš?" - "Na svijetloj iglici?" "Ako se ubodeš?" - "U vodu skočim." - "Ako se smoočiš?" "Na peč skočim i sve cvrčke polovim"; ili "Šišmiš, bi li jeo kašicu? - Poišti si žličicu!" Uz to skakuću oko njega, dok koga ne ulovi. Tad se ovomu svežu oči, i igra se nastavlja, kao i prije.

LONČIĆ

Djeca se postavle u dvostruki krug i to tako, da svako dijete izvanjega kruga imade za lončić jedno dijete iz unutrašnjega kruga. Ti se lončići sada prodaju. Kupac ide od prodavača do prodavača, te mu velli: "Pošto, kume, lončić?" Na to će prodavač: "Po petak, po šestak, po što ti ga baš ne dam!" Sada daju sebi ruke u znak trgovačke nagodbe, pa kupac stane na jednu stranu bježati, a prodavač na protivnu stranu. Tko prije stigne do lončića - onoga i je, a

tko zakasni, taj mora da nastavi redomice kupovanje.

UDIJEVANJE IGALA

To je jednostavna, ali omiljena igra. Sve se djevojčice postavle u jedan red, a prve dvije drže se za ruke, te rukama načine luk za prolaz. Posljednja iz reda trči sada kroz taj luk, a za njom sve ostale. Tako postanu "posljednje prvima, i prve posljednjima". To se dotle ponavlja dok je po volji Igračicama.

GOLUBICA LETI

Igrači posjedaju u okrug, pa svaki metne svoj palac na koljeno. Jedan od igrača upravlja igrom. On imenuje životinje dižući prst u zrak i veleći, n. pr.: "Golubica leti"; "kanarinac leti"; "lasta leti"; "pas leti"; "konj leti"; "kuća leti"; "stol leti" i slično. Kad rekne pticu krilaticu i digne prst, svi se igrači požure da i oni dignu svoj prst. Imenuje li stvar ili životinju, koja ne leti, tada svi prsti ostaju nepomični na koljenima. Tko se u tom pobuni ili zakasni, daje zalog. Zalozi se iskupljuju po izboru igrača.

TREŠNJE

Trešnje se objese na konac, a s ovim na užu. Tad se dječaci dogovore, koji će bolje skočiti, pa ustima ugrabi trešnju, koja je povisoko obješena. Tko je ugrabi, onaj je i pojede, pa da vidiš, kako su slatke. (110 igara za mladež, Jelica Belovićeva, 1894.)

MALA KITA PJESMICA ZA SPOMENAR...

Sjećate li se spomenara? Svatko od nas imao je malu knjižicu-spomenar u koju su nam uglavnom prijateljice, a koji puta i neke, sada već davno zaboravljene ljubavi, upisivale "slatke" retke. Evo vam nekoliko takovih redaka, iz knjižica naših baka:

*S Bogom mi ostala,
Vjekom moja mila!
Uv'jek sreće zvijezda
Nad tobom se vila!*

*Kad Te što ushiti ili razveseli,
a Ti nemaš druge, kakvu srce želi;
Ili kad Ti ljuta rana grudu para,
a Ti nemaš nikog, da Te razgovara;
ne počasi časa, već u narav hiti,
ona će Ti bolno srce zacjeliti!*

*Kad Ti daljinom miso krene,
Na časak bar se sjeti - mene!
Ništa na svijetu nije bcz skrbi,
Jer pečeni purani ne rastu na - vrbi.*

*Spomenar mi Tvoj se nudi,
U nj da stavim ime svoje;
Al' Ti, Ljubice, znano budi,
Da su drage želje moje;
U Tvom srcu, ne u knjizi
Ime moje nek se krije;
Tam' ga ni u svjetskoj brizi
Zaboravit moći nije!*

Za naše kuharice

Kad sam bila u Hrvatskoj u svibnju ove godine kušala sam mnogo dobrih jela. Većina jela bila je u restoranima diljem domovine, no neka zaista dobra jela kušala sam u domovima mojih prijatelja. Ova puta vam predstavljam dva recepta mojih prijatelja, koje sam dobila samo zahvaljujući dobrom prijateljstvu.

Ledene kocke

Materijal za tijesto: 7 bjelanjaka, 7 žlica oštrog brašna, 7 velikih žlica šećera. Sve dobro izmiješati i peći na 150 C. Kada je pečeno preliti sa 2 dl vrelog mljeka.

Krema za ledene kocke

1 l mljeka; 7 žutanjaka; 7 žlica mekog brašna; 7 žlica šećera
Priprema: Šećer, žutanjke i brašno umutiti s malo mljeka, te umiješati u kipuće mljeko. Kad je smjesa potpuno ohlađena, smjesi treba dodati 20 dkg izrađenog margarina i 3 vanili šećera. Tako priređenu masu staviti na gornje pečeno tijesto i na to staviti šlag (2 vrećice šlag pjene) Na sve to naribati čokoladu. Ohladiti i - uživajte.

Salata od pileline

(Serviraju je u "Park" restoranu u Varaždinu)

Za 4 osobe potrebno je:

3 komada pilećih prsa (oko 60 dkg); 4 fileta kisele paprike crvene; 1 srednje kiselog jabuka; 1/2 šalice sitno narezanih oraha; 10-15 dkg majoneze, 4 dcl kiselog vrhnja (ne prekiselog)

Priprema:

Prsa narezana na šnite prepržiti (ili ispeći na grillu), ohlađena prsa narezati na "rezance", papriku isto tako narezati na što manje "rezance", jabuku isto tako izrezati na sitne komadiće. Pomiješati vrhnje i majonezu, ubaciti piletinu, papriku, jabuke i orahe, dobro ohladiti i servirati u jednoj zdjeli obloženoj listovima zelene salate. Za ukras na vrh stavite jednu polovinu oraha. I u slast Vam bilo!

Lijepe hrvatske pjesme

Kao da Te ne volim

Kao da Te ne volim noćas odlazim
svu ti ljubav ostavljam - ništa ne nosim.
Samo jedno dušo žao mi, to što nikad nećeš saznati:
kako sam Te volio, a izgubio.

Neka Bog Ti da sve što nisam ja.
Kako sam Te volio samo On to zna.
Neka Bog Ti da sve što nisam na
i da ljubiš nekoga boljeg nego ja.

Kao da Te ne volim vrata zatvaram.
Neka Bog mi oprosti što Te ostavljam.
Samo jedno dušo žao mi to što nikad nećeš saznati
kako sam Te volio, a izgubio.

Neka Bog Ti da sve što nisam ja.
Kako sam Te volio samo On to zna.
Neka Bog Ti da sve što nisam ja
i da ljubiš nekoga boljeg nego ja.

Pjeva Goran Karan na CD-u "Dalmatinske suze"

Preporučujemo Vam:
Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brz i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X4 (905) 629 8415

Vaše zdravlje

ČIRU NA ŽELUCU SKLONIJI MUŠKARCI

Ulkus je veliki zdravstveni problem: od te bolesti boluje pet do 10 posto pučanstva. Obolijevaju sve dobne skupine, više od polovice oboljelih su muškarci, a češće se pojavljuje uz bolesti jetre, kronične plućne bolesti, kod kroničnog zatajivanja bubrega, te kod povećanog lučenja hormona paratiroidne žlijezde.

Tupa bol u žlici, koja ponekad ima karakter "pečenja", dat će nam signal ulkusne bolesti koja se u narodu popularno naziva čir. O čiru želuca i dvanaesnika, bolesti koje spadaju u najčešće gastroenterološke bolesti, govori dr. Gorana Trgo s Odjela za gastroenterologiju KB-a Split na Križinama.

Kako se može definirati ulkus želuca ili dvanaesnika?

Ulkus je okruglo ili linearno oštećenje sluznice, u prvom redu, želuca i dvanaesnika, koje prodiere kroz mišićni sloj sluznice, a zarasta ožiljkom. Ulkusna je bolest skupno ime za čir (vrhede, grizlica) želuca i dvanaesnika, jednaka i nekih dijelova tankog crijeva.

Koliko populacije danas obolijeva od ulkusne bolesti? Jesu li pojedine dobne skupine ugroženije od drugih?

Ulkus je znatan zdravstveni problem jer od te bolesti, prema pojedinim statistikama, boluje pet do 10 posto pučanstva. Od ulkusne bolesti obolijevaju sve dobne skupine, a maksimalna incidencija je između tridesetih i šezdesetih godina života. Više od polovice oboljelih su muškarci. Pojavljuje se češće uz neke druge bolesti: jetrene, kronične plućne bolesti, kod kroničnog zatajivanja bubrega (posebno kod pacijenata koji su na programu kronične hemodijalize ili u transplantiranih), kod povećanog lučenja hormona paratiroidne žlijezde. Postoji sigurna povezanost između ulkusne bolesti i uzimanja lijekova, i to nesteroidnih antireumatika, osobito salicilata.

Što uzrokuje pojavu čira? Je li i suvremeni način života krivac za njegovu pojavu?

Uzrok čira nije poznat, ali je nedvojbeno dokazana međusobna ovisnost hipersekrecije želučane sluznice, posebice kod duodenalnog čira. Budući da velika većina ljudi ima kloridne (solne) kiseline u želuca, katkad i previše, postavlja se pitanje zašto i ti ljudi ne dobivaju čir. Očito je da postoji ravnoteža između ulcerogenih čimbenika (kloridne kiseline i pepsina), s jedne strane, i protektivnih čimbenika želučane sluznice ("mukozna barijera" - pokrivač sluzi, gel između sluzi i površine epitelnih stanica, površina epitelnih stanica, opskrba sluznice krvlju), s druge strane. Oni su osnovni citoprotektivni supstrati u zaštiti želučane sluznice. Ta ravnoteža može biti poremećena posredstvom različitih vanjskih čimbenika, a prije svega stresovima, pa možemo reći da je suvremeni način života dijelom kriv za pojavu čira. Osim toga, pojavi čira mogu pogodovati pušenje, alkohol, nesteroidni protuupalni lijekovi, virusi, a također se posljednjih godina zna da je *Helicobacter pylori* jedan od agresivnih čimbenika koji dovodi do slamanja obrambenih mehanizama sluznice i na taj način do pojave čira.

Koje vrste ulkusa postoje?

Želučani čir javlja se zbog smanjenog obrambenog mehanizma želučane sluznice, dok kod duodenalnog čira agresivni, ulcerogeni čimbenici nadvladavaju protektivne mehanizme želučane sluznice. Čir želuca obično se pojavljuje u kasnijoj životnoj dobi. Želučani sok tih bolesnika najčešće nije hiperacidan, a smatra se da je uzrok tog čira smanjenje obrambenih mehanizama sluznice. Nasljedni faktori nemaju važnu ulogu u njegovu nastanku. Duodenalni čir je bolest mladih dobrih skupina, gotovo je uvijek praćen hiperaciditetom, a zapažen je i utjecaj nasljednih faktora u njegovu nastajanje.

Koliko je često ulkusna bolest zloćudna?

Duodenalni čir je po svojoj naravi sklon spontanom smirenju, ali i recidivima. Četiri je puta češći od želučanoga, muškarci boluju tri puta više nego žene i ova vrsta gotovo nikada ne prelazi u karcinom. Želučanim ulkusnim bolesnicima treba posvetiti više pozornosti zbog činjenice da su pet posto želučanih čireva zapravo karcinomatozne ulceracije u želuca. Dokazano je da je višestrukim biopsijama u takvih čireva moguće u 90 posto pacijenata razlikovati dobroćudni čir od zloćudnoga.

Koji su simptomi pojave čira? U kojem dijelu trbuha se javlja bol?

Bol u trbuhu i nelagoda najčešći su i najkarakterističniji simptomi ulkusne bolesti. Bol ima karakter "pečenja", može biti i tupa, a najčešće se javlja u žlici. Sama bol se širi i lijevo i desno od žlice, a bol u leđima i prema desnom rebranom luku može značiti i komplikaciju ulkusne bolesti - penetraciju u gušteraču ili prema jetri. Kod želučanih bolesnika javlja se bol obično oko jedan sat nakon uzimanja obroka, dok se kod duodenalnog čira bol javlja dva do tri sata nakon obroka i redovito je provocirana glađu, no obično se gubi nakon uzimanja jela. Duodenalni bolesnici ne gube na tjelesnoj težini, i nemaju nadutost, bude se zbog boli tijekom noći, i to u drugoj polovici.

Javljaju li se simptomi čira u točno određena godišnja doba?

Prije je postojala sezonska periodičnost (proljeće, jesen) javlja

janja ulkusne bolesti, ali se u posljednje vrijeme ta periodičnost gubi. Inače je tipično da se nakon akutizacije ulkusnih smetnji bol obično smiri cijeljenjem ulkusa, a zatim, vrlo često iz potpuno nejasnog razloga, ponovno javi. Bolesnici s postbulbarnim činom i oni kod kojih čir penetrira imaju stalne boli u trbuhu tijekom cijelog dana, neovisno o uzimanju hrane.

Kako se čir liječi i u kojim je slučajevima nužan smještaj u bolnici?

Liječenje ulkusnih bolesnika treba uglavnom provoditi kod kuće. Potrebno je hospitalizirati bolesnike koji krvare i one koji pate od silnih boli, pa je u njih u pitanju penetracija ili perforacija, te one koji povraćaju zbog opstrukcije koja nastaje najčešće nakon obrazgotinjenja duodenalnog čira (pilorostenozu, bulbostenozu) sa pet posto učestalosti kod nas.

Je li nakon dijagnostičirane ulkusne bolesti potrebno izmijeniti način prehrane?

Dijeti se u ulkusnih bolesnika ne pridaje ona važnost koju je imala prije, jer nema dijeta koje bi same po sebi izliječile ulkusnu bolest. Ipak, bolesnicima treba, posebno u akutnoj fazi bolesti, savjetovati da ne uzimaju previše slanu, paprenu i začinjenu hranu. Preporučuje se prestati s uživanjem alkohola, gaziranih pića, crne kave i pušenja. Pacijent mora uzimati pet do šest obroka dnevno, nije poželjan kasni večernji obrok zbog inače povećane sekrecije solne kiseline. Mlijeko ne smatramo, kao prije, hranom izbora za ulkusne bolesnike poradi prisutnosti proteina i kalcija u mlijeku. Nije poželjno da hrana bude previše vruća, ni odviše hladna. Važno je napomenuti da i slatka jela mogu izazvati hiperaciditet.

Koji se lijekovi primjenjuju u liječenju ulkusne bolesti?

Svrha medikamentozne terapije je da bolesniku ukloni bol, da ga smiri i da pripomogne izlječenju čira. Ima nekoliko skupina lijekova pa tako antacidi neutraliziraju želučanu kiselinu, inhibitori H2 receptora inhibiraju lučenje želučane kiseline na samoj parijetalnoj stanici sluznice želuca, blokatori protonske pumpe potpuno inhibiraju lučenje želučane kiseline. Tu su i citoprotektivi koji oblažu sluznicu želuca i tako je štite od djelovanja solne kiseline. Najčešći je u upotrebi princip uzimanja lijekova u punoj dozi tijekom četiri do šest tjedana u početnoj fazi, te još mjesec do dva produžene terapije s polovicom količine lijeka koji se upotrebljavao u početnoj fazi.

Koliko često se primjenjuje kirurški zahvat?

Kirurška terapija ulkusne bolesti danas je nakon terapijskih mogućnosti medikamentoznog liječenja rjeđa. U pravilu se na taj način liječe komplikacije ulkusne bolesti kao što su perforacija, penetracija, masivno krvarenje koje se ne može zaustaviti konzervativnim putem i opstrukcija. (Ojdana Koharević, Slobodna Dalmacija 24. 4. 2003.)

PROLJETNO OBILJE HRANE

Poslije zimskih mjeseci, kad su se mnogi malo kretali, još manje vježbali, te jeli tešku, začinjenu i nerijetko premasnu hranu, ovo je doba godine idealno za promjenu jelovnika, pa i loših navika. Pijte najmanje osam čaša vode, izbjegavajte gazirane napitke, a kavu i alkohol svedite na minimum. Umjesto pečenih, pirjanih jela, birajte ona sa što više mlade mrkve, špinata, artičoka, mladim grahom, tikvicama ili svim vrstama zelja i kupusa kuhanih na pari i začinjanih maslinovim uljem. Uz to malo bijelog mesa ili plave ribe, te što manje kruha, tjestenine i riže. Za desert umjesto kolača - izaberite od proljetnog obilja - jagode, trešnje, a ubrzo i marelice. Redovito pijte obrano mlijeko i jogurt. Uživanje je zajamčeno, a tijelo će vam vrlo brzo pokazati da je baš takva prehrana idealna za vitku liniju, dobar tonus kože i, što je najvažnije - osjećat ćete se odlično. (Večernji list)

Summer is coming! Don't you need some help? Help yourself with natural products of Nature's Way Co.!

Pomozite si snagom prirode!

Nature's Way Co. vam nudi preko 30 vrsta ljekovitih čajeva, kapi i masti, koje je spravio jedan od najpoznatijih travara u Hrvatskoj, gosp. Celiković.

Tu su i naše ljekovite keramičke šalice i čaše i već nadaleko poznata prirodna krema za njegu Vašeg lica! A za Vas koji imate problema s kožnim bolestima, hemeroidima ili tumorima - Bernardin eliksir je već mnogima pomogao.

Svakako nazovite "Nature's Way Co." na (905)846-3060

I porazgovarajte s nama. Mi čekamo Vaš poziv!

Potražite nas na piknicima u parkovima

Vijesti iz naše zajednice

FESTIVAL DJEČJE PJESME

Članovi Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" prihvatili su se zaista velikog posla, organiziranja festivala na kome će biti izvedene novo komponirane dječje pjesme u izvedbi djece.

Priredba će se održati u Hamiltonu 14. lipnja o.g. a do nas je da pomognemo svaki kako umije i koliko može i hoće ova zaista jedinstvenu manifestaciju Hrvata na ovom području.

Donacije s naznakom - Dječji Festival na ime HKD Napredak možete slati poštom na adresu 7-23 Dynasty Ave. Stoney Creek, ON, L8G 4Z5 ili "Napredak", adresa P.O.Box 56003, Stoney Creek, On. L8G 5C9 ili uplatiti na Napretkov žiro račun kod Hrvatske Kreditne Zadruga br. 1005248 ili direktno članovima odbora Napretka.

Prikupljena sredstva ići će za pokrivanje troškova festivala, u fond za organizaciju budućeg festivala te Napretkov fond za stipendiranje hrvatskih potrebitih daka i studenata. Mnogo uspjeha svima sudionicima festivala! (BM)

HRVATSKA BRATSKA ZAJEDNICA Odsjek 515 "Bernard M. Luketich"

organizira u sklopu Metro Toronto International Caravan "PAVILJON ZAGREB", koji se održava od srijede 25. lipnja do nedjelje 29. lipnja 2003., svake večeri u Canadian Legion Hall, 1050 Weston Rd., Toronto. Biti će prikazani kulturni običaji iz Hrvatske (ples, tamburica, pjesme). Moći će se naručiti i hrvatski specijaliteti. Pozivamo sve zainteresirane da nam dođu i da nas posjete.

Unaprijed hvala.

Odbor Odsjeka 515 HBZ

HRVATSKI INFORMATIVNI RADIO CIR AM 530 Tel.: (905)795-1122

Budite s nama svakog ponedjeljka od 21 - 22 sata!

Vaša veza: domovina - iseljništvo. Razgovori, specifične vijesti. S nama na počinak.

Svakako Vam preporučujemo

modernage glass inc.

Window Walls - Curtain Walls
Glass - Glazing - Mirrors
Store Fronts - Entrance Ways

239 Bering Avenue
Toronto, ON, M8Z 3A5

Tel.: (416) 233 5880
Fax: (416) 233 6092

Pomozimo DORI kako bi DORA pomogla djeci Hrvatske, dodite u što većem broju na

11. godišnji DORA Golf turnir
Petak 20. lipnja, 2003
Royal Woodbine Golf Klub
195 Galaxy Blvd.

Etobicoke, (416) 675-2955

Za sve informacije obratite se na organizatore ModernAge Plastics, naše prijatelje gospodu Stanka Trtanj, Bob Galamaga i druge na telefon (416) 675-2955. Nemojmo iznevjeriti ovu izvanrednu grupu ljudi, koji ne sustaju u radu za djecu Hrvatske. Pronađite način kako bi pomogli ovaj već 11. Golf turnir. Razgovarajte sa organizatorima, uključite se u rad, koji će Vas oplemeniti, jer dobročinstvo je jedino blago koje se povećava dijeljenjem.

Hvala vam prijatelji na svakoj pomoći. Mi iz DORE (a u te uračunavam i sebe) računamo na sve Vas.

11th Annual DORA Golf Tournament

Friday June 20, 2003

at the
Royal Woodbine Golf Club

**195 Galaxy Blvd
Etobicoke 416-674-4653**

Sv. Otac Papa Ivan Pavao II. treći puta u Hrvatskoj

2003. III. Papin pohod Hrvatskoj

- 06. VI. Dubrovnik
- 07. VI. Osijek i Đakovo
- 08. VI. Rijeka
- 09. VI. Zadar

www.papa.hr

Obitelj - put Crkve i naroda

Ivan Pavao II.: Idem u Hrvatsku, zemlju neustrašivih svjedoka Evandjelja

VATIKAN, 4. lipnja - Pripremam se sutra ostvariti s velikom nadom svoje treće putovanje u Hrvatsku, zemlju označenu svjedočenjem neustrašivih svjedoka evandjelja, rekao je papa Ivan Pavao II. u srijedu u svom obraćanju vjernicima na završetku opće audijencije u Vatikanu, javila je Ika.

Papa je rekao kako je cilj njegova posjeta Hrvatskoj utvrditi u vjeri braću i sestre katoličke zajednice, koji su u doba vjerskog progona ostali vjerni Kristu i bez straha se suočavaju sa izazovima sadašnjeg trenutka da bi ga nastavili svjedočiti s hrabrošću.

"Riječima dobrodošlice pozdravljam sve vas, dragi hrvatski hodočasnici! Kao što vam je poznato, sutra ću poći u vaše krajeve. Radujući se tomu apostolskom putovanju, na kojemu ću se susresti s hrvatskim pukom, uzdam se u vašu molitvu, te vam svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov. Doviđenja u Hrvatskoj! Hvaljen Isus i Marijalo", rekao je papa Ivan Pavao II. pozdravljajući hrvatske hodočasnike okupljene na općoj audijenciji.

"U ovih trinaest godina od ponovno stečene neovisnosti, učvrstili su crkvene strukture i sada se posvećuju prodornijem evangelizacijskom djelovanju", dodao je Papa.

"Draga braćo i sestre", nastavio je Papa, "pozivam vas da me pratite molitvom. Povjeravam to moje stoto apostolsko putovanje Svetoj Djevici, koja se toliko časti u Hrvatskoj, da ona prati moje korake i izmoli za hrvatski narod novo proljeće vjere i građanskog napretka".

(Hina)

PAPA U POZDRAVNOM GOVORU U ZRAČNOJ LUCI NA KRKU:

Hrvatska baština pridonijet će učvršćenju Unije

Što skortiji ulazak Hrvatske u EU te što skorije zalječenje rana uzrokovanih ratom i totalitarizmom poželio je Ivan Pavao II. došavši treći put u Hrvatsku, što je ujedno njegovo stoto putovanje izvan Italije. U zrakoplovu od Rima do Krka, Papi je bila ponuđena i posebna torta s natpisom "100. putovanje". Hrvatska je nedavno predala zahtjev da postane sastavni dio, također u političkom i gospodarskom pogledu, velike obitelji europskih naroda. Ne mogu ne očekivati želju da se uspješno ostvari ta težnja. Bogata će baština Hrvatske sigurno pridonijeti učvršćenju Unije, bilo kao upravne i teritorijalne cjeline, bilo pak kao kulturne i duhovne stvarnosti - rekao je Papa u svome pozdravnom govoru u zračnoj luci na Krku. - U ovoj su zemlji jednako kao i u nekim susjednim zemljama još uvijek nazočni bolni tragovi nedavne prošlosti. Neka se oni koji imaju vlast na građanskome i na vjerskome području ne umaraju liječiti rane uzrokovane okrutnim ratom i uklanjati posljedice totalitarnog sustava što je previše vremena nastojao nametnuti ideologiju suprotnu čovjeku i njegovu dostojanstvu - rekao je Papa.

Ivan Pavao II. naglasio je kako s posebnom radošću treći put stupa na drago hrvatsko tlo. "Zahvaljujem svemoćnom Bogu što mi je dodijelio ponovno doći k vama u okviru ovog mojeg 100. apostolnog putovanja", rekao je Papa te pozdravio hrvatskog predsjednika i prisutne koji su ga dočekali. Papa je zatim govorio o svojim obilascima dubrovačkog, đakovačkog, riječkog i zadarskog područja. - Otok Krk čuva bogatu glagoljsku baštinu nastalu kako na području bogoslužja, tako i na području svakodnevnog života hrvatskog naroda.

Papu je u Omišlju čekalo državno i crkveno izaslanstvo te oko 3000 stanovnika otoka Krka. Državu je predstavljao Stjepan Mesić, uz kojega su bili predsjednik Hrvatskog sabora Zlatko Tomčić, predsjednik Vlade Ivica Račan, načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga general zborna Josip Lucić, zatim potpredsjednici Sabora i Vlade, te čelnici Primorsko-goranske županije, otočnih gradova i općina. Hrvatsko crkveno izaslanstvo vodio je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup Josip Bozanić.

Nakon izlaska iz zrakoplova, Papa je stao na svoje prepoznatljivo pomoćno vozilo. Potom se pozdravio s predsjednikom Mesićem i nadbiskupom Bozanićem te zajedno s pratnjom krenuo do Počasno-zaštitne bojne. Na njezinu početku zapovjednik bojne pukovnik Dragan Basić dao je Papi prijavak. Potom su Mesić i Sveti Otac obavili smotru te se naklonili zastavama. Papu su zatim na

vozilu dogurali do baldahina gdje je sjeo na pripremljeni bijeli stolac, a s njegove lijeve strane sjeo je Mesić.

Svečanu ceremoniju dočeka započeo je Puhački orkestar HV-a koji je odsvirao vatikansku i hrvatsku himnu. Uslijedili su pozdravni govori. Prvi je govorio domaćin predsjednik Mesić. Papin govor često je bio prekidao pljeskom, a posebno buran pljesak odjeknuo je kad je Papa spomenuo krčkog biskupa Valtera Župana.

PREDSEDNIK MESIĆ U POZDRAVNOM GOVORU:

Vaša Svetosti, dobro došli u Hrvatsku!

Hrvatski narod i svi hrvatski građani dočekuju Vas s osmijehom, radosna srca i raširenih ruku. Svojim trećim posjetom u manje od jednog desetljeća Vi niste samo naš dragi gost nego postajete i sastavni dio povijesti i svakodnevne naše domovine.

Pohodili ste, Vaša Svetosti, Zagreb, Split, Mariju Bistricu i Solin. A ovo vaše 100. apostolsko putovanje počinjete na Krku, na otoku, na jednom od tisuću škoja razasutih uz najrazvijeniju obalu Mediterana. Slan i modar miris hrvatske makije, bora, maslina i smilja pratit će Vas uzduž hrvatskog Jadrana, od Rijeke, Zadra do Dubrovnika. Očekuje Vas i veseli Vam se slavonska ravnica - Osijek i Đakovo. Uvjerit ćete se da u narodu koji prebiva na ovim prostorima traje i živi plemenita i dobrotivna duša koja se raduje i veseli Papi, koja vjeruje u istinske vrijednosti ljubavi i mira.

Pamtimo, Sveti Oče, poruke koje ste nam uputili u prigodi Vaših prethodnih posjeta. Sjećamo se Vaših riječi o izgradnji kulture i mira, o značenju oprosta, o pozivu da oprostimo i da tražimo oprost. Ono što ste tada navijestili, posljednjih se godina, premda ponekad ne bez teškoća, ipak ostvaruje. Kao što ste rekli: "Ne vjerujte onima koji vam obećavaju lagana rješenja, bez žrtve se ne može sagraditi ništa veliko."

I nastojali smo biti strpljivi, uporni, mudri i njegovati solidarnost. Teškoće nas nisu obeshabirale. U sebi smo uvijek nosili optimizam i radost življenja.

Svjesni problema koji su naslijeđeni povijesti i rata, i naših osobnih ograničenja, danas mi u Hrvatskoj želimo nastaviti proces demokratizacije, izgradnju pravednijeg društva, društva pravne i osobne sigurnosti za sve naše građane. Želimo, hoćemo i namjeravamo graditi takvo društvo i takav sustav koji će našim obiteljima jamčiti sretan i radostan život i odgovoran odgoj djece.

U tim našim nastojanjima izgradnje zajednice mira, pravde i napretka, na putu smo pridruživanja Europskoj uniji kao željenom

Vaša pisma

OTVORENO PISMO GOSP. IVICI PUHALO

Dragi Ivica, prijatelju stari, čitao sam članak o Tvojem divnom snu. Nemaš ti ja kao ti, pjesničke dari, i javljam ti se u prozi, no ako mi u pomoć dođe dobra muza, moguće je i malo poezije da se ti, pjesniče, stihovima mojim nasmiješ do suza.

I ja već dosta dugo, kao i puno naših ljudi sanjam sličan san, i neke ideje sam na papir stavio. Znaš da sam se u mladim danima inženjerskom bavio. Sve više nas ima u godinama "zrelim", davno smo ostavili naša ognjišta stara s one strane velike vode da dođemo do kruha i zlatne slobode.

Dali smo mladost našoj novoj domovini, koja nam je utočište dala - vjerojatnost je mala da ćemo se vratiti na ognjišta djedova naših od Drave i Drine do plavog Jadrana žala.

Blizu su dani da nam pomoć i njega potrebna bude, bilo bi lijepo smjestiti se među svoje ljude, slušati hrvatski najljepši jezik i glas, umornom tijelu i svakoj duši prava utjeha i spas.

Šetam i ja često prostorijama našeg doma, smirena i vesela lica bakice i djedovi unucima pričaju o slavim danima i herojstvu Hrvata iz davne povijesti i Domovinskog rata.

Mjesec je svibanj, u kapelici Doma - Oltar okičen iz našega vrta cvijećem, vjernici mole svetu Krunicu Kraljici Mira na čast i slavu, za trajni mir i za hrvatske heroje žive i u Haagu, a i mrtve Križnih puteva i Bleiburga žrtve.

Što se tiče riječi prijatelja Tvoga, kad si mi pričao svoj divni san, ja bih dodao samo malo mišljenja svoga. Istina, kad gledaš te vjetrenjače nizozemskog stila, zastrašujuće divovske veličine i nije čudo da je Don Quihote svoja tanka koplja lomio o njihova krila.

Nisu ni naša koplja od njegovih jača, ali, i tu tajna leži, mi budemo mudri i vezat naša koplja u snopove debele, čvrste...

Neka ih onda pokušaju lomiti i kad ih neće moći, neka se u čudu "krste"!

Zajednica naša složna je i jaka, a nije baš ni mala! Pomoći je spremna kad zatreba. Sagradila je crkve, uredila parkove, i za Domovinu pomoć je dala.

U nadi da će Tvoj, moj i san mnoštva zajednice jednog dana postati i zbilja, završio bih parafrazom poznate uzrečice:

Hrvati (svih zemalja) ujedinite se (već jednom).

Pozdrav,

Alois Firšt
Mississauga, 15. svibanj, 2003.

Preporučujemo.....

S naše farme u Vaša domaćinstva - AGRAM MEATS!

Novootvorena trgovina prehrane AGRAM MEATS nudi Vam bogat izbor suhomesnatih prerađevina: kobasice, salame, slaninu i pečenice.

U AGRAM MEATS naći ćete i sve delikatesne proizvode uvezene iz domovine Hrvatske, začine za jelo, čokolade, napolitanke i još mnogo drugih artikala. Svježa jaja s vlastite farme nudi samo AGRAM MEATS, kao i piliće i patke po narudžbi.

AGRAM MEATS nalazi se na adresi 49 Queen St. South u Streetsville-u, a telefonski broj je (905) 286-4602.

Kvaliteta i svježina s naše farme u Vaša domaćinstva - AGRAM MEATS!

Preporučujemo....

HARMFUL CHEMICALS IN YOUR CHILDREN?

For immediate release, Dec.12. 2002, Markham, Ont.:

Have you ever wondered how safe personal care, cosmetics and baby products are?

According to the FDA and Dr. Samuel Epstein, a world renowned toxicologist and chairman of the Cancer Prevention Coalition, most bubble bath, lotions, skin care and shampoos contain harmful chemicals. Chemicals that enter the blood stream and accumulate in human tissue. Sodium Lauryl Sulfate (SLS) is one such chemical and is used as a skin irritant in laboratory tests, has been linked to tumors in mice. SLS can be found in almost every personal care product in your bathroom and even in the toothpaste. SLS is essentially a foaming agent that is extremely corrosive and is used in industry as an engine degreaser and floor cleaner. Yet it is virtually in every product that consumers apply to their skin, hair or put in their mouths.

Another chemical found in toiletries is Propylene Glycol. This corrosive chemical can be found in most hair conditioners, bubble baths and hand and body lotions. This in spite of the fact that Propylene Glycol is used in paint, brake fluid, and the kind of anti-freeze they use to de-ice airplanes. Another compound DEA, is still used in North America despite being banned in many parts of Europe. In the U.S. Senator Ted Kennedy listed these chemicals in a report in 1997 and stated that they are a direct link

to the increase in cancer, where rates are now one out of three people.

In "The Safe Shoppers Bible", which was forwarded by consumer advocate Ralph Nader, Dr. Epstein listed the companies and the products that he considered harmful. In spite of Epstein's revelations and directness on the issue, these large manufacturers did not take him to task. The silence was deafening. UNREASONABLE RISK, he does mention one company that produces a healthy, natural alternative. Newways International is a company that manufactures a wide array of unique products from shampoo to aromatherapy. According to Marketing Director Edmond Kett, Newways refuses to use harmful chemicals such as DEA, lead, aluminum, SLS, and Propylene Glycol. He states: "Although these chemicals are very inexpensive, the cost to our consumers health over the long term is much too high." He added: "We don't even use large molecule ingredients that sit on the surface of the skin and suffocate it, like mineral oil, glycerin and collagen. The skin needs to breathe in order to detoxify."

In all of their personal products, Newways uses natural plant extracts such as Rose Hips Oil, Aloe Vera and others. The company offers a 100% satisfaction guarantee and states that they will put their safer products up against any others on the market. Newways markets their product line through independent distributors in over 42 countries, and has product specialists that answer questions over the telephone.

They have also launched a unique marketing campaign where consumers can rest their products for free, in order to prove the efficiency of their shampoo, toothpaste etc.

To receive your free product pack, simply call Rozalija Goričanec (905) 403-9395

Otvorenje župnog parka "Father Kamber" i Tjelovska procesija

NAJVEĆA ZVIJEZDA DOMAĆE ESTRADJE VJENČALA SE U TORONTU

Thompson se oženio Sandrom Rogić

ZAGREB - Thompson se oženio! Poznati hrvatski pjevač Marko Perković Thompson i Kanađanka iz Šibenika Sandra Rogić svoje bračno "da" proslavili su preksinoć u društvu dvjestotinjak svatova, uglavnom Sandrine rodbine. Svadba je, ekskluzivno doznajemo, održana u jednom od najelitnijih restorana u Torontu. Fešta je trajala do ranih jutarnjih sati.

Marko Perković upoznao je Sandru tijekom turneje po Kanadi i Americi prije dvije godine, a po povratku u Hrvatsku, svojim prijateljima povjerio je da je ona izabranica njegova života. Sandra je početkom ove godine doputovala u Hrvatsku. Zajedno su posjećivali Thompsonove najbolje prijatelje, koje je Sandra osvojila svojom skromnošću i ljepotom. Pričala je kako je sasvim slučajno otišla na Thompsonov koncert u Torontu, a nakon njega poželjela se slikati s hrvatskom estradnom zvijezdom.

Cim je odradio svoj zadnji koncert na početku korizme, jer za korizme nikad ne pjeva, Perković je otputovao u Toronto. Sandra ga je u Kanadi odvela na mnoga poznata mjesta, a posjetili su i Las Vegas, koji ga je oduševio. Prijateljima je pričao kako su mu to bili najljepši dani u životu. No, kaže, imalo je to svoju cijenu - dobio je desetak kilograma!

Marko Perković iza sebe ima neuspjelo brak s Dantjelom Martinović. Javnost dugo za njega nije znala, doznala je tek kad su se rastali. Thompson je kao veliki vjernik zbog toga bio nesretan, pogotovu zato što Crkva ne dopušta ponovno vjenčanje. Međutim, zatražio je od Crkve da poništi taj brak, pozivajući se na iznimke kad se to može učiniti. Upravo ovih dana izjavio je da ima dobre vijesti da će se to dogoditi. (Večernji list, 29. travnja)

HRVATSKI JEZIK - UNIVERSITY OF TORONTO

"Ako zaostali dug za pokriće programa za hrvatski jezik i kulturu na Sveučilištu Toronto ne bude plaćen, taj program će nakon šest godina biti ukinut". To su izjavili Prof. P. Bogart i prof. Silvana Sanader u intervju na radio programu "Zvuci Hrvatske" u četvrtak 22. svibnja o.g. Već prije se govorilo o ozbiljnoj financijskoj situaciji pa je tako prošle školske godine smanjen broj razreda za hrvatski jezik. Međutim ovo je sada vrlo ozbiljna situacija. Nadamo se da se je naša hrvatska zajednica odazvala pozivu za podmirenje dugova kako bi se sačuvao i održao hrvatski jezik na Sveučilištu Toronto a time i nazočnost hrvatskog jezika i kulture ne samo na ovom području, već i u zapadnom svijetu. Bilo bi dobro kad bi netko, možda i sam predsjednik gosp. Michael Bukovac Kanadsko-hrvatskog Kongresa Toronto objasnio našem čitateljstvu zašto je došlo do tako kritične situacije.

Biserka Milinković

PS. Dragi čitatelji, pitajte udruge kojima pripadate, koliko su novaca dale za hrvatski jezik? Kako čujemo, bilo je udruga koje jednostavno nisu našle novac za hrvatski jezik na U of T. Zalosno.

Post festum

Kad sam bila u Hrvatskoj, između ostalog, došao mi je u ruke članak "Hrvatskog slova", od 25. travnja ove godine pod naslovom "Bura oko Kreditne zadruge", Toronto. Razgovor s upraviteljem Kreditne zadruge, gosp. Josipom Vinskim, vodio je izvjesni "H. Herceg". Taj isti intervju objavljen je u "Glas"-u HKZ-e br. 2.

Citiram riječi gosp. Vinskog iz tog članka: "Zadruga je postala atraktivni plijen za dvije grupe ljudi: jedni preko Zadruga žele kontrolirati i usmjeravati aktivnosti hrvatske zajednice, a drugi su poslovni grabežljivci koji sve podvrgavaju vlastitim interesima. Jednima smeta hrvatsko ime, a drugi bi za dolar više prodali i vlastite sinove i kćeri".

A kojoj grupi Vi pripadate, gosp. Vinski?

Valentina

cilju Ujedinjene Europe koja će, vjerujemo, okupiti sve njene raznolikosti i bogatstva i biti satkana na zajedničkim izvorima i korijenima u kojima je i kršćanstvo jedan od temelja.

Znamo, Vaša Svetosti, da ćemo u tim svojim plemenitim željama i dobrim djelima imati Vašu podršku.

Radujemo se, Vaša Svetosti, ponovnom susretu. Želimo Vam ugodan i radostan boravak u Hrvatskoj.

Neka Vas na ovom apostolskom putovanju prati pjesma i ljubav.

Sv. Otac u Dubrovniku

Golubice kao znak slobode

Ivan Pavao II. pred crkvom sv. Vlahu u središtu Dubrovnika pustio je dvije bijele golubice kao znak slobode, te je pozdravio Dubrovčane.

"Pozdravljam Dubrovnik i djecu prvopričesnike, neka vas Bog blagoslovi" rekao je Ivan Pavao II. Očito dobro raspoložen, kazao je kako posebno pozdravlja djecu i mlade, ali i malo starije. U papamobilu s Ivanom Pavlom II. bili su dubrovački biskup Zelimir Puljić i Papin osobni tajnik Stanislaw Dziwisz. Papa je papamobilom ušao u grad kroz vrata Revellina i zatim napravio krug po Stradunu, te se, obišavši Onofrijevu česmu, vratio pred crkvu sv. Vlahu. Nastavio je put papamobilom do zračne luke. Pred crkvom sv. Vlahu 100 djece prvopričesnika pjevalo je: "Čuvaj nam Svetog Oca i domovinu Hrvatsku".

Papa i njegova pratnja, s državnim tajnikom Svete Stolice kardinalom Angelom Sodanom na čelu, bili su vrlo zadovoljni i pljeskali su prvopričesnicima. Posebni izvijestitelj Večernjaka jedini je novinar koji je bio u pratnji Svetoga Oca.

Dugo sam vremena želio doći u Dubrovnik. Moja se želja danas ostvarila. Zahvaljujem Bogu na prelijepom dočeku, ovome bogoslužju i predivnim prirodnim ljepotama. Sve vas blagoslivljam - sve obitelji, mladež koja neka ide hrabro naprijed. Blagoslivljam djecu i bolesnike. Neka Bog blagoslovi rodno mjesto nove blaženice, grad Dubrovnik i cijelu Hrvatsku - kazao je Sveti Otac u svom završnom govoru prije misnog blagoslova.

U gruškoj luci na misnom slavlju okupilo se jučer više od 60 tisuća hodočasnika, a njih otprilike 2000 bilo je na barkama. Među hodočasnima jučer je bilo i petstotinjak turista koji se odmaraju u Dubrovačkom primorju.

Na slavlju je koncelebriralo četrdesetak biskupa iz Hrvatske, Vatikana, Perua, Austrije, Češke i Ukrajine i oko 450 svećenika iz cijele Hrvatske. Posebno počasno mjesto imale su sestre Družbe kćeri milosrđa čija je poglavarica Marija od Propetog Isusa jučer podignuta na čast oltara. Sestre su pristigle iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, te iz Čilea, Paragvaja, Perua, Italije i Tanzanije. Uz predsjednika Stipu Mesića na misi su bili i ime Vlade Goran Granić, Pave Zupan-Rusković, Andro Vlahušić i Božidar Pankretić, te predstavnici političkih stranaka. Sveti Otac pričestio je predstavnike svih biskupija, Splitske metropolije, sestara Družbe kćeri milosrđa, predstavnike dubrovačkih obitelji, predstavnike svih župa Dubrovačke biskupije, predstavnike mladih i obitelji poginulih branitelja. Nakon mise, hodočasnici su se zaputili svojim kućama noseći Papin blagoslov onima koji jučer nisu mogli sudjelovati na četvrtom misnom slavlju Ivana Pavla II. na hrvatskom tlu. Zagrebu, Mariji Bistrici i Splitu jučer se s ponosom pridružio i Dubrovnik. (Večernji list 6.6.)

PAPA IVAN PAVAO II. BEATIFICIRAO MARIJU OD PROPETOG PETKOVIC

Hrvatska dobila blaženicu!

Mariju od Propetog Isusa Petković, utemeljiteljicu Družbe kćeri milosrđa, papa Ivan Pavao II. beatificirao je na svećenom misnom slavlju u gruškoj luci u Dubrovniku. Beatifikacija i lik skromne redovnice rođene u Blatu na Korčuli potaknuli su Svetoga Oca da za glavnu temu svoje propovijedi uzme ulogu žene u Crkvi i društvu. Stoga, glavna je poruka mise pokraj mora upućena hrvatski ženama - suprugama, majkama i svim onim ženama koje su u proteklom ratu izgubile svoje najdraže. Sve žene Hrvatske pozvao je da nastave gledati na svaku osobu očima srca. Sveti je Otac naglasio da žene svojom osjetljivošću, velikodušnošću i jakošću obogaćuju polmanje svijeta i pridonose punini Istine o međuljudskim odnosima. Pozdravljajući Dubrovnik i podsjećajući se njegove tradicije i ljubavi prema slobodi i općem dobru, Papa je citirao riječi ispisane na Kneževu dvoru: "Zaboravite vlastite probitke i skrbite za zajedničko dobro." Ivan Pavao II. uputio je snažnu poruku da čuvamo naše zajedničko dobro, Republiku Hrvatsku, da njegujemo ljudske i kršćanske vrijednosti koje smo baštinili iz minulih stoljeća i da dalje u budućnosti upravo to bude najveće blago hrvatskoga puka. Na kraju propovijedi Papa je kazao da se naša kršćanska zajednica učvršćivala na uzajamnom oprost, ljubavi i miru i da je upravo to ono što će on "kao molitvu danas uputiti Gospodinu". Usto poručuje da samo milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost i strpljivost mogu izgraditi sreću na zemlji sličnu onoj na nebu.

Sv. Otac u Osijeku

SVETI OTAC PREDVODIO EUHARISTIJSKO SLAVLJE PRED 220.000 HODOČASNIKA

Papu zadivila Slavonija

PapaIako je do petka podijeljeno 110.000 ulaznica, na jučerašnjem euharistijskom slavlju koje je u Poslovno-sportskoj luci u Osijeku predvodio Sveti Otac okupilo se čak 220.000 ljudi. Prvi hodočasnici stigli su već oko ponoći, vlakom iz Zagreba, te su desetak sati uz molitvu i glazbeno-meditativni program čekali početak svete mise. Točno prema protokolu, Papa je stigao u 10.18 sati te je odmah srdačno pozdravljan prošao papamobilom po improviziranim "ulicama" koje su organizatori postavili pristiglim hodočasnima.

U ime nazočnih kardinala, nadbiskupa i biskupa, posebno biskupa u miru Cirila Kosa, svećenika, redovnika i redovnica, predstavnika građanskih, vojnih i državnih vlasti na čelu s predsjednikom Stjepanom Mesićem te svih vjernika, Svetoga Oca pozdravio je dakovački i srijemski biskup Marin Srakić. Poželio mu je dobrodošlicu u biskupiju "koja je prije desetak godina teško stradala u besmislenom agresorskom ratu u kojemu su ginuli nevini, stradali gradovi i sela..."

Dovoljno je samo spomenuti grad Vukovar, simbol naših stradanja. No, ne želimo biti zarobljenici prošlosti nego narod s pogledom u budućnost, koju želimo graditi s vjernicima drugih kršćanskih crkvi i vjerskih zajednica i sa svim ljudima dobre volje. Neka ova euharistija svima bude poticaj za "čišćenje pamćenja" praćen oprostom i pomirbom u Istini i poštovanju drugih - rekao je biskup Srakić i tako naznačio ekumensku poruku euharistijskoga slavlja.

Unatoč temperaturi koja je na tlu iznosila i do 50 Celzijevih stupnjaja, Sveti Otac je na hrvatskom jeziku nešto dulje od dva sata vodio euharistijsko slavlje. Papi, koji je nosio misnicu u zlatovezu i slavonski ručnik otarak, uz redovite euharistijske darove, hostije (iz Blizovca), kruh (iz Garčina) i vino (iz Draža), na svetoj misi dodani su i drugi darovi koji simboliziraju zemlju i poljodjelstvo; mlado žito iz Jakšića i Punitovaca, plodovi zemlje iz Podunaca i Bošnjaka. Bila je tu i darovnica za novu župu u Vukovaru, a posebno je bilo dojmljivo uručivanje darovnice peteročlane obitelji Radoš iz Kuševca. Papa je okrunio zavjetni lik Gospe od Utočišta Aljmaške te posvetio zavjetnu sliku Gospe od Utočišta Voćinske, kao i kamene temeljce novih crkava od kojih se posebno izdvaja crkva u Sarvašu koja je prva razorena 1991. godine. Mimo protokola Sveti Otac je poželio primiti i novinare iz Srbije, što su oni prihvatili s oduševljenjem. No, prije toga Papa je zahvalio na dobrodošlici biskupu Marinu Srakiću, pozdravio pomoćne biskupe i biskupa u miru Cirila Kosa, sve biskupe i vjernike Zagrebačke crkvene pokrajine, hodočasnike iz BiH, Mađarske, Srbije i Crne Gore, a posebno mitropolita Jovana i druge biskupe Srpske pravoslavne crkve, zajednice nastale u Reformaciji, pripadnike židovske općine i islamske vjernike.

Predraga braćo i sestre, treba vas Crkva koja je u Slavoniji i Srijemu. Nakon teških vremena rata, što je u stanovnicima ovoga kraja ostavio duboke i još neizlječene rane, zauzimanje za pomirbu, solidarnost i društvenu pravdu zahtijeva hrabrost pojedinaca prožetih vjermom, otvorenih bratskoj ljubavi, osjetljivih na obranu dostojanstva osobe stvorene na sliku Božju. Dragi vjernici, svjetovnjaci, muševci i žene, pozvani ste velikodušno preuzeti na sebe svoj dio odgovornosti za život crkvenih zajednica kojima pripadate. Ni jedan krštenik ne može jlenčariti - poručio je Sveti Otac.

Poseban dio svog obraćanja hodočasnima Sveti Otac posvetio je ljepoti slavonske i srijemske ravnice, žitnici Hrvatske, kako je sam kazao, te zemljoradnicima. Kazao je kako zna da je život zemljoradnika naporan i da urod koji put ne odgovara mučnom poslu što ga valja obaviti, da zna kako je rad na zemlji dijelom izgubio na vrijednosti, ali ipak i zbog biblijske dužnosti potiče da ljudi ne gube snagu.

Znajte da su vam Papa i Crkva blizu te da, visoko cijeneći nezamjenjivost i dostojanstvo vašeg svakodnevnog truda, žele da se poljoprivrednici i ljudima i ženama koji obrađuju zemlju prizna prava vrijednost u sveukupnom razvoju društvene zajednice - poručio je Sveti Otac.

SVETI OTAC U OSIJEKU SE OBRATIOPOLJOPRIVREDNICIMA

Papa razumije teškoće zemljoradnika

Papa se u Osijeku obratio poljodjelicima. "Leteci prema Osijeku, mogao sam se diviti ljepoti slavonske ravnice, žitnice Hrvatske, te su me misli odvele k zemljoradnicima kojih u ovome kraju ima mnogo. Njima se obraćam s posebnom ljubavi", rekao je Ivan Pavao II. za mise na sportskoj zrakoplovnoj luci Osijek-Cepin.

"Draga braćo i sestre, znam da vam je život naporan i da urod koji put ne odgovara vašem mučnom i velikom poslu. Znam, usto, da rad na zemlji poznaje nemale teškoće. Dijelom je i izgubio na vrijednosti, a mladi su se naraštaji još prije rata opredijelili za život u gradu pa su tako mnoga sela gotovo ostala bez stanovnika", rekao je Papa i dodao neka oni koji rade na zemlji imaju na umu da svojim težačkim poslom obavljaju biblijsku dužnost povjereni čovjeku da sebi podloži zemlju i bude gospodar vidljiva svijeta.

"Neka taj događaj uroditi obilnim rodnom obnovljena kršćanskog zalaganja u ovoj zemlji koja ima čvrste veze s Petrovom stolicom. Upravo je danas 7. lipnja obljetnica pisama što ih je papa Ivan VIII. 879. poslao knezu Branimiru i biskupu Teodoziju te njima označio posebno važan datum za vašu povijest", rekao je Ivan Pavao II. Podsjetio je, usto, da se u Osijeku rodio kardinal Franjo Šeper, koji je na početku pontifikata Ivana Pavla II. bio pročelnik

PAPA U ĐAKOVU: Šokački šešir na Papinoj glavi

ĐAKOVO - Sveti Otac jučer je iznenadio đakovčane - u Strossmayerov grad stigao je pola sata prije protokola i u papamobilu, k tome, iako je bio najavljen dolazak u zatvorenom automobilu, pa građani tada još nisu bili na ulicama.

No, ispred Strossmayerove katedrale, čija su zvona veličanstveno zazvonila u 13.40 sati najavljujući dolazak dragoga gosta, dočekalo ga je i razdragano pozdravilo nekoliko stotina vjernika. No, do 17 sati samo ispred katedrale natiskalo više od 15 tisuća. Toliko je vjernika srdačno pozdravilo Ivana Pavla II. i duž trase kojom je na povratku prema Osijeku prolazio - od Strossmayerova trga preko Pavičeve, Kvaternikove, Frankopanske, Nazorove i Tesline dalje do Kuševca i Širokoga Polja.

Sveti otac naglas mollo Očenaš

Ivan Pavao II. zadržao se jučer poslijepodne u molitvi u đakovačkoj katedrali. Bilo je predviđeno da će to biti tiha molitva s redovnicima i redovnicama, ali je Papa htio naglas započeti molitvu Očenaš. Očito dobro raspoloženi Ivan Pavao II. ponešto je promijenio početni protokol time što je naglas započeo molitvu, a nakon što je ušavši kroz glavni ulaz katedrale na posebnome postolju kleknuo pred glavnim oltarom.

Papi je svugdje bio priređen srdačan doček, a najveličanstveniji bio je ispred katedrale. Nakon odmora i objeda u Biskupskome dvoru, Sveti Otac u 17.25 sati stigao je na plato ispred đakovačke prvostolnice prekrasno ukrašene cvijećem.

Glavni ulaz ukrašavalo je žuto i bijelo cvijeće, a crvenim je lati-

Sv. Otac u Rijeci:

SVETI OTAC IVAN PAVAO II. U PROPOVIJEDI UPUTIO RIJEČI OHRABRENJA HRVATSKIM OBITELJIMA I ZATRAŽIO:

Hrvatima stan i posao

Rijetko kada pojedini biskup slavi blagdan Duhova izvan svoje biskupije i prvostolnice. To još rjeđe čini poglavar Katoličke crkve. Stoga će jučerašnji Duhovi ostati zapisani u povijesti hrvatske Rijeke jer je taj blagdan proslavila s papom Ivanom Pavlom II. koji je na riječkoj Delti predvodio svečano euharistijsko slavlje. Papu je ondje dočekalo oko 120.000 vjernika, a s njime su u koncelebraciji bili i kardinali, hrvatski biskupi, stotine svećenika, biskupi i svećenici iz susjednih zemalja... Na misi su bili i premijer Ivica Račan, primorsko-goranski župan Zlatko Komadina te riječki gradonačelnik Vojko Obersnel. Papi se na početku riječima dobrodošlice obratio domaćin, riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić. Osobite je pozdrave uputio u ime brojnih obitelji kojima se željelo posvetiti taj susret s poglavarom Katoličke crkve, potaknuti njegovom trajnom brigom za obitelj kao temeljnu stanicu Crkve i društva. Zamolio je Svetoga Oca da ohrabri hrvatske obitelji, koje prolaze kroz mnoga iskušenja gospodarske, moralne i kulturne naravi, kako bi i u trećem tisućljeću, potpomognute sustavnom brigom djeloga društva, bile uspješne prenositeljice života i vjere u Isusa Krista kao jedinog Spasitelja čovjeka.

Papina poruka mladima

Tijekom molitve Regina Coeli (kraljica Nebeska), Papa se obratio hrvatskoj mladeži i pozvao je da bude "jutarnja straža, narod blaženstva". Obraćajući se izravno mladima koji će preko svojeg obiteljskog i strukovnog života "zauzeti vrlo odgovorne položaje na dobro građanskog društva i Crkve, podsjećam da se čovjekova vrijednost sastoji u onome što on jest, a ne u onome što on radi ili pak što posjeduje.

Da mali niski ciljevi ne mogu nikada utažiti žeđ za srećom i puninom koja je u vašem srcu, za zadaću što ju je božja providnost povjerila svakome od vas, nitko drugi ne može ispuniti nego vi sami osobno", rekao je Papa mladima, pozvajući ih dakle da ne posvete svoj život utrci za novcem. Za Regine Coeli Papa je pozdravio na talijanskome prisutne talijanske vjernike, a posebno Talijane koji žive u Rijeci, a zatim je pozdravio na slovenskom, njemačkom, albanskom, poljskom vjernike koji su došli iz tih zemalja.

- Ovdje se nalazimo u neposrednoj blizini upravo proširene Europske unije u kojoj i hrvatski narod vidi svoju budućnost. Dok Vam zahvaljujemo za Vaša nastojanja da nova Europa ne zaboravi svoje duboke kršćanske korijene, ujedno Vas molimo da nam i nadalje pružate svoju pomoć na našem putu u novo europsko zajedništvo - kazao je Svetome Ocu riječki metropolit, dodajući da ta mjesna Crkva osjeća kao glavni zadatak novu evangelizaciju. Odgovarajući riječkom nadbiskupu, Papa je istaknuo svoju zahvalnost što mu je Gospodin udijelio radost slaviti Pedeseticu u Hrvatskoj u 25. godini svoga pontifikata. Vjernike je Sveti Otac podsjetio na značenje svetkovine Duhova, posvjedočivši kako su plodovi Duha nova vremena, novo doba ljubavi koja promiče obiteljske vrijednosti, slogu među narodima, poštovanje ljudskih i

Kongregacije za nauk vjere. Ivan Pavao II. posebno je pozdravio mitropolita zagrebačko-ljubljanskog Jovana i ostale predstavnike Srpske pravoslavne crkve. "Njih molim da njegovu blaženstvu patrijarhu Pavlu prenesu moj bratski pozdrav i ljubavi Kristovoj. Moja misao s pozdravom ide k braći zajednica nastalih u reformaciji", rekao je Papa i pozdravio pripadnike židovske općine i islamske vjernike. (Večernji list 7.6.)

cama bila ispisana brojka sto, znak Papina jubilarnog putovanja. Također mimo ranije objavljena protokola, okružen biskupima i svećenicima, u svojoj stolici prišao je do ruba stuba i srdačno pozdravio okupljene vjernike nekoliko puta rukom načinivši veliki znak križa u znak papinskoga blagoslova. Papa je zatim ušao u katedralu i u tišini se pomolio pred glavnim oltarom.

Petnaestak minuta poslije ponovio se isti prizor - Sveti Otac kao i za ulaska još je jednom pozdravio i blagoslovio vjernike, koji su mu uzvratili mašući zastavicama i srdačnim pljeskom. Tom prilikom Svetoga Oca pozdravio je i gradonačelnik Đakova Zoran Vinković koji je Papi uručio prekrasan par narodnih nošnji vezenih zlatom.

Primajući dar, Sveti Otac načinio je gestu koja je iznenadila i oduševila sve prisutne - Papa je spontano stavio šokački šešir na glavu, a zatim, smijući se, njime nekoliko puta mahnuo. Bilo je to prizor koji je ganuo sve prisutne i koji će ostati u trajnoj uspomeni.

Na kraju srdačnoga susreta s gradonačelnikom, Ivan Pavao II. prvome je čovjeku grada uz riječi blagoslova darovao krunicu. Ispraćen oduševljenim poklicima građana, Sveti Otac je u 17.40 sati u papamobilu u kojemu je bio i biskup Marin Srakić napustio Đakovo.

Ivan Pavao II. je došavši pred zrakoplov sišao sa svog panoramskog vozila i tada su mu predstavljeni Ivan (5) i Stjepan (7), sinovi Irene i Marinka Marjanovića koji su u ratu stradali od mina. Bračni par u kolicima poljubio je Papi ruku kao i dječaci, koje je Sveti Otac pomilovao i blagoslovio. (Večernji list)

vjerskih prava, te ih pozvao da otvore srca u molitvi Gospodinu. Proslava svetkovine Pedesetnice u Rijeci svoju je posebnost, uz jedinstveni značaj spomena Duhova, izrazila tematičnom obitelji, kojoj Riječka metropolija kroz više godina želi posvetiti posebnu pozornost. Na taj se način geslo "Obitelji, put Crkve i naroda", koje se tiče čitavoga ovog Papina pastirskoga pohoda Hrvatskoj, stavila još snažnije i bliže pred vjernike.

Na tlu Riječke metropolije nalaze se biskupije u kojima je stoljećima čuvana glagoljaška baština i liturgija. Baš je ta zanimljiva povijest liturgije na narodnome jeziku bila važna i za opću Crkvu, jer je Drugi vatikanski sabor za svoju obnovu u tome prevažnom pitanju imao zbiljsko uporište baš u toj preživjeloj liturgiji na hrvatskome tlu. Stoga je bila razumljiva i nazočnost staroslavenskoga pjevanja, hrvatske redakcije, dijelova Reda mise i tijekom ovoga slavlja.

Za prinos darova bogoslov Riječke nadbiskupije Matija Matičić prinio je hostije, franjevački novak s Trsata Krešimir Palošika vino, vodu ministranta župe Uznesenja Marijina kod Kosog tornja Dario Klarić, časoslov Farnese s minijaturama Jurja Julija Klovica David Maras, a zlatni prsnik križ, pectoral, s čudotvornim raspelom iz 1296. s glavnog oltara katedrale Sv. Vida u Rijeci, Vera Donat. Prinosen je i novčani dar prikupljen u tijeku korizmene akcije na području za obitelji s više djece i ugrožene obitelji. Riječka nadbiskupija darovala je i kalež i ciborij za siromašnu župu po izboru Svetoga Oca, a dar je prinio bračni par Sadrić. Papa je svakog prinositelja darova blagoslovio i darovao krunicom. U tijeku prinosa darova sviralo se tradicionalni istarski instrument sopile. Papa je pričestio na misi dvadeset osoba iz svih biskupija Riječke metropolije te Vojnog ordinarijata. Svečana euharistija završila je pjevanjem hrvatske i papinske himne te pjesmom "Zdravo Djevo, kraljice Hrvata".

Papa za neradnu nedjelju

Obitelj u Hrvatskoj traži povlaštenu pozornost. Potrebno je ozbiljno razmotriti pitanje stambenog prostora i zaposlenosti, zatim rastava brakova i neradne nedjelje. To su osnovne poruke koje je Ivan Pavao II. uputio hrvatskom pučanstvu tijekom svečane mise u Rijeci u nedjelju, koju je posvetio obitelji i općenito o društvenom položaju obitelji u Hrvatskoj. "Obitelj danas također i u Hrvatskoj traži povlaštenu pozornost i jasne mjere koje će promicati i štiti njezin ustroj, razvoj i stabilnost. Mislim između ostaloga na ozbiljno pitanje stambenog prostora i na pitanje zaposlenosti. Ne smije se zaboraviti da se preko pomoći pružene obitelji pridonosi također rješavanju drugih velikih teškoća kao što su npr. skrb za bolesnike i starije osobe, način kako spriječiti širidbu kriminala i kako naći ustuk upotrebi droge", rekao je Papa. "Ne ustručavajte posebno svjedočiti načinom vlastita života, predlagati istinski božji naum s obitelji kao zajednicom života utemeljena na ženidbi", poručio je Papa.

(Večernji list 8. lipnja)

Nastavak na str. 26

Proslava Dana Državnosti

Ove godine novi Upravni odbor HDZ-a organizirao je nekoliko vrlo uspješnih događaja u našoj zajednici. Jedan od tih svakako je bio proslava Dana Državnosti 30. svibnja. U zaista punoj Litvanskoj dvorani održana je proslava tog najsvetijeg dana domovine, Dana Državnosti. Došli su mnogi, svećenici, Janko Perić MP, razna društva s ovog područja (Zagorci, Slavonci, Bosiljevo, klub Karlovac i drugi), razne stranke koje djeluju na ovom području, čak i svi mladi nogometaši iz nogometnog kluba "Croatia", Toronto. Na ovoj proslavi bili su nazočni svi iz medija, radio-postaje "Zvuci Hrvatske", "Glasa HBZ-e", Hrvatski informativni centar, urednici novina s ovog područja: "Oluje" i jasno, "HRVATSKE ISKRE". Izvanredan posjet mnogih!

Tako je gost večeri bio gosp. Božidar Kalmeta, potpredsjednik

Gost večeri, gosp. Kalmeta sa gosp. Mariom Petrovićem

HDZ-a iz Zadra, koji je održao govor o situaciji u zemlji, osvrnuti će se ipak samo na govor vel. Kečercina. Taj govor, kratak i dubok, dignuo je prisutne nekoliko puta gotovo na noge. Citiram:

"Želim se zahvaliti na mogućnosti nastupa govorom u svoje ime i u ime fra Stipe, iz Norvala, domaćinima našeg nastupa. Zahvaljujem svima onima, osobito odboru i čestitam odboru na tako dobrom odazivu, tako da je ovdje toliko mnogo uzvanika. Dokaz je to da ste se svi nazočni rado odazvali i drugo, da podržavate djelovanje novog odbora. Hvale je to vrijedno. Tome čestitam, te ponavljam, i vama i njima. (aplauz).

Upućiti ću nekoliko riječi, ponavljam biti ću vrlo kratak. Čini mi se da je naša draga Domovina, koju toliko nosimo u srcu i koju toliko volimo, te smo bili naj sretniji kad je ona postala demokratska, slobodna i nezavisna -evo, godine su prošle pa mogu reći da vas podsjetim na stihove pjesnika koji je rekao da je Hrvatska kao "Zvonimirova lađa". Vi koji ste iz južne Hrvatske, a večeras vas ima dosta od tamo te bolje znate nego li mi koji smo sa sjevera, što znači lađa, što znači brod. Vi svi dobro znate kad ste s lađom i brodom na moru, a tamo vlada oluja - tad se strahuje, i odjednom uskrasne volja za životom. Čini mi se kad se gleda ta slika, i kad se pomisli na najgore, da je naša hrvatska lađa počela tonuti. Ja nisam od onih koji voli davati društvene sudove, ali promatrajući i boraveći u Hrvatskoj, pa isto tako prateći događaje, čini mi se da bi ta slika itekako mogla odgovorati slici u kojoj Hrvatska tone. Ali nadam se da Hrvatska neće potonuti dok je vas koji ste se odazvali...."

Zato vas pozivam kao župnik ove župe, kao duhovni pastir, spašavajte, spašavajmo Hrvatsku dok nije potonula, a sigurno će naša "lađa" ostati tako dugo kao što drugi pjesnik piše -dok je Hrvata bit će i Hrvatske! (burni aplauz).

"Sljeme" za vrijeme nastupa

"Zrinski-Frankopan" za vrijeme nastupa

Za zabavu pobrinuli su se folklorasi "Zrinski Frankopan", koji su još jednom oduševili prisutne svojim umijećem u folkloru. Posebno je oduševljenje izazvao "neuništivi" Nikica Vrdoljak, koji se može u plesu mjeriti sa svim mladim plesačima. Uz "Zrinski Frankopan" nastupilo je i župno folklorno društvo "Sljeme", čiji su mladi folklorasi ponijeli publiku svojom pjesmom i plesom, a posebno ljepotom nošnji. Svim folklorasima, čelnicima društava, kao i roditeljima - velika hvala na divnom doživljaju. Za ples, nakon službenog dijela večere, kao i uvijek, izvršno su svirali mladi iz VIS "Treći stupanj".

Kao urednica ovih novina željela bih još jednom pozdraviti novi Odbor HDZ-a i zahvaliti im na još jednom dobro organiziranom događaju. Kad govorim o "dobro organiziranom događaju" ne mislim o izvršnoj hrani, niti dobroj glazbi, već o izvanredno ugodnoj atmosferi u dvorani te večeri. U zadnje vrijeme iz razloga dobro poznatih svima vama, u našoj zajednici velika je nesloga, žalost i često mi se čini, bojimo se reći istinu. Tim više, ovo izvanredno društvo koje je organizirao HDZ povodom Dana Državnosti, u ovo teško doba života naše zajednice, tim je uspješnije, i mi iz uredništva HRVATSKE ISKRE želimo sve najbolje HDZ-u, svim članovima, posebno predsjedniku gosp. Nedeljku Zebiću, koji s toliko susretljivosti i prijateljstva radi u našoj zajednici.

Hvala vam, prijatelji.

Valentina

"Zrinski-Frankopan" za vrijeme nastupa

Hrvatska knjižnica i čitaonica

Dobrovoljnim radom osnovana je nova hrvatska knjižnica i čitaonica u Mississaugi. Za ostvarenje tog, za hrvatsku zajednicu vrijednog projekta, potrebne su, jasno, knjige, te se mole ljudi dobre volje da pomognu s donacijom svojih suvišnih knjiga, a i pomoć na bilo koji način - DOBRO JE DOSLA! Unaprijed HVALA!

Nazovite, molim IVICU PUHALO. Tel 905- 507-1389

oca Derek Carter na toll free broj 1-800-546-7682 ili poslati e mail info@travisbattie.com Također možete uplatiti direktno svoj novčani dar u bilo kojoj TD Canada Trust banci na račun "The Travis Carter Fund", broj #202-6217336". (BM)

HAJDUKOVA BILA NOĆ

Puna dvorana Croatia Banquet Hall u Mississaugi u petak 25. travnja 2003, bila je opet svjedok izvrsnog koncerta estradnih umjetnika iz Hrvatske. Uz veterana Duška Lokina našao se tu i vrlo popularni Mladen Grdović sa pjevačicom novije generacije Esterom iz Zagreba te izvrsnom pratnjom svestranih muzičara, također iz domovine.

Ovaj koncert bio je nastavak onog što je počelo prošle godine. Naime Mladen Grdović je službeni predstavnik i veliki ljubitelj tog našeg "bilog" popularnog nogometnog kluba, "Hajduka". Ali u publici u "Croatiji", Mississauga, bili su i ljubitelji 'plavih' kao i ostalih hrvatskih klubova - sve je okupila hrvatska glazba i ljubav za našu domovinu. Koliko je i opet bilo veselo, živo, vidjelo se i po tome što je i opet Grdović svojim pjevanjem - pa čak i na stolu okružen mladima i onim ne tako mladima, napravio 'štimum' kako se rijetko viđa.

Prisutne je uz organizatore pozdravio i hrvatski konzul gerant Refik Šabanović. Vrlo uspješan koncert i priznanje kako organizatorima tako i našim dragim umjetnicima iz Hrvatske. (BM)

Ester s mllm Travisom, u pjesmi

Mladen Grdović i Duško Lokin za vrijeme jedne od mnogobrojnih pjesama koje su oduševile publiku

ČESTITAMO!

Sandra-Maja Matijašić nalazi se u Hrvatskoj te je nastupila na natjecanju i osvojila treće mjesto u vrlo jakoj konkurenciji. Čestitamo Maji na još jednom uspjehu! (BM)

Banket društva "Hrvatsko zagorje"

Društvo 'Hrvatsko zagorje' organiziralo je po običaju svoju proljetnu zabavu u subotu, 3. svibnja 2003, u slovenskoj dvorani u Torontu. Goste je pozdravili funkcioneri društva, a prisutan je bio i gosp. Janko Perić, predstavnik u Parlamentu Kanade sa suprugom. Nažalost konzul gerant Republike Hrvatske gosp. Refik Šabanović bio je službeno sprječeno.

Vlc. Josip Kos iz hrvatske župe iz Toronta pozdravio je sve prisutne te molitvom i blagoslovom večere nastavio našu tradiciju da s Bogom počinje večera. Uz bogatu i izvrsnu večeru gdje. Tonković te popularnog sastava 'Treći stupanj' prisutni gosti su je ugodno zabavili. Društvo 'Zagorje' od čistog prihoda svojih banketa već godinama pomaže potrebnima u Hrvatskoj ali i ovdje u Kanadi. Ove godine društvo je uz ostale poklone dalo \$1,00 za Toronto Sick Children Hospital. Čestitamo upravi kao i članovima društva na plodnom radu a oni zahvaljuju svima koji su im na bilo koji način pomogli kao i na posjeti te očekuju i daljnju podršku hrvatske zajednice na ovim prostorima u njihovom plemenitom radu. (BM)

Mladen Grdović i Ester u "Croatiji"

Damir Borovčak: Hello Toronto - ovdje Zagreb

PAPA ODUŠEVIO HRVATSKU

'Posljednji posjet Svetoga Oca postaje povjesno značajan u mjeri koju u ovom trenutku još uopće ne možemo shvatiti'

PAPA I HRVATSKA POVIJEST

Od samog dolaska u zračnu luku Rijeka na otoku Krku Sv. Otac započinje svoj poseban niz poruka Hrvatima. Poruke upućuje i cijeloj zajednici zemalja Europe i cijelome svijetu. Papa sam navješta i simboliku svoje misije u Hrvatsku, odmah po dolasku 5. lipnja u zračnu luku na otoku Krku, kada je rekao: "S posebnom radošću po treći put stupam na drago hrvatsko tlo. Zahvaljujem svemogućem Bogu, što mi je udijelio ponovno doći k vama, u okviru ovoga mojeg stotog apostolskog putovanja." Već u sljedećoj rečenici odredio je ono što ga čini različitim od svakog drugog čovjeka, državnika ili poglavara: "Došao sam k vama ispuniti zadaću Petrova nasljednika (...) prisjetiti se starih kršćanskih korijena ove zemlje, natopljene krvlju brojnih mučenika." Na taj način posve je jasno i nedvosmisleno odredio svoje petodnevno Božje poslanje u Hrvatskoj. Kako i zašto Papa prepoznaje potrebu hodočašća u Hrvatsku na čak pet dana, za razliku od mnogih bijelosvjetskih državnika, poglavara i činovničkih veličina koji Hrvatsku smatraju marginalnom i politički posve minornom i stalno izloženu pritiscima. Nama samima ali i njima Sv. Otac također želi uputiti važnu poruku. To čini u nastavku svog govora na Krku: "Postoje, naime, vrijednosti - kao što su dostojanstvo osobe, čudoredna i umna čestitost, vjerska sloboda, obrana obitelji, prihvaćanje i poštivanje života, solidarnost, supsidijarnost i sudjelovanje, poštivanje manjina - što su upisane u narav svakoga ljudskog bića, a zasluga je kršćanstva da ih je prepoznalo i jasno ih navješćuje. Na tim se vrijednostima temelji postojanost i prava veličina jedne države." I zatim političarima Europe šalje posve jasnu poruku: "Hrvatska je nedavno predala zahtjev da postane sastavni dio, također u političkom i gospodarskom pogledu, velike obitelji europskih naroda. Ne mogu ne očitovati želju da se uspješno ostvari ta težnja. Bogata će baština Hrvatske sigurno pridonijeti učvršćenju Unije, bilo kao upravne i teritorijalne cjeline, bilo pak kao kulturne i duhovne stvarnosti."

Papa izvršno prepoznaje našu povijest u svima gradovima koje posjećuje. U Dubrovniku gradu hrvatske povijesne tradicije, kulture i državotvorne samobitnosti, izražava želju "da baština ljudskih i kršćanskih vrijednosti (...) bude najdragocjenije blago puka ove zemlje". U vremenu novih povijesnih zanemarivanja, Ivan Pavao II. prisjeća se hrvatske povijesne istine i važnost hrvatskih povijesnih demokratskih dosjega koje ističe: "Sjećajući se mogega prethodnika Pija IV, koji je ovdje bio nadbiskup, s radošću dođoh u ovaj stari i slavni grad Dubrovnik, što stoji ponosan na svoju povijest i na svoju baštinu slobode, pravde i promaknuća općega dobra, o čemu svjedoče u kamen upisane riječi nad vratima tvrđave svetoga Lovrijenca: Non bene pro toto libertas venditur auro - 'Sloboda se ne prodaje ni za sve blago svijeta', i one na vratima Vijećnice u Kneževu dvoru: Obliti privatorum, publica curate - 'Zaboravite vlastite probitke i skrbite se za zajedničko dobro'."

Sveta Stolica hrvatsku je državu priznala prije više od tisuću godina. Dugo potiskivana i namjerno gurana u zaborav ta povijesna činjenica kako je Papa Ivan VIII. još u 9. stoljeću pismom potvrdio kneza Branimira za vladara tadašnje hrvatske države, priznao njegovu vlast, a Hrvatsku potvrdio kao nezavisnu državu. Današnji Papa Ivan Pavao II. izvršno poznaje hrvatsku povijest kad u Osijeku 7. lipnja 2003.g. na misnom slavlju izgovara: "Upravo je danas, sedmog lipnja, obljetnica pisama, što ih je Papa Ivan VIII. ljeta Gospodnjega osamsto sedamdeset devetoga poslao knezu Branimiru i biskupu Teodoziju te tim pismima označio posebno značajan datum za vašu povijest." Posjet današnjeg vatikanskog poglavara poklopio se tako i s hrvatskom obljetnicom preko tisuću godina stare nezavisnosti.

'OPASAN' PAPA

Pojavili su se i prvi komentari Papinih poruka. Vjesnik od 7. lipnja pod naslovom 'Papin korak naprijed' piše da "Hrvatska kroz usta većine političara i javnosti ponavlja kako joj je mjesto u Europi i dok, s druge strane, radikalna desnica, antiglobalistička ljevica i ksenofobni likovi govore kako Hrvatskoj Europa ne treba, jer je ona Europom bila dok ove još nije bilo..." Usputno stižu i novi stari pritisci koji se stalno ponavljaju Hrvatskoj. Tako isti broj Vjesnika pod naslovom 'Kraj popusta za Hrvatsku' piše kako "Europska unija ozbiljno računa sa zemljama u regiji, no vrlo je važno da se u Hrvatskoj shvati kako će se u Bruxellesu sada pojačano i intenzivnije pratiti što se događa u regiji. Unija si neće dopustiti da prima one zemlje koje je ne prihvaćaju i što je još važnije koje ne provode europske standarde." Poznato je kako je Hrvatska svrstana u zemlje tzv. zapadnog Balkana i u istom članku piše kako je predstojeći "Solunski sastanak na vrhu logičan nastavak zagre-

bačkog sastanka koji je 2000. godine zemlje zapadnog Balkana proglasio potencijalnim kandidatima. Sastanak na vrhu u Solunu, ili 'Zagreb II.', otišao je korak dalje ponudivši zemljama partnerstvo unutar kojeg će Unija pomno pratiti napredak svake zemlje posebno i određivati zajedničke prioritete."

U posljednjem broju katoličkog glasila MI - lista mladih pod naslovom 'Je li Papa "opasan"?' Vinko Vukadin piše: "Papa je opasan isto tako kao što je i Isus Krist bio opasan za vlastodršce i farizeje, za židove i Rimljane. Papa je opasan jer neumoljivo traži istinu, slobodu i mir. On je opasan jer je trenutno jedini neovisni borac za druge poglede osim pogleda moći, vlasti, novca i sl. Međutim nije Papa opasan samo za velike moćnike. On je opasan i za sve ustajale ideologije po kojim se ništa ne može mijenjati, po kojima je najbitnije da se Crkva ne mijša u društveni život. Papa je Crkvu izveo iz okvira rimskih kurija, otvorio je prozore palača i vrata katedrale, on je spoznao da su korijeni Europe u kršćanstvu i ne ustručava se naglašavati katoličke korijene u odnosu i poštivanju na sve druge vjere i Crkve." Autor i dalje analizira: "Papin dolazak mogao bi biti još jedan pomak iz neslobode razmišljanja i neodgovornosti, jer upravo svojim posjetom Papa Hrvate ohrabruje da budu i ostanu ono što jesu, svoji na svome sa punim angažmanom u društvu, politici, gospodarstvu, umjetnosti i Crkvi. Takav Papa je opasan jer on razbija okvire neodgovornosti, kojih je u ovoj zemlji i previše. Takav Papa je opasan, jer on otvara oči i svojom rječju potiče na slobodu i dijalog. On je opasan jer razrušava stare isprike i zamke, jer govori iskreno iz dna srca i jer je živli svjedok da vjera u Isusa Krista mora i može biti konkretna, na dobrobit svakog pojedinca. Za one kojima je ideologiziranje osnovica za lov u mutnom, pozivanje na povijesna iskustva, opravdanje da nikada ne oprostite a stalno osuđuju, Papa jest opasna osoba, jer bi mogao srušiti još jednu željeznu zavjesu..."

PAPA ZA KATOLIČKU EUROPU

Nažalost Hrvatska je jedina katolička zemlja koja je ostala izvan granica Europske Unije. Poznato je i to da Papa i vatikanska diplomacija zagovaraju sveobuhvatan i objektivni pristup europske civilizacije i tradicije. 'Sveta Stolica' razočarana ignoriranjem kršćanstva' naslov je članka u Glasu koncila od 8. lipnja gdje se ističe kako nacrt ustava EU uopće ne spominje kršćanske temelje, kulturu i tradiciju Europe. Kardinal Roberto Tucci ističe kako ga ljuti da političari EU nisu imali hrabrosti priznati povijesnu činjenicu o golemom utjecaju kršćanskih kultura na europsku kulturu i kako je "uvreda razumu i zdravom razumijevanju čovjeka" ne spomenuti kršćanske korijene Europe. Ukoliko se u novome Europskom ustavu neće spominjati kršćanstvo, onda to nije "Europa za sve" istaknuli su 29. svibnja predstavnici Konferencije Europskih Crkava i Komisije katoličkih biskupskih konferencija zemalja Europske zajednice.

Posjet Pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj ostvaruje se u vrijeme blagdana Duhova, kada se slavi rođenje Crkve po Kristovom uskrsnuću i Njegovom uznesenju na nebo. I po tome je taj posjet poseban, jer rijetko kada Sveti Otac izbiva izvan Rima na taj veliki katolički blagdan. Sveti Otac iskazao nam je posebnu čast svojom prisutnošću u Hrvatskoj, ovaj puta s čak pet dana svojeg boravka, u pet različitih hrvatskih gradova. U svemu tome premnogo je Božje simbolike, koju nismo u mogućnosti još posve dobro razumjeti. Zato ovaj posjet Svetoga Oca postaje povjesno značajan, u mjeri koju u ovom trenutku još uopće ne možemo shvatiti.

Biti će to i poseban dio hrvatske, vatikanske čak i svjetske povijesti, kojom je Hrvatska dobila poseban značaj, mjesto i ulogu. Premnogo podataka i simbolike na to već sada posve jasno ukazuje, dok pišem ove redove prije zaključenja posjeta odnosno prije Papinog odlaska iz Hrvatske. Papa je svojim govorima oduševio Hrvatsku! Posve je sigurno kako će još dugo i dugo vremena poslije ovog posjeta biti analizirana i opisivana veličina ove Božje milosti, koja se između ostalog očituje kroz isprepletenost povijesne i vjerske simbolike, jačine i raznolikosti poruka upućenih hrvatskom narodu. Duljina boravka, jačina poruka, odaziv i vjera našeg naroda, nikako ne mogu biti samo slučajni! Sada još nismo potpuno svjesni da nakon priznanja Hrvatske prije dvanaest stoljeća - od 7. lipnja 873. godine, treći posjet Pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj postaje najznačajniji događaj u katoličkoj povijesti Hrvata.

Damir Borovčak

In memoriam: Janko Bobetko

(10.1. 1919 - 29.4. 2003.)

29.travnja u 11 sati u svome je domu preminuo umirovljeni general Janko Bobetko

Kada je u četvrtak, teško bolestan i pogoršana zdravlja, pušten kući, svima je bilo jasno - general Janko Bobetko posljednje dane svog bogatog života, u kojem je, kao i u svakom, bilo uspona i padova, odlučio je provesti u svojoj kući, okružen najdražima - suprugom, djecom i unučadi. Svjestan da se kraj približava, jedan od posljednjih partizanskih generala i stožerni general Hrvatske vojske, kao i mnogo toga ranije, ni svoje posljednje putovanje nije želio prepustiti slučaju niti u cijelosti volji drugih.

General Janko Bobetko napisмено je ostavio - želi umrijeti u svome domu, želi skroman pogreb u krugu obitelji, najbližih prijatelja i suradnika. No, kao racionalan čovjek, znajući da takvo što neće biti moguće i da će biti puno onih koji će se željeti posljednji put oprostiti od njega, naveo je osnovne odrednice koje se moraju poštovati. Počivat će u obiteljskoj grobnici na sisačkom groblju, misa zadušnica služit će se u njegovu rodnom selu Crncu, svirat će mu se pjesme koje je volio - Od stoljeća sedmog i Mata, a najvažnije - posljednja s kojom će biti ispraćen poznata je zagorska popevka "Fala". Želje preminuloga generala, uz, ono što on nije planirao - odavanje najviših vojnih počasti i počasti građana - poštovat će se u cijelosti.

Nakon smrti, koja je nastupila u utorak u 11.55 zbog zatajenja srca i plućnih organa, tijelo Janka Bobetka u generalskoj unifor-

mi u kojoj će otići i na vječni počinak, izloženo je u južnoj sobi njegova stana u Ulici Ivana Gorana Kovačića u Zagrebu. Na klaviru u dnevnoj sobi posložena su sva njegova odličja iz partizanskog i Domovinskog rata. Od trenutka kad se doznalo za generalovu smrt, velik broj njegovih prijatelja i štovatelja došao je izraziti sućut ožalošćenju obitelji - supruzi Magdaleni koja je i u tim najtežim trenucima, kako doznajemo od obiteljskog prijatelja Zdravka Vladanovića, bila sabrana, te sinovima i unučadi. U 15 sati stigao je i vojni biskup Juraj Jezerinac. Bolesničko pomazanje generalu Bobetku za jednog od njegovih brojnih boravaka u bolnici, dao je, dva mjeseca prije vlastite smrti, kardinal Franjo Kuharić u siječnju prošle godine.

GENERALOVA ŽELJA

Prema izričitom zahtjevu generala Bobetka izrečenom prije smrti, na njegovu pokopu ne smije govoriti nijedan političar. Govoriti mogu samo njegov prijatelj Ante Živković iz generalova rodnog mjesta kojeg je Bobetko doživljavao kao člana obitelji, te generali Ivan Basarac i Ivan Korade.

CRNE MAJICE

Na zapovijed, gospodine generale
SISAK - Stotinu crnih majica, kakve su naši branitelji nosili tijekom Domovinskoga rata, odjenut će dragovoljci i veterani koji će nazočiti pokopu. "Na zapovijed, gospodine generale", a na drugoj slika omiljenog vojskovođe.)

ŽIVOT JANKA BOBETKA: U borbi za Hrvatsku

Umirovljeni stožerni general Janko Bobetko rođen je u sisačkom prigradskom naselju Crncu 10. siječnja 1919. godine. Školu i gimnaziju pohađao je u Sisku te započeo studij veterine. Početkom Drugoga svjetskog rata pridružio se antifašističkom pokretu i iz rata izašao kao potpukovnik. U ratu je izgubio oca i stričeve, a majka mu je proglašena narodnim herojem. Nakon rata završio je vojne škole i 1956. godine postao generalom tadašnje JNA.

Hrvatsko proljeće dočekao je kao član Centralnog komiteta SKH u kojem je bio bliski suradnik Savke Dabčević-Kučar, Tripala i drugih "proljećara". Zauzimao se za hrvatsku opciju, hrvatsku vojsku i decentralizaciju, zbog čega je, nakon sloma Hrvatskog proljeća, bio udaljen sa svih dužnosti i isključen iz partije. Uoči demokratskih promjena u Hrvatskoj, nakon punih 18 godina života u izolaciji, Bobetko se aktivirao i stavio na raspolaganje hrvatskoj opciji koja je potom pobijedila na izborima.

General je bio saborski zastupnik, a kao poznavatelj načina

razmišljanja u jugo-vojsci, upozoravao je kako se treba pripremiti za obranu jer generalštab jugoslavenske vojske i krug oko Miloševića neće dopustiti odvajanje Hrvatske ili konfederaciju, a poznata je i njegova upozoravajuća izjava iz veljače 1991. godine kako će Hrvati ponovno morati u robove. General Bobetko od prvog je dana počeo organizirati obranu na području Siska i Banovine. Bio je vojni savjetnik, poslije i zapovjednik. Uslijedilo je njegovo imenovanje za zapovjednika južnog bojišta. Bobetko je prošao sva ratišta na dubrovačkom području, zaus-tavivši prodor agresora i vrativši dijelove teritorija. Imenovan je potom načelnikom Glavnog stožera Oružanih snaga. Zajedno sa suradnicima planirao je vojne akcije oslobađanja zaposjednutih područja Hrvatske, od Medačkog džepa, Maslenice do Bljeska i Oluje.

Nakon umirovljenja, vratio se u politiku. Izabran je za saborskog zastupnika. Kao zastupnik koji je predstavljao Sisačko-moslavačku županiju uložio je goleme napore da bi ubrzao obnovu, ali i pridonio ostvarivanju prava branitelja i obitelji poginulih i nestalih branitelja. Unatoč obvezama, napisao je knjigu "Sve moje bitke", o kojoj je bilo dosta govora u javnosti zbog objavljenih dokumenata za koje su mnogi tvrdili da su dokazni materijal za Haag. Nakon pristizanja haaške optužnice, odbijao je odlazak u bolnicu, a na nagovor obitelji i suboraca, uz jamstvo Vlade da mu ona neće biti uručena, pristao je na bolničko liječenje. (Večernji list 30. 4.)

Sa ispraćaja generala Bobetka

Zagreb-Više od tisuću ljudi, među njima i premijer Ivica Račan sa su-prugom, predsjednik Sabora Zlatko Tomčić i ministar branitelja Ivica Pančić, ispratilo je pokojnog generala Janka Bobetka sa zagrebačkog groblja Mirogoj. Građani su do 10 sati u dugačakoj koloni čekali pred mrtvačnicom i odavali posljednju počast stožernome generalu, uz čiji su se od izmjenjivale počasne straže aktivnih i umirovljenih časnika HV-e.

Više od 25 tisuća ljudi iz svih krajeva Hrvatske ispratilo je na posljed-nji počinak ratnog načelnika Glavnog stožera Hrvatske vojske generala Zbora Janka Bobetka. Pogreb je počeo točno u 16 sati, ljes s posmrtnim ostacima generala Bobetka prekriven hrvatskom trobojnicom izni-jeli su umirovljeni generali Krešimir Čosić, Josip Sulentić, Mladen Markač, Miljenko Crnac, Marinko Krešić i Ljubo Česić-Rulj.

Ordenje su nosili generali Korade, Krstičević i drugi časnici. Potom je ljes na vojnom lafetu, na kojem su bila vožena i tijela predsjednika Tuđmana i ministra obrane Suška, prevezen do obiteljske grobnice Bobetko u neposrednoj blizini župne crkve Svete Marije na groblju Viktorovac.

Rijeka - General bojniku Mirko Norcu nije bilo dopušteno prisustvovanje posljednjem ispraćaju stožernog generala Janka Bobetka. U dopisu Predsjedništva Županijskog suda u Rijeci navodi se da je sutkinja Ika Sarić izvijestila Predsjedništvo da nije udovoljeno zamolbi Magdalene Bobetko kojom je tražila da Norac dođe u Sisak na pokop njezina supruga. Sutkinja Županijskog suda u Rijeci Ika Sarić nije željela govoriti o toj odluci. Prema neslužbenim informacijama, Mirko Norac koji se nalazi u pritvoru riječkog zatvora očekivao je da će mu biti odobren odlazak u Sisak, pa je bio spreman za odlazak.

Proteklih dana, od smrti generala Bobetka do pogreba, Sisak, a i cijela Hrvatska živjeli su u iščekivanju Norca. Nakon što je objavljena posljednja želja Bobetka da mu njegov najdraži častnik HV-a, Mirko

Čestitamo, čestitamo...

Kulturno društvo 'Draganići' iz Hamiltona proslavilo je 20. obljetnicu svog uspješnog postojanja. 'Draganići' su svojim postojanjem i radom očuvali svoje običaje, originalno lijepe narodne nošnje, pjesmu, hrvatsku riječ i ljubav za svoj zavičaj iako tisuće kilometara daleko od domovine. Društvo je organiziralo u tu svrhu prigodnu svečanost i banket. (Na slici su Michael Palisak i Ivana Barković (djeca) i gđa. Marica Palisak - slika iz naše arhive)(BM)

DOBOVOLJNE AKCIJE PRIKUPLJANJA POMOĆI

NORVAL - U travnju ove godine održan je banket na Hrvatskom vjerskom i kulturnom centru "Kraljica mira" u Norvalu, u okolici Toronta. Prikupljena pomoć bit će namijenjena izgradnji tog vjerskog i kulturnog centra ovdašnjih Hrvata.

TORONTO - 'Zvuci Hrvatske' najstariji i najpopularniji hrvatski radio program na ovim prostorima koji se emitira na CHIN 100.7 FM organizirao je prikupljanje novčanih priloga za svjetski poznatu dječju bolnicu "Toronto Sick Children Hospital". Ta bolnica spada među najpoznatije u svijetu. Za istraživanje, boljitak i zdravstvenu pomoć djeci ne samo Toronta, Kanade nego i širom svijeta, potrebna su velika novčana sredstva. Ove godine u tu akciju se vrlo uspješno uključila i hrvatska zajednica. Urednici Karmen i Ivica Lončarić sa svojim suradnicima kao i mnogim dobrovoljcima još jednom su dokazali da hrvatska zajednica je uvijek spremna otvoriti svoja srca za takove i slične akcije. Do zaključenja ovog broja Iskre doznali smo da je skupljeno u vrlo kratkom vremenu \$30,000 za bolnicu. To iznosi oko 10% od ukupno oko \$300,000 koliko je skupljeno u ovoj akciji. Čestitamo uredništvu radio postaje "Zvuci Hrvatske", Karmen i Ivici Lončarić, svim suradnicima i dobrovoljcima, kao i svima drugima koji su na bilo koji način bili uključeni u tu akciju - na čast i ponos hrvatske zajednice u Torontu, Mississaugi i okolici. (BM)

KOMEMORACIJA

Na Hrvatskom vjerskom i kulturnom centru "Kraljica Mira" održana je u organizaciji Hrvatskog Bloka komemoracija u povodu smrti hrvatskog generala i heroja Janka Bobetka. (BM)

LJUBAV NE ZNA ZA STRAH, NE ZNA ZA GRANICE, ZNA ZA ŽRTVU!

Pitajte bilo kojeg roditelja, oca, majku što bi napravili za svoje dijete i dobit ćete odgovor: "Ako treba dat ću i svoj život". A ako ne život, onda sve što treba i što mogu, pa izgledalo to promatraču sa strane i glupo. Sve će pokušati učiniti za svoje dijete. I onda kad svi 'dignu ruke' iz bezizlazne situacije, majka i otac neće odustati, neće stati nego nastaviti borbu za svoje dijete i pokušati čak i ono 'nemoguće'.

Kad sam čula na radiju da se traži pomoć za malog Trávisa nisam znala o čemu se zapravo radi. Čula sam da će čak i popularni hrvatski pjevači na turneji u Kanadi dati besplatni koncert za malog Trávisa. Tko je to dijete, tko su ti roditelji? Nazvala sam i dobila podatke. Obitelj živi u Hamiltonu, Ontario, majka je hrvatskog podrijetla a otac Kanađanin. Srela sam majku na koncertu i uvjerila se što roditeljska ljubav hoće i može učiniti za svoje dijete.

Travis Carter je dječjačić star pet godina i po slici i velikom osm-jehu nikad ne biste zaključili da nešto nije u redu s tim djetetom. Ali mali Travis je obolio od 'Battens Disease', bolje poznatije kao LINCL2, rijetke ali kobne dječje genetičke bolesti za koju, za sada, još nema lijeka. Na američkom kontinentu ima 200 slučajeva oboljele djece od čega je u Kanadi pedesetero. Danas ih još ima samo osamnaest živih. U Kanadi ne postoji institut ili bolnica koja se bavi istraživanjem te bolesti, dok je jedan od centara u SAD, pri Cornell University. Koliko je to skupo istraživanje i pronalazak lije-ka govori činjenica da treba oko \$120,000 američkih dolara mjesečno na tu nakanu.

Roditelji, rodbina i prijatelji odmah su se dali na veliki posao - skupiti novčanu pomoć te time pomoći istraživanje i pronalaženje lijeka kojim bi se spasio ne samo Travis od opake i smrtonosne bolesti nego i druga oboljela djeca.

Hrvati su još jednom otvorili svoja srca i svojom nazočnošću i dobro-voljnim priložima pomogli ovu akciju. Od svih koji su bili uključeni u tu akciju, besplatnog oglašavanja na radio programu "Zvuci Hrvatske", organiziranja koncerta, do učešća hrvatskih pjevača Duška Lokina, Mladena Grdovića, Ester i sastava "Spektar". Ovakova suradnja je vrlo rijetka, i trebalo bi više znati o ovoj akciji, tim više jer je pomoć za malog Trávisa vrlo nužna. Daljnja pomoć je potrebna kako bi se čim prije pronašao djelotvorni lijek te time spasili životi oboljele djece od te vrlo rijetke bolesti. Roditelji zahvaljuju svima koji su na bilo koji način pomogli ovu akciju.

Želite li znati više o slučaju Travis' Battle pogledajte na Internetu više o samoj bolesti kao i kako Vi možete pomoći ovu plemenitu akciju. www.travisbattle.com Nazovite besplatno roditelje Jenny Majić-Carter ili

Događaji u našoj zajednici

XXIX KANADSKO HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

U Kanadi je treći vikend u svibnju državni praznik, Victoria Day. Za nas Hrvate u Kanadi taj je praznik već skoro tri desetljeća, vikend putovanja, susreta i folklor. Tako je to bilo i ove godine, od 16. do 18. svibnja. Folklori festival, 29. po redu, održan je u Londonu, u južnom dijelu provincije Ontario. Domaćin ovogodišnjeg festivala bila je župna folklorna grupa Dubrovnik iz Londona- St. Thomas, Ontario. Uz domaćine na ovogodišnjem festivalu bile su tu još i grupe 'Hrvatski Korljeni' iz London- St. Thomas, te grupa 'Kardinal Štepinac' Windsor, 'Kraljica Jelena' Windsor, četiri grupe iz Hamiltona, 'Draganić', 'Sveti Juraj', 'Hrvatski Narodni Dom', 'Hrvatsko Selo', dvije grupe iz Oakvillea, 'Hrvatsko Prelo', 'Zvuci Hrvatske', četiri iz Mississauga, 'Stjeme', 'Croatia', Vatroslav Lisinski, 'Hrvatska', 'Zrinjski Frankopan', iz Toronta, 'Adria' Oshawa, 'Marjan' Brampton, 'Croatoan' Ottawa, 'Kardinal Štepinac' Montreal, 'Hrvatsko Kolo' i 'Tamburica' Sadbury, te iz SAD, 'Hrvatska Loza' Chicago, 'St. Anthony Croatia' Los Angeles.

Svečanost je otvorena pozdravom gostima, sviranjem nacionalnih himni te minutom šutnje za sve umrle heroje i branitelje hrvatskog naroda i domovine. Prisutne su pozdravili i uputili čestitke, predstavnici Kanadsko hrvatskog folklornog saveza, Nikola Vrdoljak, Ivan Capin, predstavnici kanadskih lokalnih vlasti, Smiljan Simac, hrvatski veleposlanik iz Velesposlanstva iz Ottawe, Ante Beljo, predstavnik u Saboru Hrvatske, pomoćni zagrebački biskup Msgr. Josip Mrzljak, domaći župnik Fra. Jozo Grubišić, vič. Ilija Petković, župnik hrvatske župe Presvetog Trojstva iz Oakvillea.

Svečanu misu u nedjelju za sve učesnike Festivala predvodio je u župnoj crkvi Sv. Leopolda Mandića, Msgr. Josip Mrzljak. Koncelebrirali su također vič. Drago Širc koji je došao sa Msgr. Mrzljakom, fra. Jozo Grubišić i vič. Ilija Petković.

Raznolikost nošnji, glazbe, hrvatske pjesme i plesova ispunili su kazalište u Londonu, građeno u stilu klasičnih europskih kazališta s ložama.

Redali su se jedni za drugima, grupe, od onih najmlađih koji uvijek dobiju najveći pljesak do onih mladih, naših mladih do onih već u zlatnim godinama pa do uvijek u izvrsnoj formi i mislim 'najmlađeg' po godinama, a najstarijeg po folklornom plesaćkom stažu Dr. Nikole Vrdoljaka, koji me uvijek zadivljuje svojom kondicijom i ljubavlju prema mladima i hrvatskoj kulturi i baštini.

Jedna zanimljivost ovog festivala bila je i to što smo prvi puta domovina Hrvatska i mi ovdje bili povezani direktnim prijenosom preko interneta radio Varaždina i Festivala. To je omogućeno vezom predsjednika folklornog društva "Draganići" iz Hamiltona, gospodina Ivica Krlina i Radio Varaždina.

Iduće godine domaćin festivala bit će "Zvuci Hrvatske" iz Oakvillea gdje će ujedno biti i obilježena 30. obljetnica postojanja festivala.

Ovakove vrlo nužne kulturne manifestacije na našim prostorima ne bi bile moguće bez velikih žrtava mnogih pojedinaca, čelnih ljudi Kanadsko-hrvatskog folklornog saveza, uključivanja svih folklornih društava, roditelja i jasno, djece i mladih plesača. Svima vama velika hvala na izvanrednom weekendu u Londonu, hvala na hrvatskoj mjesmi i plesu! (BM)

HRVATSKA ISKRA

Uredništvo: 1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6
CANADA

Tel: (416) 894 9235
(905) 738 4797

Fax: (905) 738 9853

E-mail: iskra@rogers.com

Norac, nosi križ u pogrebnoj povorci, krenula su nagađanja o tome hoće li biti pušten iz zatvora. Još u srijedu popodne Siskom se prionio glas da je u 16.10 sati sutkinja Sarić donijela odluku da su Norac pusti, ali da će ona biti objavljena u petak ujutro. Od ljudi iz najbližega kruga obitelji Bobetko do jučer ujutro stizale su vijesti da će posljednja želja Bobetka biti uslišana. Jučer nakon priopćenja sutkinje da neće biti udovoljeno zamolbi Magdalene Bobetko, čuli smo pomalo nevjerovatnu konstrukciju slučaja. Prema njoj, Norac je jučer ujutro u pet sati prebačen iz Rijeke u Zagreb, odakle je trebao doći u Sisak prije pogreba. No, nakon provjeravanja sigurnosnih pokazatelja u vezi s pogrebom donesena je nova odluka i Norac je vraćen u Rijeku. Nepuštanje Norca u Sisku je primljeno kao veliki propust vlasti.

(Jutarnji list 3.5.)

NITKO IZ VLADE NE IDE SLUŽBENO NA POGREB

Zagreb - U ime hrvatske Vlade nitko ne ide službeno na pogreb Janka Bobetka, potvrđeno je u Banskim dvorima. To znači da ni premijer Ivica Račan neće biti na pogrebu u Sisku. Očekuje se, međutim, da će neki članovi Vlade ići na pogreb kao privatne osobe. Sigurno je tako da će na pogrebu biti ministar Davorko Vidović. Ni predsjednik Republike Stjepan Mesić neće biti na ispraćaju, kao ni na pogrebu generala Bobetka. Iz Ureda Predsjednika stigla je obavijest da će posljednjem ispraćaju generala Bobetka na Mirogoju kao izaslanik predsjednika Republike Hrvatske biti general bojnik Krešimir Kaspar, pročelnik vojnog kabineta Predsjednika. (Jutarnji list 2.5.)

DA SE PROŠLOST NE ZABORAVI! SJETIMO SE SLAVNIH I VELIKIH!

Dok su u domovini nam Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini oplakivali smrt hrvatskog viteza Janka Bobetka i odavali mu posljednju počast ispraćajući ga kao heroja na vječni počinak, mi, udaljeni tisućama kilometara od domovine, okupili smo se 2 svibnja ove godine u hrvatskoj crkvi "Hrvatskih Mučenika" u Mississaugi, Ontario. Puna crkva, svečana sv. misa, pjevanje zbora kome su se pridružili i vjernici u crkvi, potresna i ponosna propovijed vič. Ivica Kecerina, žalost ali i ponos zbog onih koji su žrtvovali sebe za sve nas, sve se to sililo u molitvu i zajedništvo oko Božjeg oltara. Bila je to naša molitva i prošnja za sve žrtve Bleiburga, Križnog puta, Domovinskog rata kao i za stožernog generala Janka Bobetka. U svojoj propovijedi vič. Kecerin je uz ostalo posebno ocrtao lik Janka Bobetka ali ne samo kao hrvatskog vojnika i generala nego kao i čovjeka i vjernika. Kakav je bio život tog hrvatskog čovjeka, vojnika, koji je prošao ratne i poratne borbe u tri sistema vlasti? (Podsjetimo se da je biskup/vojni ordinarij Juraj Jezerinac prigodom svoje zadnje posjete Južnom Ontariju, a svega tjedan dana prije Bobetkove smrti, rekao da o čovjeku govori njegov život pa neka pogledamo kako je živio Janko Bobetko.) Bio je čovjek vođen vjerom i ljubavlju prema domovini. Potvrda toga vidjela sa u potpori koju je hrvatski narod dao i stajao uz svog Generala za njegovog života ali odajući mu i posljednju počast nakon smrti kako na sprovodnom ispraćaju tako svojom nazočnošću na sv. misama.

Vel. Ivica Kecerin i predsjednik HDZ-a Toronto gosp. Nedo Zebić

Svečana misa završila je 'Lijepom našom' te pjesmom tako dragog pokojnom generalu "Od stoljeća sedmog" koju je divno, a cappella, otpjevala mlada Hrvatica Kristina Ljubić. Prisutni su se mogli upisati u knjigu sućuti a poslije mise održana je komemoracija u župnoj dvorani kao i domjenak. Iako je organizator bio HDZ Toronto, našli su se tu i ostali Hrvati bez obzira na pripadnost drugim strankama. Bilo je tu i pisano izvješće s pokopa generala Bobetka kao i govor dr. Ive Sanadera na groblju Mirogoj u Zagrebu. O tome nas je izvijestila Višnja Geoheli. Prisutne je poz-

Dr. Davorka Križaj-Kaplić za vrijeme komemoracije

dravio predsjednik HDZ Toronto, Nedo Zebić.

Dr. Davorka Kaplić-Križaj, otkrila nam je u svom prigodnom govoru nastavka komemoracije nešto više o svome životu i njenoj povezanosti s događajima u Bleiburgu. Mi koji smo rasli pod komunističkim režimom nismo znali ništa ili vrlo malo o Bleiburgu i Križnome putu hrvatskog naroda. Naši roditelji su šutjeli, znajući opasnost govora o Bleiburgu, o Križnom putu. Životna priča Dr. Davorke Kaplić-Križaj otkrila nam je iz prve ruke kako je Bleiburg bio sastavni dio njene obitelji, otac žrtva Bleiburga a da ona to nije znala. Nije znala jer su na taj način roditelji nastojali spasiti svoju djecu, a i sebe, jer nikad ne znaš gdje će dijete 'nešto blebnuti'. I što se događa kad kćer dozna da strahote mučenja i ubijanja nevinih ljudi? Bio je to onaj prisao, tako stvaran prikaz jedne kćerke koja otkriva užase pogubljenja i muke i laži kojim su se služili komunisti, a niti danas o tome masakru svijet još uvijek dovoljno ne zna.

Ovo je okupljanje pokazalo da ima i da još živi hrvatski duh u nama i među nama. Dužnost nam je dnevno sjetiti se onih koji su pali za Domovinu te svijetu iznijeti istinu o Hrvatima i o našoj borbi za jedinu nam slobodnu, demokratsku i kršćansku Hrvatsku. Zahvaljujući HDZ-u ovaj vrlo nužan susret zajednice i odavanje počasti ne samo Stožernom generalu Janku Bobetku, već i svim žrtvama Bleiburga i Križnog puta izvanredno je bio organiziran. (BM)

Gđa. Višnja Geoheli za vrijeme komemoracije

ZAŠTO PREDSJEDNIK SABORA NIJE OTIŠAO U KANADSKI PARLAMENT

Tomčić otkazao posjet Kanadi zbog vize

Tomčić, Arlović i Abramović odbili popunjavati obrasce s pitanjima o privatnom životu i sudjelovanju u Domovinskom ratu

Zlatko Tomčić, predsjednik Sabora, jučer je trebao otputovati u petodnevni službeni posjet Kanadi, no umjesto njega, u Kanadu je otputovalo samo pismo kojim je posjet hrvatskog parlamentarnog izaslanstva otkazan. Na adresu nesuđenog domaćina hrvatskih parlamentaraca, šefa zastupničkog doma kanadskog parlamenta Petera Millikena, otišlo je pismo u kojem Tomčić u ljubaznom tonu objašnjava da zbog osobnih uvjerenja, a ni kao predsjednik Sabora, uz dužno poštovanje prema kanadskim propisima, ne može pristati na uvjete postavljene pred njega i ostale članove izaslanstva.

Da bi dobio vizu za ulazak u Kanadu, Tomčić je, kako neslužbeno doznajemo, morao uz putovnicu i opsežan životopis priložiti obrazac ispunjen odgovorima na niz pitanja iz osobnog i obiteljskog života. Gotovo kao da potpisuje zahtjev za azil. Potpredsjednik Sabora Mato Arlović, predstojnik Ureda predsjednika Sabora Boris Abramović i službenik Tomčićeva osiguranja morali su, pak, ispuniti obrazac D 20. U tom obrascu, uvedenom 1996. godine, hrvatski građani koji žele kanadsku vizu moraju među ostalim odgovoriti na pitanja jesu li u vrijeme Domovinskog rata bili u vojnim postrojbama, na kojim položajima, kakva su bila kretanja tih postrojbi, kako su se odnosili prema zarobljenicima...

Ne možemo to ne povezati s činjenicom da je Kanada svojedobno odlikovala svoje vojnike za hrabrost u borbi s hrvatskim snagama u Medačkom džepu - kaže izvor iz saborskih krugova koji je želio ostati neimenovan, dodajući kako je vrijeme da se u djelu kanadskih vlasti napokon počne smekšavati odbojan stav prema Hrvatskoj. Mato Arlović rekao nam je jučer da se slaže s odlukom predsjednika Sabora o otkazivanju puta u Kanadu, koji je trebao trajati od 27. travnja do 2. svibnja. Sam Tomčić ne želi ulaziti u detalje, no neslužbeno se iz saborskih krugova doznaje da ga je osobno i kao predsjednika Sabora čitav postupak uvrijedio. Pozvati nekoga kao gosta, u prvi parlamentarni posjet na visokoj razini, i inzistirati na vizi uz takve uvjete, u najmanju je ruku nepristojno, a govori i o odnosu prema jednoj suverenoj državi i njezinim institucijama. Ako se takav postupak primjenjuje prema uzvanicama kanadskih vlasti, što tek preostaje hrvatskim građanima koji žele posjetiti Kanadu?

Iz izvora bliskih Tomčiću doznaje se kako je on, ne želeći da ovaj slučaj bude povodom za pogoršanje odnosa između dviju država, o svemu prvo obavijestio kanadskog veleposlanika u Zagrebu, te da je u spomenutom pismu pozvao kanadskog kolegu Millikena da posjeti Hrvatsku.

Tijekom vikenda nije bilo moguće doznati službene reakcije kanadske strane, no prema riječima Smiljana Simca, otpravnika poslova u hrvatskoj ambasadi u Ottawi, u neslužbenim usmenim kontaktima, izraženo je iznenađenje i veliko razočaranje zbog Tomčićeva nedolaska. Simac je zatražio sastanak s Millikenom koji je prošlog tjedna bio odsutan, a i s predstavnicima kanadskog Ministarstva useljenstva i državljanstva, u čijoj je nadležnosti sporan obrazac D 20 potreban za vize muških državljana Hrvatske u dobi od 18 do 65 godina.

Treba li se Hrvatska suprotstaviti strogim viznim režimima? (Večernji list, 28. travnja)

VELEPOSŁANIK KANADE KOMENTIRA OTKAZIVANJE POSJETA ZLATKA TOMČIĆA KANADI I NAJAVLJUJE

Vizni režim s Kanadom bit će možda još oštriji

Hrvatsko izaslanstvo nije trebalo ispunjavati obrazac D 20, već samo dostaviti životopise i molbe za vize, kaže D. Snider Veselili smo se najavi posjeta predsjednika Sabora Zlatku Tomčiću Kanadi. Suradnja Hrvatske i Kanade dobra je, a njegov posjet kanadskom parlamentu trebao je pojačati parlamentarnu suradnju. Iznenađilo nas je otkazivanje posjeta. Za prošlotjednog razgovora s Tomčićem, rekao sam mu kako kanadske zakone moraju poštovati svi koji dolaze u Kanadu, bio to ribar ili predsjednik - kaže veleposlanik Kanade u Zagrebu Dennis Snider. Dodao je kako članovi saborskog izaslanstva nisu trebali ispunjavati sporan obrazac D 20, već su samo trebali dostaviti životopise i ispunjenu molbu za vizu. Životopisi su dostavljeni, no popunjeni obrasci nisu. Obrazac D 20 dulje je vrijeme svojim sadržajem izazivao kontroverze. Na njemu su pitanja o vojnom identifikacijskom broju tijekom služenja vojske, o položajima i postrojbama u kojima je kandidat za vizu tijekom rata bio, tko, kada, gdje i u kojoj valuti ga je plaćao... Nastavljaju se pitanjima o sudjelovanju u vojnim operacijama, zarobljavanju neprijateljskih vojnika i civila te njihovu tretmanu i mogućem zlostavljanju. Problem je i što bi odgovaranjem na pitanja s obrasca molitelj mogao imati problema s hrvatskim vlastima, jer bi se time prekršili zakoni RH. Iako nije odgovorio na pitanje o mogućem pravnom sukobu, kanadski veleposlanik je rekao:

- Problem je što u Zagrebu nemamo ured za vize. U veleposlanstvu u Beču na ta se pitanja može odgovoriti usmeno. D 20 ili slične obrasce moraju ispuniti tražitelji viza iz brojnih zemalja, a ne samo iz Hrvatske.

Tomčić: Postupio sam po savjesti

Sa zadovoljstvom sam primio poziv za posjet Kanadi s obzirom na to da dosad nismo imali suradnju na najvišoj parlamentarnoj razini i da u toj zemlji živi oko 300 tisuća Hrvata - rekao nam je Zlatko Tomčić. - U pripremi odlaska pojavile su se na konzularnom planu za mene nepremostive teškoće u viznom postupku. Želeći u potpunosti poštovati zakone domaćina, ispričao sam se kolegi Millikenu što ne mogu ići u Kanadu. U pismu sam mu iznio razloge, no za domaći tisak neću iznositi detalje jer smatram da bi to otežalo napore dvaju ministarstava da se vizni postupci uredi na potpuno recipročan način. Osobno sam postupio u skladu sa savješću, štiteći dignitet Hrvatske i funkcije koju obnašam.

Ispunjavaju ga stanovnici svih država s područja bivše Jugoslavije, osim Slovenije, te država u Aziji i Africi. Suvereno pravo Kanade jest da odluči koga će pustiti u zemlju, a koga ne. Tko ne želi odgovoriti na ta pitanja, ne mora, no neće dobiti vizu - komentirao je obrazac D 20 veleposlanik Snider. Rekao je i kako ne vidi prevelike šanse za ukidanje viza u svjetlu nedavnih sigurnosnih problema i s tim u vezi poduzetih mjera. Naprotiv, uvjeren je da će se vizni režim pooštriti.

(Slobodna Dalmacija)

Obrasci poput tjeratica

Ono što se dogodilo saborskom izaslanstvu gruba je diplomatska realnost u kojoj se nerijetko nalazi Hrvatska. Kanadani tretiraju hrvatske dužnosnike, a samim tim i građane, na način koji je u najmanju ruku neuobičajen za dvije države koje imaju diplomatske odnose. Tomčić i članovi najvišeg parlamentarnog izaslanstva dovedeni su u ponižavajući položaj, jer se od njih u obrascima za vize tražilo davanje detaljnih osobnih podataka, dijelom i vojno-obavještajnih, koji bi bili primjereniji Interpolovoj tjeratici. To može biti razumljivije samo iz bizarne činjenice da su kanadske vlasti ozbiljno shvatile dijeljene odličja svojim plavim kacigama koje su prije desetak godina vodile nepostojeću "bitku" s Hrvatskom vojskom.

Tomčić nije pogriješio što je otkazao posjet iako bi pragmatičnije bilo da je ipak sjeo u zrakoplov. Nesuđeni kanadski domaćini moraju shvatiti da se prema članovima izaslanstva ne mogu ponašati kao prema potencijalnim azilanzima. No, nije Kanada jedina zemlja koja na Hrvatsku gleda sumnjičavo, pa je vrijeme da i Piculino ministarstvo napokon nešto poduzme.

Neka od pitanja

Jeste li služili u bilo kakvoj miliciji, vojsci, obrambenim ili policijskim jedinicama? Koji je bio vaš vojni identifikacijski broj? Kojoj ste miliciji, vojsci, obrambenoj ili policijskoj jedinici pripadali? Gdje ste se nalazili tijekom rata? Koje ste dužnosti najviše obavljali? Koji je bio vaš čin? Tko vas je plaćao, kako i u kojoj valuti? Kako se zvao i/ili koji je nadimak imao vaš zapovjednik? Jeste li bili dragovoljac ili ste mobilizirani? Jeste li sudjelovali u borbi? Jeste li čuvali ratne zarobljenike ili civile? Kada i gdje? Jeste li svjedočili ili ste sudjelovali u lošem ponašanju prema zarobljenicima, pljačkama ili oskrvnuću vjerskih objekata? (Večernji list, 29.4.)

ZAGREBAČKI SUD ODLUČIO DA LJUBLJANSKU BANCU ZA 68 MILIJUNA EURA MOŽE TUŽITI RH

Zašto je Vlada RH odlučila tužiti LB preko poslovnih banaka? Tako je izgubljeno vrijeme i novac!

Zagrebačka banka izgubila je pri zagrebačkom Općinskom sudu tužbu od 68 milijuna eura protiv Ljubljanske banke (LB), odnosno Nove ljubljanske banke (NLB), a temeljem potraživanja prenesene stare devizne štednje štediša nekadašnje filijale Ljubljanske banke koja je poslovala i propala u Hrvatskoj.

Slovenski Finance prenio je informaciju kako je naš Općinski sud ustvrdio kako Zaba nije vjerovnik Ljubljanske banke, nego da pravo na ta potraživanja može imati samo RH.

Valja podsjetiti da je potkraj 1991. godine Vlada RH donijela Uredbu o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug, koja je omogućila i štedišama banaka sa sjedištem izvan RH da svoju deviznu štednju prenesu na hrvatske banke, tj. u režim javnog duga.

(Večernji list 6.6.)

Nasmijte se s nama.....

Problemi s alkoholom

- Imate li u obitelji problema s alkoholom?
- Ja nema, gospodine doktor, ali moja žena ima.
- U čemu se sastoj problem?
- Ona vam poludi uvijek kad se ja napijem.

Putna

- Stojte dva pijanca pokraj bazena, pa kaže jedan: - Daj popij to, pa idemo!

Sve je relativno

Kaže pijanac jednoj od putnica u tramvaju: "Gospodo, vi ste stvarno jako ružni."

"A vi ste stvarno jako pijan" - odgovori mu žena.

"To je istina! Ali ja ću sutra biti trijezan", na to odgovori pijanac.

U restoranu

Kaže gazda konobaru: - Daj, molim re, probudi onog tipa za stolom u kutu, i nek' ide doma. Pa ne može on tu prespavati cijeli dan.

- Pustite ga, gazda, još malo. Već sam ga tri puta budio i uvijek mi je nanovo platio račun.

Premala država

Stef: Kaj ti misliš, Jura, je li bi bilo moguće da u San Marinu uvedu komunizam?

Jura: Ma vraga! Pak je premala to država za tak vel'ku bedastoću.

Na tržnici Dolac

- Kumica, pošto su vam jaja?
- Cela su po tri kune, a razbita dam po kunu.
- Dajte mi onda prosim vas, razbijte deset komada!

Nesreća

- Frane, Frane! Jesi li ču? Matina je žena pala u more....
- Jo, jedan Mate!
- Ali su je neki ribari i spasili!
- Jo, jedan Mate!

PJESMA STAROG BRODSKOG LOLE.

Pijem, pijem, danju, noću
Pijem piće kako hoću
Pijem vina sorte svake
Sijivovice i konjake.

I moj deda dok je pio
Nikad vode nije htio
Uvijek mi je tako reko
Kakva voda, kakvo mljeko.

Il' od ovce il' od koze
Ded namuzi mljeko s loze
Bolje čaša vina stara
Nego vode vijela bara.

Pa ja mislim daj' u redu
Da poslušam svoga djedu. (Ondulirani jež, 1940)

Muškarci se dijele na neodgovarajuće, zauzete i nedostižne.

PRANJE

Što se dobije kad se supovac stavi u stroj za pranje rublja?

Čisti kriminalac i dvadeset litara prijave vode.

Bećarac

Druže Tito, povećaj nam plate, imaš para, prodo si Hrvate.

Ne gazi travu

- Znaš li zašto se kod nas stalno upozorava da se ne gazi trava?

- Jer su rukovodioci pustili mozak na pašu.

Uvrede

Zaustavi policajac auto što je vozio lijevo, desno....

"Vi ste pili" 0 "Nisam", odvrati vozač.

"Jeste, jeste, oči su vam crvene!"

"E, pa ako hoćete vrijeđati, gospodine policajac, Vama su klempave usne!"

Stambeni problemi

Doselio čovjek iz nekog malog provincijskog mjesta u Zagreb, izabrali ga, eto, u politička tijela, i odmah mu dodijeli stan, naravno! Razgledavajući svoje novo prebivalište, otvori tako i vrata od WC-a, pa zaprepasteno krikne: "E, pa kud staviše zahod baš u moj stan?!"

Tko je tko?

Tramvaj naglo zakoči, a pijanom se putniku okrene želudac, i tako na sebi najbližeg suputnika istrese velik dio sadržaja cjelovečernjeg lumpanja.

- Slušajte vi, barabojadna pijana! Pogledajte što ste napravili!!! Vi ste.... Vi ste jedna najobičnija svinja!!!

- - Ja sam... hik... svinja? Ja svinja???hik... A kaj ste onda vi ... hik... U tom pobjuvanom kaputu?

Vojo Šiljak "Bradavica"

Molitva udane žene

Bože, molim Te za mudrost - da razumijem svog muža;

za ljubav - da mu opraštam;
za strpljenje - za njegova raspoloženja,
jer Bože, ako Te budem molila za snagu
- prebit ću ga na mrtvo ime. Amen.

Hrvatska povijest

Dr. Sc. Dragutin Pavličević: KRATKA POLITIČKA I KULTURNA POVIJEST HRVATSKE

6. NARODNA KULTURA

Narodi koji žive na području današnje Republike Hrvatske, poglavito Hrvati, imaju bogatu narodnu ili pučku kulturu, tradiciju i predaju. To se poglavito odnosi na narodnu, usmenu književnost, glazbu, ples, likovno stvaralaštvo, nošnje, narodni život, pravne norme, sportske igre i drugo.

Veliko bogatstvo, skupljano stoljećima, sačuvalo se i u novije vrijeme zapisano i objavljeno pa je podloga za proučavanje jezikoslovcima, književnim povjesničarima, etnologima i drugim znanstvenicima. Temeljna podjela te narodne književnosti je na proznu, pripovjedačku te na poeziju - epsku i lirsku, a svaka od njih na mnogo podskupina prema načinu obrade, tematici i sl. Ta književnost koja je nastajala u narodu, a prenosila se usmenom predajom, starija je od pojave tiska, ali je i prije zapisivana u pojedinim kronikama, legendama i crkvenim štivima. Prvu predaju o dolasku Hrvata pod vodstvom petero braće i dvije sestre zapisao je bizantski car Konstantin Porfirogenet (10 st.). Hrvati su u Zadru pred papom 1177. pjevali "narodne pjesme". Dakle, pjesme su se ne samo govorile, nego i pjevale i uz njih se plesalo. U narodu se sačuvala legenda o smrti kralja Zvonimira, a Lj. Gaj je zapisao u krapinskom kraju u 19. st. najpoznatiju predaju o braći Čehu, Lehu i Mehu koji su otud krenuli na istok i osnovali države, prvi Češku, drugi Poljsku, a treći Rusiju (Mešku). Dakle, legenda ide obrnuto od povijesne znanosti.

U jednom od najljepših brojnih hrvatskih misala (crkvenih obrednika), onom koji se pripisuje knezu Novaku (1368.) zapisani su narodni stihovi kao i u drugim kasnijim crkvenim misalima i kodeksima. U Hektorovićevu Ribanju... zapisane su prve bugarštice (pužaljke) a u Zoranićevim Planinama narodna pjesma, kod J. Barakovića još jedna bugarštica, itd. Narodna pjesma ima utjecaj na nastajanje umjetničke lirike 16. i 17. stoljeća, dakle u doba renesanse. Šibenski humanist J. Šizgorić već je u 15. st., među prvima u Europi sakupljao narodne poslovice, a spominjao je ljubavne pjesme, svatovske i naricajke. J. Bajamonti, Splitanin, zapisivao je potkraj 18. st. hrvatske narodne pjesme, pa ih je usporedio po njihovoj ljepoti s Homerovim spjevovima.

Tijekom 18. st. zbila su se dva događaja koji su prionili slavu hrvatske, a može se reći i južnoslavenske narodne pjesme diljem Europe. Prvo je otkrio najljepše balade s ovih prostora Asanaginice, a drugo pojava pisca Andrije Kačića Miošića i njegova spjeva na narodni način Razgovora ugodnog naroda slovinskoga. Naime, talijanski redovnik Alberto Fortis je u svojih 12 posjeta Hrvatskoj i druženju s našim fratrima objavio 1774. djelo Putovanje po Dalmaciji, opisao život pučana Dalmatinske zagore, tzv. Morlaka, objavio u prijevodu lirske pjesme - baladu Asanaginicu i potaknuo zanimanje europskih znanstvenika za naše ljude i običaje. Odgovorio mu je svojim knjigom Sinjanin Ivan Lovrić o istoj temi, a obje su te publikacije izazvale zanimanje diljem Europe. To poglavlje sa spomenutom baladom prevedeno je na mnoge europske jezike. Preveo ju je na njemački Johann W. von Goethe, a objavio J. G. Herder, pa zatim najpoznatiji europski pjesnici, uključivši i A. Puškina. Iako ta pjesma potječe iz ikavskog Splitškog rukopisa, nastala je u Dalmaciji, a obrađuje život islamskog svijeta u kraju oko Imotskog, (u doba kad je bio okupiran od Osmanlija), tu je pjesmu dva puta redigirao Vuk Karadžić i plasirao je, tobože, kao srpsku narodnu pjesmu. Slično su prošle i pjesme o Jakšićima koje je prvi put objavio M. A. Reljković, a "preuzeo" kao srpske opet Karadžić.

Godine 1756. objavio je franjevac Andrija Kačić Miošić svoj Razgovor ugodni... dosad u Mažuranićevog Small agu najizdavaniju hrvatsku knjigu. Europski ugled postigla je ta zbirka činjenicom što je tri pjesme iz nje preveo na talijanski Fortis, a otud Nijemci pa su objavljene u Herderovoj zbirci Narodnih pjesama (na njemačkom).

Karakteristični su i duhoviti narodni dvostisi zvani gange i njoj slične rere. U Slavoniji, Baranji, Lici i među Hrvatima u Vojvodini pjevaju se veseli, često i lascivni deseterački dvostisi zvani bečarac koga su u prošlosti pratile gajde, a danas sve popularnije tambure. Uzevši u cjelinu, narodno umjetničko stvaralaštvo, poglavito pučka pjesma, svirka i ples uz nju, razvijeni su u Hrvatskoj i dje-limice u BiH kao malo gdje u europskih naroda.

Na području Hrvatske postoji iznimno veliko bogatstvo tradicija narodne glazbe. To je posljedica preplitanja različitih utjecaja i kultura slavenskog, mediteranskog, balkanskog, orijentalnog i srednjoeuropskog kulturnog kruga. Isto takav utjecaj postoji i na području folklor, glazbala, narodnih plesova, narodnih nošnji, običaja, tradicija. U narodnoj glazbi postoje osjetne razlike među pojedinim regijama u Hrvatskoj kao i u BiH, ali isto tako i u pojedinim manjim područjima. Zagorje, Međimurje i Podravina znatno se razlikuju od Slavonije i Baranje, a ove opet od Istre i Kvarnera, a sve one zajedno su potpuno različite od glazbe dinarskih područja, pa i Bosne, odnosno Hercegovine.

Isto tako postoji raznovrsnost u nošnji, u njenim bojama i materijalu iz kojih je izrađena. U pravilu postoje velike razlike između ravničarskih dijelova gdje se nošnja izrađivala od lana i konoplje u odnosu na dinarsku i bosansku koja se tkala od vune, a ova opet od muslimanske koja je pretežito od navedenih materijala, ali i od svile. Sjeverni

su krajevi u tonalitetu svjetliji, bogatiji bojom, poglavito crvenom, a južni su uglavnom crno - bijeli, kod islamskog pučanstva zeleni i plavi. Sve te razlike u glazbi, instrumentima, nošnji ponajbolje se mogu vidjeti na Smotri folklor koja se već desetljećima svake godine održava u Zagrebu, te slične manifestacije kao što su žetveni đakovački vezovi ili Dužijanca bunjevačkih Hrvata u Vojvodini, Vinkovačke jeseni, te festivali kao što su Melodije Istre i Kvarnera, Krapinski, Slavonski i Splitski festival, Etno - festival u Neumu, sličan u Mostaru i drugdje.

Narodna likovna umjetnost održava se ponajviše u izradi narodnih nošnji, drvorezbarstvu, lončarstvu, kovačkoj vještini, kožarstvu, izradi nakita, ukrasa, građnji kuća, staja; izradi alata, oružja i slično. Zbog spomenutih raznolikih utjecaja i tu postoji bogatstvo boja, oblika, materijala. Europski su poznate npr. narodne čipke iz Lepoglave, ili s otoka Paga, drvorezbarija iz Slavonije, filigranska, zlatarska ili kujundžijska umjetnost u BiH. Svjetsku slavu stekla je hrvatska naivna likovna umjetnost, kako ona na staklu, tako i kiparski i drvorezbarski radovi. Poznata je Hlebinska škola nalvaca koju su utemeljili K. Hegedušić, Ivan Generalić, Franjo Mraz. Danas su njeni najbolji (živi) predstavnici Ivan Lacković Croatia i Ivan Rabuzin. Izložbe koje se slikovito nazivaju "čudo hrvatske naive" postigle su iznimne uspjehe po cijelom svijetu. Slične, iako manje poznate uspjehe postiže i naivna skulptura, npr. radovi Petra Smajlića koji je utemeljitelj poznate kiparske kolonije u Ernestinovu u Slavoniji. Godine 1994. utemeljen je Hrvatski muzej naivne umjetnosti. U Vojvodini, kod bačkih Hrvata, postoji skupina žena koje rade svoje slike od slame, tzv. slamarke koje postižu također izvanredne uspjehe.

I na području narodnog športa postoji izuzetno bogatstvo i tradicija. Najstarije je bacanje kamena s ramena, narodno hrvanje, razne pastirske igre na travi, utrke na konjima, borbe bikova, borbe pijetlova, utrke magaraca, pa razne igre na konjima, gađanje kopljima, igre mačevima i slično. Kako bi se što više očuvala te narodne tradicije osnovana je u slavonskom selu Brođancima Olimpijada starih športova koja se održava svake godine. Među viteškim igrama najstarija je (već 282 godine), najslikovitija, najljepša i ponajteža Sinjska alka. Naime, kon-

Izvođenje običaja kumpanija, Pupnat, otok Korčula

janici u punom trku gađaju dugim kopljem u okrugli okvir zvan alka, a održava se svake godine uoči Velike Gospe (početak kolovoza) u Sinju u čast velike pobjede hrvatske (kršćanske) vojske nad Turcima - Osmanlijama iz Bosne (1715.).

Druga, također lijepa i slikovita viteška igra je Moreška koja se igra mačevima na otoku Korčuli u čast i sjećanje na borbu i pobjedu Hrvata nad stranim osvajačima, u ovom slučaju s Turcima, a proširila se u 15. i 16. st. iz španjolske kada su pobijedili i protjerali Maure (Arape). Igrači su odjeveni u bogate nošnje, podijeljeni na bijele (Hrvate) i crne (Turke), ali je ishod uvijek isti - pobjeđuju bijeli. Na Korčuli (Blato, Smokvica i dr.) priređuje se u pokladno vrijeme također viteška igra s mačevima nazvana kumpanija (mostra). Tijekom plesa igrači izvode razne figure, pjevaju uz pratnju bubnjeva i mišnica, a na koncu im se pridružuje i djevojke i izvode zajednički kola (tanac). U Istri se trči i gađa u prstenac (Barban), u Đurđevcu se izvodi igra "picoka" koja podsjeća na pobjedu nad Turcima uz pomoć lukavstva, tj. bacanje pileta (picoka) prigodom opsade.

Sve su to rijetke igre čiji početci sežu duboko u prošlost, a slikovite, bogato ukrašene nošnje, staro oružje, privlače ljude, poglavito turiste, snimatelje, novinare. Za njegovanje tih i sličnih igara, pjesama, nošnji i plesova postoje brojna kulturno umjetnička društva od kojih je najpoznatije "Lado" i "Ivan Goran Kovačić" iz Zagreba, "Lindo" iz Dubrovnika i druga. (Naklada HIC, 1998.)

Hrvatska Vlada

Samo Srbija i Bugarska zaduženije od Hrvatske

Svakog stanovnika Hrvatske država i Banke zadužile su za 3840 dolara inozemnog duga. Dug po zaposlenom, koji će ga i otplaćivati, iznosi nevjerojatnih 13.760 dolara ili oko 96.000 kuna. To znači da bi svaki zaposleni s prosječnom plaćom od 3900 kuna morao gladovati lduće dvije godine kako bi se dug vratio.

Inozemni je dug Hrvatske od kraja 1997. godine povećan za više od 120 posto. Od srednjoeuropskih tranzicijskih zemalja veću razinu zaduženosti imaju samo Bugarska te Srbija i Crna Gora. Inozemni dug prema procjenama domaćih i stranih analitičara, lani "pojeo" 68 posto hrvatskog bruto proizvoda, a isti će omjer ostati i ove godine.

Restrikcije zaduživanja?

Naime, analitičari središnje banke procjenjuju da će se inozemni dug ove godine povećati za tri milijarde dolara, od čega je trećina efekt kretanja tečaja dolara prema euru, a ostatak, stvarno zaduženje. "Inozemni je dug za naše uvjete previsok. Kad se uzme u obzir udio domaće štednje u BDP-u, deficit tekućih transakcija i proračunski deficit, ne bismo smjeli dopustiti njegovo daljnje povećanje", istaknuo je guverner Željko Rohatinski.

Prema njegovim riječima, dug bi bio još veći da nije bilo privatizacijskih prihoda koji će uskoro presušiti, a ne može se računati ni na veće inozemne investicije kao izvor otplate duga. No, guverner se s naponom da je riječ o njegovu osobnom stavu, a ne službenom stavu HNB-a, ipak donekle ogradio od zabrinjavajućih poruka Savjeta HNB-a, koji je za idući mjesec najavio posebnu raspravu o toj temi. Činjenica je, kažu u HNB-u, da središnja banka usvajanjem novog deviznog zakona može uvesti određene restrukcije inozemnog zaduživanja Hrvatske, ali ta akcija mora biti

Tisuće bivših vojnika bez prihoda i osiguranja

Projekt smanjenja broja djelatnih vojnih osoba u Ministarstvu obrane potpuno je podbacio. Unatoč stalnim obećanjima ministrice Željke Antunović da će oni koji su određeni za umirovljenje biti zbrinuti brzo i pravedno više tisuća bivših časnika i vojnika već je nekoliko mjeseci bez ikakvih prihoda i bez zdravstvenog osiguranja zato što su MORH-a i druge državne institucije potpuno nespremnne ušle u taj projekt. Uz njih, naravno, treba uračunati i njihove obitelji.

Projekt je u praksi krenuo u prosincu i siječnju, kada su u poverenstvu obrađivali ljude koji su proglašeni neperspektivnima i time podobnima za umirovljenje. Zapisnik poverenstva bio je je polazište za umirovljenje, te su ti ljudi dobili rok od 60 dana da se odluče. Za pristanak u tom roku obećana im je otpremnina od 50 posto na prosjek plaće, ali zbog slabog odaziva rok je produljen zacijelo do 1. srpnja. Ako bi se pak odlučili ostati, ugovori bi im bili produljeni samo na godinu dana, pa bi nakon toga bili u nelvjesnosti. MORH se, pak, obvezao da će u roku od 30 dana od dana potpisa donijeti rješenja za one koji pristanu.

MORH se, međutim, uopće kadrovski nije pripremio za navalu nekoliko tisuća novih predmeta koje bi trebalo ubrzano riješiti, a usto ljude nitko nije upozorio da im nedostaju neki dokumenti. Na taj način MORH je prekršio sve robove na koje se obvezao a svoje bivše ljude ostavio bez osigurane egzistencije.

"Plaće više nemamo, mirovine čekaju rješenje, a s njime dolaze i

Suša i krivci

Možda je ova suša kakvu ratari ne pamte 30-ak godina, i dobrodošla, jer kad prođe jedna, pa i ona druga žetva, i seljaci, ali Ministarstvo poljoprivrede, imat će dobar alibi da ponovno mogu ustvrditi kako nešto u poljoprivredi ne valja, ali što se može, bila je suša. Ne, nije ministar Pankretić kriv što nebo Slavoncima nikako da podari 10 dana kiše, niti je kriv što je mraz potukao voćke. Ali, kad svaka od mnogih općina proglasi stanje elementarne nepogode od suše, i kad na jesen budemo morali uvoziti sve ono što će njome biti poharano, svi će kriviti njega. A zašto? Zato što samo šest do sedam posto poljoprivrednika osigurava svoje nasade, pa je Ministarstvo tek prije koji dan usvojilo pravilnik na temelju kojeg će sudjelovati sa 25 % sredstava od premije osiguranja. Istina je da ministar nije kriv za sušu, ali je kriv što seljaci nemaju novca za mineralna gnojiva potrebna za prevladavanje posljedica sušne, ali ni za zaštitna sredstva koja će im trebati kad suša jednom dođe. Dodamo li tome visoke ekstremne troškove proizvodnje, oštri porezni sustav, nedovoljnu poticajnu politiku, za sada još uvijek neučinkovit sustav zakupa i prodaje državnog zemljišta, te neracionalni trgovinski i distribucijski sustav što utječe na razmjerno visoke cijene proizvoda, jasno je da suša i nije neki problem. A ni mi nismo Irci, da da samo malo suše i propasti žetve u ljetu spakiramo kovčeg. Jer, uvoznici će vrlo rado i sa zadovoljstvom riješiti naše probleme. (Jutarnji list 29.4.)

koordinirana s Vladom i Ministarstvom financija.

Vlada se obavezala

Sporazumom s MMF-om Vlada se obvezala na stabiliziranje inozemnog duga na razini 57.5 posto BDP-a te na održavanje deficita platne bilance na razini od 3,7 posto BDP-a. Povećan je i deficit na 1.5 milijardu dolara, što je gotovo dvostruko više od onoga na što se obvezala Vlada. (Jutarnji list, 26.4.)

Vladu dug ne zabrinjava

Zagreb - Vladu ne zabrinjava hrvatski inozemni dug jer se krediti u državnom i u privatnom sektoru koriste za investicije, a ne za javnu potrošnju, rekao nam je jedan visoki vladin dužnosnik komentirajući HNB-ova upozorenja. Ne bojimo se dugova i zbog toga što su sva naša ulaganja u infrastrukturu fizična, ekonomski opravdana i pokrivena, dodao je naš sugovornik. To znači da će se ti krediti vraćati iz prihoda novih infrastrukturnih objekata, tvrdi on, a neće pasti na teret proračuna. Kao primjer spominje autoceste, koje će svoje kredite otplaćivati iz prihoda od cestarine i trošarine, a ne iz proračuna. Da se novac iz inozemnih kredita ne koristi za javnu potrošnju, dodaje isti sugovornik, vidi se i po tome što plaće u državnom sektoru nerastu već tri godine. Osim toga, nadležni vladini dužnosnici kontinuirano prate kretanje duga zajedno s guvernerom HNB-e i njegovim suradnicima pa nema potrebe za nekom posebnom akcijom, tvrde u Banskim dvorima. (Jutarnji list,

otpremnine. Većina nas ima kredite i tekuće račune na koje banke uredno naplaćuju zatezne kamate. Zatim slijedi poziv jamaca koji su već dobili drugu opomenu za kredit. Stižu opomene za minus na tekućem računu, ne možemo platiti režije, a ako se razboli dijete, moramo uvjeravati liječnika da progleda kroz prste jer da će se sve uskoro riješiti. Također smo prisiljeni uvjeravati prijatelje da je samo pitanje dana kada će se na računu pojaviti novac koji je trebao biti isplaćen jo prije nekoliko mjeseci te da posude još koju kunu - opisao nam je situaciju jedan od tisuća onih koji su se odlučili na umirovljenje još u prosincu, a do danas nisu dobili za to rješenja.

Isto proživljavaju i oni koji su samoinicijativno odlučili otići jer ispunjavaju uvjete. A ako i dođe rješenje iz MORH-a, zastoj pak nastaje u HZMO-u koji je također nepripremljen.

Projekt je usto našao i na slab odjek. U mirovinu je, po planu, trebalo otići oko 13.000 tisuća ljudi, ali na to se odlučio znatno manji broj ljudi. (Večernji list 26.4.)

* Nakon ponovnog spajanja čak četiri dana zbog neradnog Praznika rada, pred Hrvatskom je do kraja godine ostalo još devet neradnih državnih praznika i blagdana.

Država bi time mogla izgubiti još najmanje desetak radnih dana. Zbog neradnih blagdana najčešće se spajaju tri do četiri dana, no u lipnju bi se, zbog čak triju blagdana zaredom - Tijelovo, Dana Antifašističke borbe i Dana državnosti - moglo dogoditi da se ne radi čak sedam dana. S čak 14 neradnih blagdana i državnih praznika Hrvatska je pri vrhu europskih zemalja. Naime, više od nas, i to po čak 16 blagdana, imaju Slovenija i Austrija, a 15 ih ima Švedska. Jedan manje od Hrvatske ima Njemačka, a najmanje, njih 9 imaju Britanci. (Jutarnji list 1.5.)

Elektra svaki dan isključuje 150 stanova

U HEP-ovoj dosad najžešćoj akciji naplate potraživanja svaki dan u Zagrebu bez struje zbog neplaćenih računa ostane 150 stanova, a kako tvrde u Elektri, iskapčanja će se nastaviti dok se dugovi ne podmire. Osim što na taj način HEP uspijeva naplatiti svoja potraživanja, iskapčanjima i ponovnim upakčanjima slije se i još dosta novaca u njegovu blagajnu. Samo u posljednjih mjesec dana HEP je ponovnim uključivanjem, čija je minimalna cijena 122 kune po kućanstvu, zaradio najmanje 366 tisuća kuna. (Jutarnji list 26.4.)

HRVATSKA ISKRA

Za šutnju stotine tisuća kuna

SDP-ova zastupnica Dijana Čizmadija apsolutna je prvakinja Hrvatskog sabora u šutnji. Proizlazi to iz podataka objavljenih na novoj web stranici Hrvatskog sabora gdje se vidi da se zastupnica u cijeloj prošloj godini i prvih pet mjeseci ove nijednom nije javila za raspravu. Zastupnička je plaća oko 12.000 kuna, što znači da su samozatajnost Dijane Čizmadije porezni obveznici samo u tih 17 mjeseci platili više od 200.000 kuna. No, ona nije jedina čije se sudjelovanje na sjednicama parlamenta svodi tek na sjedenje u klupi. U stopu je slijedi dobitnik "Zlatnog grba", saborske nagrade uz koju ide i 100.000 kuna, potpredsjednik Sabora Vlatko Pavletić. Ni on se u tom razdoblju nije nijednom javio za riječ, ali se od zastupnice Čizmadije razlikuje po tome što se njegov glas ipak probija do javnosti jer kao potpredsjednik Sabora vodi sjednice. Ni drugi dobitnik "Zlatnog grba" Boža Jakišević nije se pretrgnuo u javljanju na sjednicama, pa je lani raspravljao tri puta, a ove godine - nijednom.

Zaslužuju li plaću zastupnici koji se ne javljaju za riječ? Onima koji aktualni saziv Sabora drže najlošijim dosad - a nije ih malo - i ovi će podaci, koji su na stranici web.sabor.hr dostupni svima, biti dokaz da su u pravu. Naravno, ne iscrpljuje se zastupnički posao samo u saborskim raspravama, jer oni rade u odborima, pohode birače... No, problem je što i odbori muče muku s kvorumom, a na kontakte s biračima političari bi ionako trebali gledati kao na investiciju u sljedeće izbore i ne vezivati to sa zastupanjem u Saboru.

Ove je godine 17 zastupnika odradilo sjednice potpuno bez glasa. Među njima su Željko Dragović (HSL), Goranko Fižulić (Libra), Mate Jukić (HDZ), Damir Jurić (SBHS), Sanja Kapetanović (SDP), Ivan Kolar (HSS), Milan Kovač (HB), Mario Livaja (LS), Pavao Miljavac (DC), Nikica Valentić (HDZ), Slavko Kojić (SDP)... Iako mnogi raspravljaju tek jednom ili dvaput godišnje, ipak većina zastupnika u prosjeku 10 do 15

puta godišnje istupa u ime klubova ili u 10 minuta iznose vlastite stavove. Pravaš Tadić oborio je, međutim, sve rekorde i pokazao kako je Sabor mjesto gdje se postaje pravi političar. Lani je vrlo pripremljeno, sudjelovao u čak 86 rasprava. Iza njega je Damir Kajin (IDS) sa 67 rasprava, Vesna Škare-Ožbolt (DC) sa 62, Vladimir Seks (HDZ) sa 47, Mato Arlović (SDP) sa 37... Kad treba politički pojačati istup, u ime stranke za govornicu izlaze predsjednici. Zato njihovih istupa nema puno. Zlatko Tomčić je, na primjer, u ime HSS-a govorio samo jednom, i to ove godine u raspravi izazvanoj aferom Suncani Hvar. Ivo Sanader je lani govorio šest puta u ime HDZ-a, a ove godine dvaput. Dražen Budiša govorio je također šest puta lani, te triput ove godine, o temama poput povlačenja sporazuma u nukleari Krško ili o povjerenju Račanovoj vladi.

(Večernji list 2.6.)

Štetni ispad Gorana Granića

Goran Granić: "Ne bih komentirao što pojedini diplomati govore. Neki od njih pokazali su se nedorasli svome poslu. Zapravo, bili su su pomalo smiješni prosuđujući stvari potpuno neargumentirano. Ponekad su njihovi istupi izgledali upravo tragično. Suradnja s Haagom uopće nije jednostavna, već i na tehničkoj razini. Biste li nam rekli koji su to diplomati?" Goran Granić: "Članovi britanskoga veleposlanstva, američki veleposlanik, ranije španjolski, potom nizozemska vlada - tu ne ubrajam novoga nizozemskog veleposlanika, kao i još neki površno informirani diplomati u Zagrebu. Tu svakako ubrajam i predstavnike nekih međunarodnih institucija u Hrvatskoj..."

(Jutarnji list 26.4.)

ALKOHOL I NARKOTICI POSVADILI SABORSKE ZASTUPNIKE

Posljedice alkoholizma kod nas trpi 900.000 ljudi

ZAGREB - Zastupnici Hrvatskog sabora većinom su glasova podržali izmjene Poslovnika kojima se regulira sustav elektroničkog glasovanja i koje bi im trebale omogućiti da možda već danas uspješno obave svoje prvo elektroničko glasovanje. Zahvaljujući usvojenom amandmanima Jadranka Kosor (HDZ) i Odbora za Ustav, poslovnik i politički sustav zastupnici ipak neće morati svoje identifikacijske ključice prije glasovanja preuzimati od Stručne službe te ih nakon obavljena posla vraćati. Ti se članci iz Poslovnika brišu, a zastupnici mogu birati hoće li o ključicama sami voditi brigu ili će ih čuvati u Saboru. Zastupnici su, naime, prihvatili zaključak po kojem bi Predsjedništvo posebnom odlukom uredilo način preuzimanja i čuvanja ključica onih zastupnika koji se opredijele čuvati ih u Saboru. Sabor je većinom glasova prihvatio i amandman Odbora za Ustav po kojemu se na zahtjev predstavnika kluba može omogućiti dosadašnji način glasovanja - dizanjem ruku. Prihvaćen je također i zaključak Kluba HSL-a po kojemu se zadužuje saborsko Predsjedništvo da u roku od tri mjeseca od isporučitelja opreme za elektroničko glasovanje, tvrtke Siemens, naruči posebni elektronički ekran na kojemu bi se vidjelo kako je pojedini zastupnik glasovao.

Neočekivano žustru raspravu izazvao je prijedlog izmjena Zakona o trgovini kojim se predlaže zabrana prodaje u trgovini alkoholnih pića i pića koja sadrže alkohol mladima od 18 godina. Prijedlog Odbora za zdravstvo, rad i socijalnu politiku podržali su svi, ali su za rasprave kritizirali i prodaju pomokaseta zajedno s crticima, reklamiranje piva i ambivalentnost roditelja prema navici pijenja alkohola kod mladih. No, posebno oštro prepućavanje između oporbe i pozicije nije prouzročio spomen alkohola, nego droge.

- Ovo predlažu neki ljudi koji se istodobno zauzimaju za dekriminalizaciju lakih droga, pa se pitam kakvi su to različiti kriteriji - kazao je Željko Glavan, HSL, dodavši kako je u pitanju licemjerje. Jadranka Kosor, HDZ, je ovu tvrdnju prisnažila kazavši kako droga i alkohol idu ruku pod ruku te kako će prijedlog izmjena Kaznenoga zakona, u kojem se predlaže da posjedovanje droge više ne bude kazneno djelo, širom otvoriti vrata narkotizmu. Višekratno spominjanje dekriminalizacije isprovociralo je Mariju Lugarić, SDP, koja je ustvrdila da Kosorova i nekolicina drugih zastupnika kontinuirano šire neistine, podsjetivši ih kako je prekršajnim zakonom predviđena puno veća novčana i zatvorska kazna za posjedovanje nego što ju se daje odmeriti Kaznenim zakonom.

To je pak isprovociralo Jadranku Kosor da kolegicu Lugarić optuži za vrijeđanje, a u diskusiju se uključila i predsjednica Odbora za zdravstvo Snježana Biga-Friganović, koja je istaknula "sjajne MUP-ove akcije uhićenja i otkrivanja različitih vrsta droga" te se upitala zbog čega sličnih akcija nije bilo i prije.

Od ovog prepućavanja znatno je alarmantniji bio niz poražavajućih podataka ponajprije o odnosu mladih prema alkoholizmu, pošasti zbog koje, kako je kazala Biga-Friganović, posljedice u nas trpi oko 900.000 ljudi. Još je konkretnija bila Marija Lugarić kazavši kako je pet posto pučanstva ovisno o alkoholu, 20 posto izrazito prekomjerno pije, a 50 posto pučanstva s obitelji pati od alkohola. Za alkoholom se najčešće poseže već u 14. godini, 68 posto maturanata redovito pije, alkohol je na trećem mjestu uzroka smrtnosti u nas, a u Hrvatskoj je registrirano 250.000 alkoholičara. Da je pak stav mladih prema alkoholizmu izrazi-

to pozitivan svjedoči podatak da 60 posto srednjoškolaca iskazuje pozitivan stav prema konzumiranju piva, vina i žestice, dok ih je 30 posto ravnodušno.

Posebno je Lugarić istaknula nedosljedno provođenje Zakona o ugovestiteljskoj djelatnosti koji propisuje zabranu točenja alkohola maloljetnicima. Porazavajuće je, poglavito glede učinkovitosti Državnog inspektorata, smatra Lugarić, da je lani u cijeloj Hrvatskoj utvrđeno samo 87 slučajeva u kojima su zatečeni ugovestitelji da toče alkohol maloljetnicima, od čega je naplaćeno tek 14 kazni, dok je s druge strane samo u Dječjoj bolnici u Klaićevoj zabilježeno 70 slučajeva alkoholne kome kod maloljetnika.

Najavila je Lugarić i amandman koji ima cilj zabraniti i prodaju vina i piva koji također sadrže alkohol, a po našim propisima ne spadaju pod alkoholna pića. Sličnu inicijativu najavljuje i Odbor za zdravstvo izrazito nezadovoljan enormnim reklamiranjem piva u medijima iako je pivski alkoholizam trenutno najveća pošast kako u nas, tako i u Europi.

(Slobodna Dalmacija)

NASTAVLJENA ISTRAGA O UKRADENOM ORUŽJU Pištolji iz Dračevca vode do ubojstva u inozemstvu?

SPLIT/ZAGREB - U vezi s istragom koja se vodi o krađi 231 pištolja iz splitske vojske Dračevac, načelnik Službe za odnose s javnošću MORH-a Davor Denkovski izjavio je u srijedu da "ono što se zasad zna, jest da je otkriven cijeli lanac švercera oružja, koji se intenzivno obrađuju, te da će MORH o dosadašnjem tijeku istrage izvijestiti sutra".

Na pitanje je li točno da su već privedene dvije osobe i je li riječ o civilima ili vojnim osobama, Denkovski je u izjavi za Hinu odgovorio kako bi o tome bilo neprofesionalno sada govoriti. "Dok traje istraga, ne želimo otkrivati pojedinosti", izjavio je. Za informaciju kako je jednim od ukradenih pištolja još u ožujku ove godine u inozemstvu ustrijeljen strani državljani nakon čega je, istražujući to ubojstvo, inspektore Interpola trag odveo do Dračevca, tj. do pištolja evidentiranog u tom skladištu, načelnik Denkovski je rekao da je ne želi ni potvrditi, niti opovrgnuti. Izjavio je kako će se Interpol uključiti ako se utvrdi da postoje indicije da je veći dio ukradenih pištolja završio na inozemnom tržištu.

Krađa pištolja s opremom u Dračevcu otkrivena je 22. svibnja. Na vratima skladišta iz kojega su otuđeni nije bilo znakova provala, a nalazili su se u šest sanduka. Pretpostavlja se da su pištolji ukradeni od početka ove godine. Cijena ukradenog pištolja na crnom tržištu doseže 200 do 300 dolara. MORH je tada potvrdio krađu, uz ogradu da su, dok istraga traje, sve opcije o počiniteljima otvorene, odnosno da je to možda počinio netko od djelatnika vojske, bilo u suradnji s nekim izvana ili sam. Pljačka u Dračevcu nije prva krađa vojne opreme, ali u MORH-u kažu da je najveća dosad. Slične krađe već su se događale u Rijeci, Petrinji, Karlovcu, a počinitelje dosadašnjih pljački policija je otkrila.

(Slobodna Dalmacija 30.5.)H)

Uz 31. svibanj, dana grada Zagreba

Stanislav Šimić

USHICENJE POVRATKA

To je Zagreb! to je on što mi dađe osjećaj zbog kojega nisam sklon da susrećem drugi kraj!

U njemu je koju volim, Ona vlada mojim danom i čini mi život boljim i provodi noći sa mnom.

O, evo se povraćam u grad što je uzročan da se u san obraćam u kom nije bol moćan!

Što je more utopljenom, znam, Zagreb će bit tijelu mom; al' u njemu živim s njom! - poslj'je nek' je i morskim dnom!

"Hall of fame" za crtanje grafita

Zagreb, Zagrebački dogradonačelnik Milan Bandić na rotoru u Savskom gaju službeno je predao zidne površine rotora grafiti crtačima na trajno korištenje. Time je Zagreb dobio svoj prvi Hall of Fame, kako se u žargonu grafitera naziva legalni prostor za crtanje grafita, a jučer je zidove iscrtalo 18 najpoznatijih crtača zagrebačke grafitne scene.

"U suradnji s Uredom za graditeljstvo nastojat ćemo dobiti sve potrebne dozvole kako bi svih 17 četvrti u Zagrebu dobilo svoj Hall of Fame. Grafiti, među ostalim, uljepšavaju grad, a ovo je ujedno i pravi pristup da grafiteri izđu iz ilegale", istaknuo je Milan Bandić, koji se i sam oprobao u crtanju sprejem.

Tomislav Striga, predsjednik Kulturnog centra Peščenica koji je organizirao cijelo događanje, rekao je kako je napokon prepoznat rad Centra jer je to jedino mjesto u Zagrebu koje ima radionicu grafita. Pored crtača nastupio je i veći broj hio-hop DJ-eva i break-dancera, te je promoviran i najnoviji sprej Montana koji se koristi isključivo za crtanje grafita.

Zagrebačkim grafiterima rotor će biti na raspolaganju od danas, a kako su rekli, nadaju se od Grada dobiti još sličnih prostora. Naime, nedavno im je zabranjeno crtanje po zidovima oko Gimnazije u Križanićevoj gdje su godinama pokazivali svoje sposobnosti, jer je zgrada proglašena spomenikom kulture.

Jutarnji list 25.5.

Oprost! Im, Matoše, jer ne znaju što čine!

Zašto volim Zagreb?

Ljerka Car Matutinović, književnica

MOJ ZAGREB I JA

Moj Zagreb i ja skrovito slavimo zajedničkih pedeset godina u dobru i u zlu. Budući da svako vrijeme nosi svoje breme, najprije bih nešto o zlom bremenu kojemu sam se upomo opirala radom i ljubavlju. Moj studentski, poslijeratni Zagreb proživjela sam u svojstvu nomada-podstanara (Deželiceva - Nova cesta, Drapšinov trg (!), Vinogradska, Paška). Doista, bila je to svojevrsna kalvarija studentskog podstanarskog života: krutost, hladnoća i neimaština. Ali bijaše (u tom) i nešto dobra: pognut lik starice, bakice iz Nove ceste koja bi na moj crni, studentski kruh mazala mast, dodajući k tome narezane krastavčice. Kakva je to bila poslastica!

U to vrijeme, oskudno i neumoljivo, desila mi se (kako bi rekao naš Cesaric) - ljubav. S velikim LJ. A onda sam s diplomom Filozofskog fakulteta otpočela svoj trudbenički vijek: Crikvenička gimnazija, V. zagrebačka gimnazija, Sveučilište u Firenzi, Radio Zagreb.

Bilo je to ipak, u posleničko-emocionalnom smislu, dobro breme. Moj Zagreb pružio mi je tako slatkoću mladenačkog sazrijevanja, ali i trpkost zrelosti, obasjanu ljubavlju prema profesiji, prema učenicima i osobama koje su postale sastavni i nerazdvojni dio moga životnog puta.

Sedamdesete godine: Krileža s mladenačkim sjajem u crnim, nasmiješenim očima. Kavalirski poljubac na mojoj pruženoj ruci i ljubazan osmijeh. Takav doček istisnuo je svu nakupljenu tremu. A onda je krenuo razgovor, naravno, o Firenzi i njenim začudnostima, o smislu skrupula, o firentinskim hranidbenim delicijama i o - vini-ma. (Krileža je pletirao za bijela vina, zanosno ističući njihov nenadmašiv buke!).

Osamdesetih godina, kad je obolio, poslala sam mu pismo puno iskrenog štovanja: "Krileža, trebamo Vas!" No, on je otišao "kud za vazda gre se"...

A rado bih mu bila rekla, jer ga se sjećam kao pažljiva sugovornika, kako me je od neprijaznog vremena i zlog bremena, u mučnim danima nepovratno izgubljenih za ljubav, u kataklizmi koja se sručila na nas 1991., spašavao moj pjesnički kanat.

Što se tiče zavičajnog sunca, ono me je svih tih ljeta grijalo u Crikvenici, kojoj sam se vjerno vraćala. Negdje, u rujnu, dočekao bi me moj osunčani Zagreb, još nekako sanen od ljeta, zagasihi boja: zlato prvog otpalog lišća i bakreni odsjaj razlistanih platana. Ilica, još topla od sunca, svojim brojnim izlozima pozivala bi na ljetne rasprodaje. Uobičajena buka tramvaja i prigušen žamor prolaznika. Zagreb se okuplja. Sunce na zapadu blista na prozorima, predvećernji lahor ugodno hladi. Zagreb diše. Ususret mi dolaze mladici i djevojke u trapericama, smiješe se zatravljeni uzajamnom blizinom. Smiješe li se to meni ili Zagrebu? Tko bi to znao? Zagreb je i njihov. I moj!

Još ima nade za nas dvoje... Za mene i za moj Zagreb!!!

ZIMA U ZAGREBU

Autor: Željko Senečić

Sjedim u kavanu Palace. Čekam Bracu. Gledam kako Zrinjevac pokriva snijeg. Tramvaji ne voze, rijetki prolaznici žure, jedna stara žena pod kišobranom, u izlzanom i prevelikom krznenom kaputu, hoda, brzo, stane, traži po dubokom snijegu način da pređe ulicu i uđe u kavanu. Jedan starac sjedi u kavanu, ruke mu se tresu, pomislim da bi u svojim godinama trebao sjediti kod kuće u fotelji a ne u kavanu. 2003. je godina, siječanj, zima. Nakon tko zna koliko vremena, pao je velik snijeg u Zagrebu.

Prije točno šezdeset godina, građani Derenčinove, na uglu Zvonimirove, čiste snijeg ispred svojih kuća. Gradonačelnik Werner pozvao je građane da čiste snijeg na zatrpanim ulicama. Ciste i pločnike i cestu. Između pločnika i ceste, iznikli su bregovi snijega. Kroz te bregove dječaci koji su zaboravili na školu, napravili su tunele. Svi sa mokrim nogama u dotrajanim cipelama tvrdimo za svoje cipele koje su nam na nogama da ne promaču. Čuvamo naše tunele od stanara koji nespretno lopatama čiste snijeg.

Čujem profesora zemljopisa Sontakija, samca, kojem su kao i njegovim đacima Nijemci pretvorili školu u kasarnu, a koji po noći sluša radio London, kako tiho kaže susjedu Filipoviću, jednom uredniku i vlasniku tjednika Zagonetka: "Nijemci nebu zaustavili ni ruski tenkovi, ni engleski avioni. Došli su im glave snijeg i zima."

Filipović, mali zbijeni kokot, ne odgovori. Kao poludio baca snijeg najvećom lopatom jer ga s prozora gleda njegova mlada i zgodna žena, gospođa Filipović, dok je sa strane gospođa Maja čiji je muž u šumi. Ne brine ga ni snijeg ni Nijemci nego gospođa Maja, sisata mlada žena u bundi koja se stalno smije umjesto da čisti snijeg, ali i profesor Sontaki koji neprestano bulji u gospođu Filipović na prozoru, izazovnu umjetnu plavušu, kako kaže moja mama, ali i u gospođu Maju. Gospođa je Filipović stručnjak za rebus. Gospođa ima gripu, mjesto da čisti snijeg stoji iza prozora u toploj sobi. U jednom trenutku, profesor zemljopisa Sontaki ostavi lopatu i ulazi prvo u Britičev dućan špeceraj-Delikatessu, a onda s bocom pelinkovca nestane u haustoru. Filipović, vlasnik Zagonetke, rukne tri-četiri lopate snijega, pogleda na prozor, ali na prozoru više nema autorice Rebusa i njegove zakonite žene.

Filipović stane. Vjerojatno bi krenuo u kuću, napravio čaj od šipka svojoj ženi, kada vrisne gospođa Maja. Poskliznula se i pala na snijeg. Sjedi na snijegu u bundi, gleda u Filipovića i smije se. "Evo ti lopata i čisti snijeg", rekao mi je Filipović i ušao s Majom koja se i dalje smijala na naš snježni tunel.

Problem nije u gospođi Maji nego u njezinu mužu Žoharu, novinaru, za kojeg Filipović smatra da je na prijevratu dobio njegovu ženu na Sljemenu, jedne ljetne nedjelje. Dok je Filipović sjedio u hladu na travi pored Maje ispod sljemenske piramide, jeo pohane pillice, a Maja se samo smijala, Žohar je odveo njegovu ženu na piramidu, na piramidi je gospođa Filipović umjesto da se divi panorami skinula svilene gaćice koje joj je muž Filipović kupio u Beču. Gaćice su dolepršale s piramide i spustile se pokraj Filipovića koji je mirno na travi sjedio i glodao pileće krilo, a Zoharova se glupača, guzata i sisata žena Maja, i dalje samo smijala. Filipović nije glupan. Ima refleks. Prepoznao je odmah gaćice, Ostavio je Maju i pojurio na piramidu. Prekasno.

Drugi dan, u skloništu, za vrijeme uzbune, dok su engleski liberatori i američke letjelice tvrdave letjele iznad Zagreba, Braco i ja smo igrali šnaps i slušali mame. Bracina je mama precizno opisivala scenu kao športski reporter na radiju, Hrvoje Macanović, događanja na piramidi, a moja je mama sa zadovoljstvom govorila na koji je način Filipović ispljuskaov novinara Zohara što joj je lično opisala prvo Maja, a kasnije gospođa Filipović.

Maja je tvrdila da je Zohar pružio otpor, dok je Filipovića zapamtila samo šamare koje je vlasnik Zagonetke udario po Zoharu. Sporan je bio samo vritnjak koji je točno zapamtila i opisala Filipovića, a nije ga vidjela gospođa Maja. Žohar je navodno na kraju poručio Filipoviću: "Vidjet ćemo se nakon rata." Drugi je dan otkrao u partizane.

Ne znam tko je glupiji, kažem Braci. Filipović ili Žohar. Oni su kretani, složio se Braco. Ali, najveći su užas žene. Ne znam koja je veći. Filipovića, kažem. Ne, odvratila Braco. Zoharica je vrhunac sranja, kad čujem kako se smije, ubio bih je golim rukama, nadam se da ću u životu sresti pravu ženu, odvratila mi Braco. Sklonište se zatrese, u blizini je pala bomba. Pojurim iz skloništa da vidim što je pogođeno. Braco viče: "Imam četrdeset i dobio sam partiju." Bomba je pala na Timetovo zemljište gdje je bilo skladište drva, preko puta Crvenog križa, i prekinula partiju šnapsa koju sam trebao izgubiti. Sljedeća je zima bila bez snijega. Gospođi Maji se doselio njemački avijatičar koji je nakon dva mjeseca oboren iznad Mađarske u svom Messerschmittu. Zatim se k Maji preselio profesor zemljopisa Sontaki. Filipović je nastavio kroz čitav rat izdavati svoju Zagonetku s rebusima svoje žene.

Profesor se Sontaki vratio u svoju garsonijeru, počeo pisati pjesme i skočio s četvrtog kata, navodno iz dosade, a Braco koji se nikada nije

ničemu smijao rekao je da je to učinio zbog njezina smijeha. Kod Maje je onda, u strahu od hapšenja, spavao Čusak, koji je kao dobrovoljac otišao u Španjolski građanski rat, odsjeo nakon rata nekoliko mjeseci u logoru u Francuskoj i vratio se u Zagreb.

Zadnja ratna zima bila je normalna. Prvi je snijeg pao oko Slsvetih, na Svetog Nikolu sanjkali smo se na livadi koju su okruživale Zvonimirova, Subičeva, Ivkančeva i Derenčinova ulica. U proljeće se snijeg otopio a mi smo na livadi igrali nogomet.

U nedjelju, početkom četrdeset pete, dojurio je Braco dok sam doručkovao crni kruh s marmeladom od šljiva bez šećera. Nijemci su otišli iz Splendita, rekao je. Splendit je bila garaža u Zvonimirovoj koju su Nijemci pretvorili u skladište. Ušli smo u garažu Splendit koju više nije čuvao njemački vojnik.

Na desnoj strani redovi stotina crnih teških vojničkih bicikla, na lijevoj motorkotači Zindap s prikolicama. Zgrabili smo dva bicikla, odjurili s njima u naše dvorište u Derenčinovoj, vratili se, uzeli još dva, kada smo se vratili po nove bicikla, garaža je bila prazna. Iste je nedjelje pred kuću u Derenčinovoj, u potpuno pustoj ulici, došao plavi fiat topolino u koji je sjeo Filipović s ruksakom i u punphlačama. Topolino je otišao u Zvonimirovu i uključio se u kolone četnika, Cerkeza i civila koja se valjala prema zapadu.

Žohar je za vrijeme rata zaglavio u jednoj ofenzivi od tifusa, gospođa je Filipović poslije rata izbačena iz trosobnog stana, jer se ustanovilo da je Filipović bio engleski špijun. U Filipovićev se stan uselio Čusak koji je postao predsjednik uličnog odbora. Gospođa je Filipović jedno vrijeme radila u menzi na Trgu žrtava fašizma, gdje se zaljubila u komesara Savu, Crnogorca. Gospođa se Maja nije prestala smijati, prodala je sve pelcmantle i nestala.

Nitko nije znao kako, ali ubrzo se gospođa Maja javila iz Argentine Bracinoj mami i poslala joj kilu kave. U njezin je stan ušla velika obitelj iz unutrašnjosti s kozom. Kozu su smjestili na balkon. Gospođa je Filipović završila na Golom otoku zajedno s drugom Savom, a koza je uginula.

Sve do velike mature Braco i ja sjedili smo u istoj klupi. Svakodnevno smo se prepirali. Braco je tvrdio da je on pobijedio u skloništu, a ja sam smatrao da nije nego ja. Predlagao sam da ponovimo partiju, što je Braco iz principa odbijao. Braco nije studirao nego je svirao saksofon i preko Alpa poslije velike mature, sa saksofonom pobjegao na zapad.

vove i gusti snijeg kako pada. "Na telefonu Braco", čuo sam stranca. "Koji Braco?" pitam i naglo se sjetim. Nakon 50 godina čujem Bracin glas. "U Palasu sam", govori, "dodi da se vidimo." Starija žena u krznenom kaputu lagano preskoči gomilu snijega i preko ceste doskaka u kavanu. Naruči kapučino i dva kroasana, uzme novine i počne ih čitati. Starac prekoputa nje drhtavom rukom prospe kavu po košulji i sa štapom odgega se u toalet. Tramvaji su prestali voziti, navodno ralice koje čiste ceste zatrpale su tramvajske pruge. Starac se vratio u kavanu. Gleda me. Pomislim: pa nije to valjda Braco?! Je! Bio je to Braco. Ne bih te nikada prepoznao, izgledaš kao da imaš što devedeset, a ne sedamdeset, govori mi. Drago mi je da smo se sreli, nastavi, i da si još živ. Gdje živiš, što si radio u životu, jesi li sreo pravu ženu? pitam. Živio sam svugdje, radio svašta, odgovori mi. Sreo sam i ženu, kaže ozbiljno. Kako se zove? pitam. Nemam pojma, odgovori. Sreli smo se na aerodromu u Zürichu prije 31 godinu. Ja sam na pomičnoj traci išao prema izlasku a ta žena u suprotnom smjeru. Bio je to najzbudljiviji susret s jednom ženom u mom životu, odgovori mi Braco. I nastavi: Imao si pravo, onu partiju treba završiti, kaže i izvadi iz džepa karte. Da meni moje karte, točno one koje sam imao u skloništu kada je pala bomba, i kaže: Četrdeset. Odigrao asa, pa desetku i dobije partiju. Žena u pelcmantlu smije se i govori konobaru. Nekada su sami građani čistili ulice od snijega. Nije bilo zasnoja tramvaja i moglo se prolaziti ulicama. Smijeh mi se čini poznat. Pogledam Bracu. Prvi put vidim smijehak na Bracinu licu. Braco sjedi naslonjen na naslon kožne klupe. Mrtav.

(VEČERNJAKOVA NAGRADNA PRIČA)

Slučaj Gotovina

MUP RASPIŠAO NAGRADU ZA INFORMACIJU O GOTOVINI

ZAGREB, 10. svibnja (Hina) - Ministar unutarnjih poslova šime Lučin donio je Odluku o raspisivanju nagrade od 350.000 kuna za obavijest policiji koja bi pridonijela pronalasku i uhićenju Ante Gotovine. Odluka je raspisana temeljem članka 52. Zakona o policiji.

Kako se navodi u izjavi za javnost, temeljem naloga županijskog suda u Zagrebu od 23. srpnja 2001. Policijska je uprava zagrebačka raspisala tjeralicu za Antom Gotovinom, rođenim 12. listopada 1955. Do sada poduzete mjere traganja nisu rezultirale pronalaskom tražene osobe, pa je uz ostale radnje koje policija kontinuirano poduzima donesena i Odluka o raspisivanju javne nagrade.

U izjavi za javnost MUP poziva građane koji raspolažu korisnim informacijama o mogućem mjestu kretanja, odnosno skrivanja Ante Gotovine da se jave na telefone: 01/612 2305 ili 01/612 2411. Napominjemo da na nagradu nema pravo osoba koja je dala obavijest kojom policija već raspolaže, stoji u izjavi za javnost koju je potpisala glasnogovornica MUP-a Zinka Bardić.

Telefoni u Operativno-komunikacijskom centru MUP-a na koje se mogu javiti osobe koje imaju informacije o kretanju generala Gotovine ovaj su vikend neprestano zvonili. Policija ipak, kako neslužbeno doznajemo, nije došla do novih, važnijih podataka o njegovu kretanju. Štoviše, raspisana nagrada do sada je glavobolju zadavala samo djelatnicima OKC-a koji se javljaju na telefone s

Svako se smatra nevinim dok nije pravomoćno osuđen

Glede odbijanja predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića da dođe u zadarsko Poglavarstvo, jer je u njemu slika Ante Gotovine, generala Hrvatske vojske kojeg je on poslao u mirovinu, i glede njegova obrazloženja da to ne bi bilo »kulturno«, postavlja se pitanje je li predsjednik Mesić kao »građanin predsjednik« uzeo ulogu sudbene vlasti i osudio generala bez suda, zna li možda za neku osuđujuću presudu za koju građani ne znaju; Inaugurira li neku »kulturu nove socijalne higijene« ili je samo riječ o nedovoljnu snalaženju građanina Stjepana Mesića u danas vrlo složenoj funkciji predsjednika svih građana Republike Hrvatske?

Ne postoji čovjek, pa ni predsjednik, koji bi bio savršen i apsolutno prihvaćen ili neprihvaćen, ali potreba elementarnoga reda u društvu nalaže respektiranje limita i okvira u kojima se trebaju kretati svi građani - od najobičnijeg do predsjednika države.

Pritom treba znati da su predsjedničke obveze sagledavanja i respektiranja društvenih činjenica šire, a prava izražavanja užoga osobnog stava uža od običnog građanina. Predsjednik svake države u obavljajući javnih dužnosti treba moći gledati očima »širim od osobnih« - bez obzira na to koliko to objektivno ili subjektivno bilo teško.

Raznostranost društvenih silnica, kao društvenu ranu nekog društva u nekom vremenu, treba respektirati i konstruktivno nalaziti zajednički nazivnik, te djelovati kao blagotvorni prvi sluga općih interesa zajednice. Nijedan predsjednik države nedvojbeno nije pater patrie, ali svakako bi trebao biti prva glava države koja treba moći osjetiti i poštivati sve njene različite korijene i cvjetove kao i objektivnu potrebu elementarnoga reda. A potreba elementarnoga reda kazuje da se svatko ima smatrati nevinim dok nije pravomoćno osuđen.

Samo u totalitarnim društvima optužnica je bila neformalna osuda, a riječ vladajućeg vodilja javnog iskazivanja stava pojedinca iz mase i odlučujući »građbeni materijal« stvaranja duhovnog bića društva.

Nažalost, imamo tragična iskustva stvaranja duhovnog invaliditeta i pojedinca i društva impostranjem artifičnih veličina u navodne ovozemaljske bogove za ograničenu vremensku uporabu.

Pravo je svakoga da osobno smatra neku osobu (uključujući generala Antu Gotovinu) lošim, neprihvatljivim, pa i zločinom, te da s takvom osobom ne želi osobno i privatno imati ništa, ali nižije (pa i Predsjednikovo) pravo nije da ga javno takvim tretira ako o tome svoj pravoricu nije donio sud kojem je organizirana društvena zajednica dala pravo i okvir da o tome odlučuje. No predsjednik države ne samo da nema to pravo (kao ni svaki građanin) nego čak ima i obvezu (što običan građanin nema) javno i najšire štiti taj elementarni princip presumpcije nevinosti dok nije donesena pravomoćna osuđujuća presuda.

Ako predsjednik Republike krši tu elementarnu građansku presumpciju nevinosti (bez obzira na to što tko osobno mislio o Anti Gotovini ili nečem drugom) tada je to, nažalost, znak s najvišeg vrha vlasti skretanja OD poštivanja elementarnih ljudskih prava i pravnog reda.

Kao što se Predsjedniku (bez obzira na to što tko osobno o njemu mislio) treba iskazivati odgovarajuće poštovanje »prvog među jednakima«, već kao simbolu državne organizacije neke narodne zajednice, jednako tako se ne može nijednog građanina (uključujući Antu Gotovinu) tretirati kao »nejednakog među jednakima« ove zemlje.

Nesukladno je načelu jednakosti i elementarnog pravnog reda pristajati da pojedini od nas jednakih budu »manje jednaki« i da ne odgovaraju pred sudom svoje državne i društvene zajednice.

Anti - akcija: "Pomažem generala Gotovinu - besplatno!"

U ponedjeljak 12. svibnja 2003. s početkom u 12 sati održana je u prostorijama Hrvatskog bloka - pokreta za modernu Hrvatsku u Zadru press-konferencija na kojoj je predstavnicima medija prezentirana "Anti-akcija" u organizaciji Zajednice branitelja i Mladeži Hrvatskog bloka pod nazivom "Pomažem generala Gotovinu - besplatno!" Press-konferenciju je vodio A. Martinac, predsjednik županijske organizacije HB-a za Zadarsku županiju, a u ime organizatora akcije nazočni su bili D. Jukić i A. Bartulić potpredsjednici Zajednice branitelja HB-a i T. donić predsjednik Mladeži HB-a. Akcija skupljanja potpisa za generala Gotovinu počinje 13. svibnja i trajat će točno 30 dana, a provodit će se u svim većim hrvatskim gradovima i općinama. Ovom akcijom prosvjeduemo protiv sramotne odluke MUP-a RH o raspisivanju novčane nagrade za informaciju o generalu Anti Gotovini. Cilj akcije jest pokazati da general Gotovina uživa podršku najširih krugova hrvatskih građana.

Ante Periša, tajnik županijske organizacije HB-a za Zadarsku županiju

brojevima 6122-305 i 6122-411.

Zajamčena anonimnost

Naime, premda u MUP-u, kako bi zaštitili osobe koje su u OKC-u MUP-a zadužene za kontakt s građanima, nemaju službenog komentara zabilježenih poziva, neslužbeno doznajemo da su otvorenu liniju MUP-a ponajprije iskoristili pristaše odbijloga generala. Oni se, naravno, nisu ustručavali i krajnje uvredljivim pozivima reći što misle o raspisanoj nagradi. Pritom u većini slučajeva te osobe nisu skrivale s kojeg broja zovu. Premda MUP te brojeve može očitati, zasad se uvredljivi pozivi, u većini kojih su izrečene i prijetnje, neće sankcionirati.

(Jutarnji list)

Ante Gotovina nije odbio odgovarati na optužbe iz nekoga optužnog akta svoje društvene zajednice koja ga kao svoga građanina ima obvezu i pravo i štiti i kazniti, sukladno svojim zakonima u okvirima odgovornosti koje je zajednica postavila radi svog funkcioniranja i svoje zaštite.

Tako dolazimo u situaciju da neki djelovanje jednog građanina smatraju neprihvatljivim, iako taj građanin ne samo da nije pravomoćno osuđen, nego protiv njega ta ista društvena zajednica nije podigla čak ni ikakav svoj optužni akt da bi počinio neki zločin protiv njena pravnog reda!

Tako dolazimo u apsurdnu situaciju nereda da se jednim, na temelju zakonskog reda, pravomoćne osude ne smiju ni spominjati, a drugima, protiv kojih nema čak ni optužnog akta društvene zajednice, s najvišeg se vrha državne vlasti iskazuje tretman društveno neprihvatljivih.

Ne samo da predsjednik države iskazuje tretman društveno neprihvatljivih samo njima, nego i onima koji ne misle kao predsjednik osobno dajući time doprinos spirali animoziteta i narušavanju elementarnoga reda. A predsjednici trebaju služiti da zajednicu predvode, a ne da je razvedu. Napokon, kada se zbog različitosti osobnog mišljenja osobe javno tretiraju kao društveno neprihvatljive, tada ulazimo u okvire demokratskom društvu neprihvatljive arbitramosti - gotovo do svojevrstne društvene ekskomunikacije imanentne antidemokracije.

Takvo Predsjednikovo pozivanje na kulturu zapravo je promicanje svojevrstne »kulture arbitrarnog odbijanja« iako nam treba »kultura konstruktivnog prihvaćanja« različitosti vlastitih građana koja zahtijeva od svih, a poglavito OD predsjednika države kulturu jednakog pristupa, kulturu društvenoga, a ne osobnog pogleda na stvari i napokon objektivnu kulturu reda izraženu općom presumpcijom nevinosti.

Usput, »maršal Jugoslavije« Josip Broz Tito, unatoč svom komunističkom diktatorstvu, nije posjećivao Jasenovac znajući za apsurdnu neprihvatljivost izmišljena povećavanja broja stvarnih žrtava, te je »elegančno« putem izaslanika zadovoljavao formalnu prisutnost onima koji su putem Jasenovca Hrvate neosnovano proglašavali genocidnima i nije izazivao nepotrebne negativne osjećaje u Hrvata.

I to je jedna od razlika između državnika (pa bio i diktator) i obnašatelja najviše državne časti i dužnosti (pa makar bio i najveći demokrat). A kako će velike probleme riješiti oni koji jednostavno ne rješavaju ni male?

(Vjesnik 13.5.2003)

Haag - hrvatski sudovi nedovoljno pripremljeni

Beograd - Dvodnevni skup predstavnika pravosuđa Hrvatske i Srbije i Crne Gore, posvećen pitanju zapovijedne odgovornosti u domaćem i međunarodnom pravu, završen je. Koordinator beogradskog Ureda Haaškog suda Matias Hellman istaknuo je da su i hrvatski i srpski pravosuđe nedovoljno pripremljeni za procesuiranje optuženih za ratne zločine. Hrvatski odvjetnik Anto Nobilo izjavio je da za prijem Hrvatske u Europsku uniju "od presudne važnosti njezina sposobnost da sama sudi za ratne zločine", te će, kad je o zapovijednoj odgovornosti riječ, Hrvatska donijeti poseban zakon. Ivo Josipović je naglasio da su u saborskoj proceduri izmjene kaznenog zakonodavstva, kojima će biti uveden institut zapovijedne odgovornosti. (Jutarnji list 25.5.)

Odnosi Hrvatska i SAD

HRVATSKI PREMIJER IVICA RAČAN O AMERIČKOM ULTIMATUMU

Hrvatska želi biti član EU, a ne SAD-a

ZAGREB - Hrvatska će pokušati odgovoriti izjašnjavanjem o ultimativnom zahtjevu Amerikanaca da do 1. srpnja potpiše sporazum o neizručivanju državljana SAD-a Međunarodnom kaznenom sudu. Na izričito pitanje hoće li Hrvatska prihvatiti zahtjev SAD-a ili poslušati sugestije iz pisma EU, premijer Ivica Račan je u subotu u intervjuu Radiju 101 ustvrdio da će učiniti "nešto treće".

- Razgovarali smo i još ćemo razgovarati s našim prijateljima u SAD-u da vidimo možemo li problem riješiti mimo ultimatum. Ako ne možemo... Mi hrlimo u EU i poštovat ćemo standarde i stavove Unije, ali od prijatelja u SAD-u očekujemo da će razumjeti hrvatsku situaciju i da nije dobro Hrvatskoj postaviti takav ultimatum, kazao je Račan ustvrdivši: "Pokušat ćemo dobiti razumijevanje od predstavnika SAD-a prije nego što kažemo ne".

Račan je napomenuo kako mediji Vladi ne daju čak ni rok koji im daju Amerikanci, do 1. srpnja, te kako na taj način sužavaju

Vladi manevarski prostor za donošenje odluke.

A da taj prostor nije veliki, ustvrdio je jučer u dnevnim novinama i zamjenik ministra vanjskih poslova Ivan Simonović koji je naglasio kako se sporazumi o neizručivanju državljana SAD-a Međunarodnom kaznenom sudu mogu donekle usuglašavati. Taj manevarski prostor ograničen je s tri skupine problema. Prvi su pravni problemi, kojima je razlog to što je Hrvatska jedan od osnivača Suda. Drugi su vezani uz politička stajališta EU i Vijeća ministara. Treće je pitanje hrvatske obveze na bezuvjetnu suradnju s Haškim sudom.

- U svim tim dilemama stajalište hrvatske Vlade je jasno. Razgovarat ćemo sa SAD-om, ali isključivo unutar prostora koji je omeđen s ta tri naša problema vezana uz njihov zahtjev, istaknuo je Simonović. Premijer je jučer u dnevnim novinama jasno kazao kako se Vlada o zahtjevu SAD-a neće izjasniti do 1. srpnja, osim ako Amerikanci pristanu na neka od hrvatskih rješenja. (Glas Slavonije 1.6.)

PISMO CHRISA PATTENA I GEORGIOSA PAPANDREOUA ULTIMATIVNO UPOZORAVA ZAGREB

Ultimatum europske unije Hrvatskoj

ZAGREB - U Hrvatsku je stiglo pismo iz Bruxellesa u kojem se Hrvatska kao aplikant za članstvo u EU poziva da vodi računa o stavu Unije o zahtjevu SAD-a da se potpiše sporazum o neizručivanju američkih državljana Međunarodnom kaznenom sudu, izjavio je jučer zamjenik ministra vanjskih poslova Ivan Simonović. Pismom upozorenje potpisali su povjerenik EU za vanjske poslove Chris Patten i grčki ministar vanjskih poslova Georgios Papandreu, a u njemu su ponovili stav Unije o tom pitanju od 30. rujna prošle godine.

Odgovarajući na pitanje o poziciji Hrvatske u odnosu prema zahtjevima SAD-a Simonović je ustvrdio kako "Vlada kani razgovarati o različitim načinima da i jedna i druga država zaštite svoje interese, naravno, vodeći računa o smjernicama EU o tom pitanju".

Bosanski obrat

Hrvatska se, prema njegovim riječima, nalazi u specifičnom položaju jer nije ni članica niti je dobila status kandidata za EU, niti je članica NATO-a, a i bezuvjetno surađuje s Haškim sudom te u sklopu toga izručuje vlastite državljane.

Slično pismo iz Bruxellesa kao i Hrvatska, dobila je vlast u Sarajevu, koja se pak nalazi u ponešto drukčijoj poziciji. Naime, Europska unija zatražila je od BiH da ne ratificira već potpisani sporazum sa SAD-om o zaštiti Amerikanaca od izručenja MKS-u, a zahtjev također potpisuju Patten i Papandreu.

Ako žele pristupiti Europskoj uniji, stoji u tom pismu, vlasti BiH

moraju osigurati poštovanje vrijednosti i ciljeva koje EU postavlja a u vezi sa statusom MKS-a stvari su potpuno jasne jer taj sud uživa punu potporu Unije, kako političku tako i financijsku.

I dok su svi mislili da će bosansko potpisivanje bilateralnog sporazuma sa SAD-om o neizručenju Amerikanaca MKS-u proći bez mnogo buke, dogodio se iznenađni obrat. Dakle, u krivu su bili oni koji su mislili da će Bruxelles tek tako odustati od ostvarenja vlastitih interesa, a ti su interesi kad je u pitanju MKS neupitni. EU, naime, želi punu implementaciju Rimskog statuta, bez ikakvih izuzetaka, i u tome nema velike razlike između Pariza i Berlina na jednoj, i Londona i Madrida na drugoj strani. Stoga europski vodeći vanjskopolitički dvojac otvoreno upozorava da oni koji žele pristupiti EU, moraju slijediti i njezinu politiku, a ta politika je, rekostmo, čvrsto uz MKS.

Tvrđi stav obje strane

Nakon američke ucjene po principu "ili sporazum ili vojna pomoć", sad smo, eto, suočeni i s tvrdim stavom europske strane. Iako američki veleposlanik u Zagrebu Lawrence Rossin, naravno, objašnjava kako nije riječ o ucjeni i kako SAD ne prisiljava Hrvatsku da bira između Europe i Amerike. Baš naprotiv, a isto je i sa susjednim državama, BiH i SiCG, koje su ostale nezaštićene budući da nisu u NATO-u niti su pozvane u njegovo članstvo, pa neće moći uživati u blagodatima američkog izuzeća. Naime, američki veleposlanik u svom

jučerašnjem članku o tom problemu u jednom dnevnom listu navodi da Washington razmatra hrvatski zahtjev za izuzećem, no otvoreno poručuje da će SAD "pritom uzeti u obzir činjenicu da je 35 drugih prijatelja SAD-a - a svaki od njih ima svoje teške i posebne okolnosti - već potpisalo sporazume. S vremenom će ih biti i više".

Hrvatski izgovor da je suradnja s Haškim sudom prepreka potpisivanju sporazuma Rossin odbacuje, budući da su, prema njegovim riječima, s Haškim sudom obvezne surađivati sve države svijeta, pa i SAD, što s MKS-om nije slučaj, budući da se ne radi o sudu što ga je osnovalo Vijeće sigurnosti. (Glas Slavonije 29.5.)

TRPIMIROVA DAROVNICA - NAJLJEPŠA HRVATSKA POŠTANSKA MARKA U 2002. GODINI

Već drugu godinu za redom marka koju je izradio hrvatski slikar, grafičar i crtač Hrvoje Šercar proglašava se najljepšom markom izdanoj u Republici Hrvatskoj. Naime, svake godine Hrvatska pošta objavljuje natječaj u kojem sakupljači i poštovatelji ove vrste umjetničkog stvaralaštva svojim glasovanjem odlučuju o izboru najljepše izdane marke u prethodnoj godini.

Prethodne je godine taj laskavi naziv - najljepše marke u 2001. godini - ponio prigodni blok posvećen Karlu Velikom i stvaranju Europe. Osnovni je motiv na marki konjanička statua Karla Velikog iz ranog IX. stoljeća koja se nalazi u Louvreu, a na bloku se nalazi zemljopisna karta s označenim granicama Franačkog carstva i područja na kojem su živjeli Hrvati te crtež crkve zadarskog Sv. Donata s početka IX. stoljeća. Karla se Velikog smatra utemeljiteljem današnje zapadne Evrope, kodifikatorom mnogih zakona koje je prilagodio pojedinim narodima i zemljama, zagovornikom umjetnosti i graditeljstva, osnivačem brojnih knjižnica i iluminatorskih škola, a njegov je dvor bilo okupljalište najistaknutijih intelektualaca onoga vremena. Njegova je vladavina osobito bila značajna za Hrvate, u granice svojega carstva uključio je mnoge hrvatske zemlje, a uz njega se veže i osnivanje prve hrvatske kneževine. Cijelo se to golemo bogatstvo kulturno-povijesnoga sloja toga vremena kao i njegov značaj na kasniji razvitak evropskog kontinenta i hrvatskog kutka na jugoistočnoj granici te velike Evrope maestralno ocrta na ovoj maloj slici Hrvoja Šercara - začinski dragulj je minijaturni crtež monumentalne crkve zadarskog Sv. Donata.

Ulomak zabata s imenom kneza Trpimira iz Rižinaca kraj Solina, nalazi se u Arheološkom muzeju u Splitu

U Hrvatskoj je do danas izdana 481 marka, a Hrvoje je Šercar autor 31. Svaka je njegova marka priča za sebe, mala povijesna slikovnica, dragocjena poveznica suvremenoga svijeta s bogatim slojevima svekolike naše povijesti, kulture, znanosti i književnosti - jer je baš za svako ovo područje Šercar ostvario po neko minijaturno, a opet monumentalno, remek-djelo. Već njegova prva marka izdana 16. 10. 1992. a povodom 750. obljetnice proglašenja grada Samobora slobodnim kraljevskim gradom svjedoči o njegovoj vještini prenošenja temeljne poruke o slobodi i samosvjesti pa je simbolična golubica s hrvatskom trobojnicom koja na svojim leđima nosi stilizirani grb Samobora alegorijska priča o toj slobodi. Radio je on potom marke posvećene povijesti hrvatske glazbe i književnosti, književnicima PEN-a, znamenitim Hrvatima i Hrvatima, slikarima, piscima, gradovima i povijesnim događajima. Vještinom sjajnog i obrazovanog crtača kojega minijaturna dimenzija zadane površine nimalo ne ograničava Šercar ostvaruje velika, sjajna i trajna umjetnička djela. Te marke nisu samo pasivni pratilac prošlih događaja, one iznova i nanovo vrednuju događaje ili pak veličaju pojedince osvjetljujući ih novim sjajom i povezujući ih sa sadašnjošću.

Zbog toga i ne čudi što je već drugu godinu za redom baš njegova marka izabrana za najljepšu!

Višnja Milas-Matutinović

Iz naše zajednice

Uredništvo HRVATSKE ISKRE pozdravlja sve one koji nam život čine lijepima.....

Hrvatska poštanska marka "Stvaranje Europe", autor Hrvoje Šercar

Ove je godine pak taj laskavi naslov najljepše marke ponio opet crtež Hrvoja Šercara, ovoga puta to je crtež kojim se obilježava 1150. obljetnica Trpimirove darovnice, jednog od najznačajnijih pisanih dokumenata iz hrvatske povijesti - najraniji je to dokument s hrvatskog područja i prvi u kojem se spominje ime Hrvata. Darovnica je to kojom Trpimir, dux Chroatorum, salonitanskom (splitskom) nadbiskupu daruje posjed Sv. Jurja na Putalju te mu daruje desetinu svojih posjeda na Klisu. Za izradu ove marke slikar Hrvoje Šercar kao motiv koristi ulomak zabata iz IX. stoljeća s imenom kneza Trpimira, koja je dio oltarne pregrade u

Ovogodišnja pobjednička marka H. Šercara "Trpimirova darovnica"

Preporučujemo Vam: TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTourist travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplove i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske" kojeg možete slušati na radio postaji CHIN 100.7 FM u tjednu od 2:00-3:00 sati i nedjeljom u 12:00 na 15.40 AM
- Za sve informacije obratite se na nas ured.

Ivica (John) Lončarić

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602 8900, Generaltourist@ICA.net, www.generaltourist.com, Fax: (905) 602 8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the Internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 FM and AM 1540 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

RAKOVI - važna spona u životu mora

Rakovi možda nisu prva asocijacija na život u moru, ali vjerojatno malo tko nije vidio kosmeja (*Eriphia verrucosa*) u bijegu pred našom sjenkom što prelazi rivom ili pak raka samca kad zaronimo i u čudu vidimo puža koji se neobično brzo kreće. Ako ste malo pažljiviji promatrači, vidjet ćete rakove u svim podmorskim krajolicima. Od mjesta gdje valovi tjerani vjetrom razbijaju obalu, preko pjeskovitih, muljevitih dna, livada Posidonije pa do strmih litica koje zaranjaju u nedokučivim plavim dubinama. Rakovi su vrlo važna spona u životu mora. Velika većina njih tek je mikroskopske veličine i tvore zooplankton koji slobodno pliva i jedna je od osnovnih karika u prehranbenom lancu. No ono što je ljudskom oku dostupno ipak treba biti malo veće, a osim toga treba i malo iskustva da se spozna sva raznolikost i veličina ove oklopljene životinjske skupine. Rakovi zapravo imaju vanjski kostur koji, osim što im služi kao oslonac za mišiće, ima i važnu zaštitničku ulogu. Najveći je nedostatak tog oklopa jedno od osnovnih obilježja života, a to je rast. Kako rakovi rastu, treba im i veći oklop, pa stari i tijesni treba svući. To je vrlo mukotrpan proces koji kod nekih

Jadrana. Uz hlapa tu je i svakako najpoznatiji rak - jastog (*Palinurus elephas*), zanimljiv i po tom što nema klješta. Tik do njih po veličini rak je zanimljivoga imena i još zanimljivijega izgleda - baba (*Scyllarides latus*). Ona umjesto klješta ima široke lopatice. Njezin manji rođak dobio je ime zezavac (*Scyllarus arctus*) jer upravo zbog tih lopatica glava nalikuje na rep, a rep s manjim završecima izgleda poput glave. Na žalost, danas je sve teže pronaći te orijase među rakovima zbog prekomjerne izlova i promjena u staništima.

Baba (*scyllarides latus*), Otok Mljet, otočić Šit

Ne sačuvamo ih, moglo bi nam se vrlo brzo dogoditi da prijeđu u legendu kao što je legendama priča o klještima hlapa iz nekih davnih vremena, u koje je stalo čak sedam litara vina. Između hlapa i kozice smjestilo se pravo bogatstvo rakova, račića, rakovica. Tko još nije čuo priču o raku samcu koji svoj mekani rep smješta u praznu puževu kućicu, na koju još posadi i par vlasulja kao dodatnu zaštitu i tako tumara morskim dnom. No ima i drugih majstora u prikrivanju. Bodljikavo tijelo male rakovice (*Maia crispata*) po pravilu je ukrašeno različitim algama. Kad se ne miče, nezainteresirano biste prošli pokraj nje misleći da je riječ o nezanimljivoj kamenu. Ima ih i koji će vam zaprijetiti, poput morskog pauka (*Inachus dorsettensis*), ako im se približite i otkrijete njihovu obmanu. Pri tome neće biti nimalo impresionirani vašom veličinom nego će spremno raširiti svoja klješta. Rakovica lopatašica (*Liocarcinus depurator*) misli da je ipak najpametnije gumuti glavu u pijesak. Njezine stražnje noge oblikovane su poput lopatica i imaju tu namjenu. U slučaju opasnosti vrlo se brzo zakopaju u pijesak. U kolažu života pod morem rakovi su zauzeli najvažnije mjesto. Baš i kao sve ostale skupine života. Rakova je sve manje i sve su manji. U vremenu kad polako spoznajemo da more nije neiscrpna livada, koju ne treba ni zaorati ni zasijati da bi dala ploda, i kad nam nestaju mnoge vrste, moramo stati i zapitati se hoćemo li u budućnosti od rakova nalaziti samo prazne oklope, svjedočanstva nekadašnjeg davnog presvlačenja.

(Hrvoje Vrdoljak, Croatia In-flight Magazine, Spring 2002)

Kosmej (*Eriphia verrucosa*), Otočje Briljuni, otočić Vrsar

vrsta može potrajati i nekoliko sati. Najopasnije je to razdoblje u njihovu životu jer oni su tada nezaštićeni i lak plijen mnogim lovcima. Kad skinu stari oklop, moraju se dobro sakriti u nekakvoj rupi dok im se novi oklop ne stvrdne, a neke vrste, primjerice poput hlapa (*Homarus gammarus*), stari oklop zakopaju u pijesak skrivajući tako izdajničke dokaze njihove slabosti. U Jadranu postoji oko 1500 vrsta rakova prilagođenih svim životnim uvjetima. Od velikih vitičnjaka (*Balanus perforatus*), koji žive stalno pričvršćeni za hrid u svojim kućicama iz kojih filtriraju more, do hlapa, najvećega jadranskog raka, kojemu je bolje ne gurati prste ispred snažnih klješta... No rakovi ne moraju biti nepomični ili veliki da biste ih zapazili. Neke od najzanimljivijih i najljepših vrsta pripadaju svijetu kozica. Neke od njih specijalizirane su za neobičan način života, poput *Alpheus* sp., koja živi unutar periske. Periska joj daje sigurno utočište i hranu, a ona njoj dodatni par očiju koji će je upozoriti na opasnost. I *Periclimenes* sp. koristi se tuđom zaštitom. Toga maloga i prozirnog račića naći ćete ako se pažljivije zagledate u vlasuljine žareće pipke. Među kozice ubraja se i možda najljepši račić Jadranskog mora mali *Gnathophyllum elegans*. Iz svijeta najmanjih prelazimo u svijet najvećih rakova

Strigljac (*Galathea strigosa*), Lošinj, Otočić Murter

tuđom zaštitom. Toga maloga i prozirnog račića naći ćete ako se pažljivije zagledate u vlasuljine žareće pipke. Među kozice ubraja se i možda najljepši račić Jadranskog mora mali *Gnathophyllum elegans*. Iz svijeta najmanjih prelazimo u svijet najvećih rakova

Rakova lopatašica (*Liocarcinus depurator*), otok Ugljan, Preko, rt. sv. Petra

Gospodarstvo

Zabranjen uvoz mesa i mesnih preradevina iz šest europskih zemalja i Kanade

ZAGREB, 30. svibnja - »Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva zabranilo je uvoz živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla iz šest europskih zemalja i Kanade u Hrvatsku kako bi spriječio unošenje transmisivnih spongiformnih encefalopatija ili kravijeg ludila«, rekao je u petak ministar Božidar Pankretić na konferenciji za novinare. Pankretić je naglasio da se zabrana uvoza živih goveda, ovaca, svinja, koza, domaće perad i ribe odnosi na Mađarsku, Poljsku, Češku, Slovačku, Rumunjsku i Bugarsku nakon što su te zemlje na nedavnom skupu Cefte u Ljubljani priznale da u prehrani životinja, ponajprije svinja, upotrebljavaju zabranjeno mesno-kostano brašno.

Prema Pankretićevim riječima, zabrana će stupiti na snagu za pet dana nakon objave u Narodnim novinama, na što je upozorio domaće uvoznike hrane kako bi se izbjegle nepotrebne gužve na državnoj granici.

Naredba se neće primjenjivati na pošiljke za koje bude jamčeno da se u hranidbi tih životinjskih vrsta ne koriste proizvodi animalnog podrijetla. Što se tiče zabrane uvoza suhomesnatih proizvoda podrijetlom od

goveda, svinja, ovaca, koza, peradi i ribe, u Ministarstvu zbog toga ne očekuju nestašicu mesa na domaćem tržištu. Pankretić kaže da postoje velike zalih, ponajprije svinjskog mesa na domaćem tržištu. Osim toga, ne očekuje se ni povećanje cijena zbog zabrane uvoza.

U Hrvatsku je između siječnja i travnja uvezeno ukupno 5,726.181 kilogram svinjskog mesa samo iz Europske unije. Iz srednje i istočne Europe, unatoč konkurentskoj cijeni domaćih uzgajana svinja, uvezeno je 2,256.602 kilograma svinjetine od čega samo iz Mađarske 1,592.139 kilograma. Uvoz iz Kanade, kaže Pankretić, gdje je ovih dana zabilježen prvi slučaj kravijeg ludila bio je »više nego simboličan«.

Hrvatska je započela sa sustavnom revizijom postojeće nacionalne legislative vezane uz kravije ludilo i usklađivanje s legislativom Unije. Ali prije nego što svoje proizvode budemo mogli nesmetano izvoziti na tržište Unije, moramo regulirati cijepljenje od svinjske kuge koja prijeti s graničnih područja sa Srbijom i BiH, zaključio je ministar.

(Vjesnik 31.5.)

Izborni kongres Udruge radničkih sindikata

HRVATSKA POSTAJE DRŽAVNA - SOCIJALA

Pula - Na 2. Izbornom kongresu Udruge radničkih sindikata Hrvatske koji je održan u pulskom hotelu Istria i na kojem je bilo 130 delegata i gostiju, predsjednik Boris Kunst rekao je kako Hrvatska postaje državna socijala, a ne socijalna država, te dodao kako se radnika u 21. Stoljeću želi dovesti u robovlasnički položaj.

Upućen je apel Vladi RH u kome se govori o posljedicama glede neizvršene revizije pretvorbe i privatizacije, te rasprodaje bankarskog sustava i telekomunikacija stranim monopolistima. OD Vlade se zahtijeva da donese cjelovitu strategiju razvoja u kojoj će se utvrditi mjere za rješavanje ekonomskih i socijalnih teškoća.

(Večernji list 25.5.)

□ Država već peti put sanira brodogradnju. Brodogradnja je ponovno u kolapsu, a brodogradilišta nemaju dovoljno novaca ni za dovršetak započete gradnje brodova. Gubitak po brodu je 36 do 40 %. Prema riječima jednog člana Vlade 3. Maj, Brodospit, Brodotrogir i Kraljevica ostvarila su gubitak od oko 900 milijuna kuna. Nova će sanacija državu stajati 915 milijuna kuna. Od brodogradilišta u državnom vlasništvu jedino Ujkanik posluje pozitivno jer je u 2002. ostvario dobit od 48,8 milijuna kuna. Zadnja sanacija brodogradnje odobrena je u kolovozu 2002. i imala je vrijednost 2,96 milijardi kuna.

(Jutarnji list, 26.4.)

HTZ o turističkoj sezoni

Na ljetovanje dolazi milijun Talijana

Padova - Na sajmu u Padovi predstavljena je turistička ponuda Hrvatske. Bez obzira na loše brodske linije Italije i Dalmacije očekuje se da će u Hrvatsku ove godine doći 1,1 milijun talijanskih turista, koji će ostvariti oko 5 milijuna noćenja, što je više nego prošle godine, rekao je Klaudio Stojnić, direktor milanskog Ureda Hrvatske turističke zajednice. (Jutarnji list)

Dodatni pritisak Hrvatskog Caritasa na Vladu Vjernici protiv trgovanja nedjeljom

Hrvatski Caritas odlučio je dodatno pritisnuti Vladu kako bi pokrenula izmjenu zakona i time ograničila rad nedjeljom. HC je župnim urecima, ali i preko interneta, distribuirao jedinstveni tekst potpore ovoj kampanji, koji će svećenici već danas dijeliti vjernicima koji budu došli na svete mise. Dopis je adresiran na premijera Račana osobno, pa će ga svaki potpisnik slati na njegovu adresu. Isti se dopis može poslati i na premijerov e-mail. Tekst dopisa je sljedeći: »Svojim potpisom izražavam potporu inicijativi Hrvatskog Caritasa i Franjevačkog instituta za kulturu mira koja je usmjerena na uvođenje reda u rad trgovina nedjeljom. Postojeća praksa nije 'priješka potreba'. Deseci su tisuća radnika zaklinuti u svojim osnovnim pravima. Zajedno s njima ugrožene su i njihove obitelji. Ova praksa i može zadobiti sve veće negativne učinke na mnoge sfere obiteljskog i društvenog života. Molimo Vas stoga, kao predsjednika Vlade Republike Hrvatske, da se, u ime općeg dobra, zauzmete za donošenje zakona koji će onemogućiti sve negativnosti postojeće prakse rada trgovina nedjeljom.« U HC-u očekuju da bi premijer Račan na taj način na taj način mogao dobiti na tisuće pisama vjernika koji podupiru zabranu trgovanja nedjeljom. No, presudna će zacijelo biti HSS-ova bezrezervna potpora ovoj kampanji pa ostaje vidjeti koliko je SDP spreman daleko ići u sukobe sa svojim koalicijskim partnerom.

(Večernji list 25.5.)

Predsjednik Mesić izgleda ne poznaje katoličke običaje

Hrvatski predsjednik Stjepan Mesić izjavio je kako »rad nedjeljom nije moguće u potpunosti zabraniti, nego ga treba smanjiti na najmanju moguću mjeru, a ni Hrvatski Caritas nije za potpuno ukidanje rada nedjeljom, nego za rad pod određenim uvjetima«. Predsjednik je još dodao kako se »u slučaju zabrane rada nedjeljom treba zabraniti i prodaju svijeća u crkvi te Glasa Koncila koji se u crkvama također prodaje i nedjeljom«. Mesić se 3. lipnja ispričao u svezi svoje izjave, no uz drsku napomenu kako »zna da se svijeće prodaju u crkvama i kako ne vidi zašto su oko toga potrebne rasprave«. Prof. dr. Adalbert Rebić, redoviti profesor na Katoličko-bogoslovnom fakultetu (KBF) u kratkome razgovoru za naš list poručio je Mesiću kako se »svijeće uopće ne prodaju u katoličkim crkvama nego u pravoslavnima«.

(Fokus, 6. lipnja 2003.)

U HRVATSKOJ NELEGALNO SVAKOG DANA RADI 120.000 LJUDI Svaka treća kuna na crno

Sivo gospodarstvo i rad na crno u Hrvatskoj čine od 25 do 30-ak posto BDP-a. Stoga se procjenjuje da je svaka treća kuna zarađena na crno i da svaki dan 120.000 ljudi radi ilegalno. Te su procjene izrečene jučer na okruglom stolu »Manjkavost propisa u sprječavanju rada na crno«, koji je organizirala Hrvatska obrtnička komora. Nezakonit rad, objasnila je Zeljka Lukačević-Subotić iz Ministarstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo, javlja se u svim zemljama svijeta. Tako se procjenjuje da je rad na crno, primjerice, u kanadskom BDP-u zastupljen sa pet do 20 posto, u Italiji od 10 do 20 posto, a u Indiji čini od devet do 49 posto BDP-a.

Istaknuto je da Ministarstvo već dvije godine predlaže donošenje Zakona o sprječavanju rada na crno, no on ne ulazi u

saborsku proceduru uz objašnjenje da je siva ekonomija već pokrivena većim brojem različitih zakona.

Državni inspektorat lani je otkrio 7624 ilegalno zaposlene osobe, od kojih je 1175 bilo stranaca bez radne dozvole. No to su rezultati nadzora na samo oko pet posto ukupno registriranih poslodavaca. Sudovima je pak podneseno 5658 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, no u inspektoratu su se požalili da su neefikasni i nedosljedni sudovi riješili samo 1086 zahtjeva.

Najviše se na crno radi u graditeljstvu, brodogradnji, trgovini, ugostiteljstvu i turizmu.

Upozoreno je i da neke države toleriraju nelegalan rad zbog održavanja socijalnog mira.

(Večernji list 30.5.)

Kako se živi u Hrvatskoj?

ŽIVOTNI TROŠKOVI

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje pokrenuo je proceduru za promjenu načina izračuna životnih troškova umirovljenika, kako bi se prilikom usklađivanja mirovina realnije iskazali stvarni troškovi.

U prva tri mjeseca ove godine vrijednost mirovina pala je oko tri posto - izračunali su umirovljenici vodeći se statističkim podacima. Prosječna mirovina u stalnom je padu prema prosječnoj plaći. Prije desetak godina bile su 74 posto, danas oko 45 posto prosječne plaće. Umirovljeničke udruge godinama inzistiraju na promjeni načina usklađivanja mirovina. Prema posljednjem Zakonu o mirovinskom osiguranju, usklađuju se dva puta godišnje, a eventualno povećanje izračunava se tako da se postotak povećanja troškova života i plaća dijeli sa dva. Taj način izračuna mogućeg porasta mirovina, posebno statistički dio koji govori o porastu troškova života, natjerao je umirovljenike da naprave svojevrsnu umirovljeničku potrošačku košaricu za dvočlanu gradsku obitelj. Gotovo isključivo mirovinu troše na komunalne usluge, hranu i lijekove. Prosječna je cijena komunalija 864 kune. Troškovi prehrane su oko 975 kuna. Za higijenu (pranje rublja i osobnu) računaju 220 kuna, a za kulturu (TV pretplata, novine, katkad kino) i uobičajene kućne lijekove (što je 120 kuna) još 670 kuna. Dvočlanu umirovljeničku obitelj trebalo bi najmanje 2059 kuna. Kad se srežu troškovi za novine, kino i dio prehrane, još je potrebno barem 1839 kuna. Košaricom nisu obuhvaćeni troškovi lijekova izvan liste, odjeće i obuće, održavanja stana ili kuće, kućanskih aparata... Zna li se da je prosječna mirovina oko 1700 kuna, te da 70 posto umirovljenika (oko 700.000) ima mirovinu do 2000 kuna, jasno je i zašto je HZMO na strani umirovljenika. Prijedlog promjena izračuna životnih troškova Državnog zavoda za statistiku može se očekivati do kraja godine, a primjena u idućoj. (Većemji list, 6. svibnja)

SVAKI TREĆI UČENIK PUŠI

Do desete godine života cigaretu je zapalilo čak 39 posto djece, neznatno više dječaka nego djevojčica. U dobi od 13 do 15 godina, gotovo 60 posto barem ih je jednom zapalilo. Među njima je 62,5 posto učenika i 56,3 posto učenica. Dok eksperimentiranje cigaretom u mladih može donekle biti razumljivo, iako je i to rizično ponašanje, zabrinjavajući je podatak da među trinaestogodišnjacima, četrnaestogodišnjacima i petnaestogodišnjacima već ima i stalnih pušača. Čak 16,6 posto učenika, među njima 18,7 posto dječaka i 14,3 posto djevojčica, puši gotovo svaki dan.

To su prvi rezultati istraživanja na reprezentativnom uzorku od 5038 učenika u dobi od 13 do 15 godina, provedena u 60 škola u Hrvatskoj, koje je jučer objavio Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Istraživanje u Hrvatskoj dio je globalnog istraživanja navika pušenja mladih, a inicirala ga je Svjetska zdravstvena organizacija suradnji s Centrom za kontrolu i prevenciju bolesti u Atlanti. Dosad je provedeno u 74 zemlje u svijetu, a u tijeku je u još 46 zemalja.

Iako još nema usporednih rezultata o navikama pušenja među mladima u Hrvatskoj s drugim zemljama u svijetu, podatak prema kojem svaki treći učenik puši gotovo svakodnevno morao bi poslužiti za snažne programe prevencije i edukacije među djecom već od predškolske dobi, rečeno je na konferenciji za novinare u HZZJ-u.

Uoči Svjetskog dana nepušenja, 31. svibnja, treba istaknuti i to da pušenje povećava rizik za razvoj tridesetak bolesti. Prema procjenama SZO, među muškarcima i ženama 15 posto smrti od bolesti srca i krvnih žila te 30 posto smrti od malignih bolesti posljedica je pušenja. U Hrvatskoj puši 32 posto muškaraca i 26,6 posto žena od 18 do 65 godina, a od posljedica pušenja umre godišnje do 12 do 14 tisuća ljudi. U svijetu je to pet milijuna ljudi. Ako se trend pušenja već danas ne zaustavi, broj umrlih od posljedica pušenja mogao bi se do 2020. godine udvostručiti.

Slogan koji je SZO odredio za ovogodišnji Dan nepušenja glasi: "Svijet filma i mode bez duhanskoga dima", čime se filmska i modna industrija, kojoj su osobito podložni mladi ljudi, poziva da uporabu duhana ne prikazuje glamurno i privlačno.

(Većemji list, 29. svibnja)

IMAŠ AUTOMOBIL - VRATI SOCIJALNU POMOĆ

Što u Hrvatskoj znači biti siromašan, najbolje je ilustrirala jedna izmjena Zakona o socijalnoj skrbi, koju su zabilježili gotovo svi mediji. Riječ je o pravu na pomoć za uzdržavanje, koja se po novome ne može dobiti ako onaj tko traži pomoć ima u vlasništvu registrirano osobno vozilo. Automobil i troškovi vezani uz njega time su definitivno označeni kao luksuz. O čemu je riječ?

Pravo na pomoć za uzdržavanje nema vlasnik osobnog vozila, osim ako centar za socijalnu skrb ne utvrdi da vozilo služi za potrebe prijevoza člana obitelji - objasnili su iz Odjela za odnose s javnošću Ministarstva rada i socijalne skrbi. To znači da radnik u centru za socijalnu skrb za svakog pojedinačno procjenjuje je li mu auto nasušna potreba ili luksuz. Ravnaju se prema tome li riječ o korisniku prava na doplatu za pomoć i njegu ili osobne invalidnine (propisane istim zakonom), ima li obitelj veći broj djece, starije teško pokretne osobe, je li auto nužnost za zadovoljenje neke druge osnovne životne potrebe.

Ako auto ne služi za zadovoljenje neke specifične potrebe, procjenjuje se njegova starost i stanje, troškovi održavanja (gorivo, servisiranje, registracija, osiguranje), pa ako prosječni

mjesečni izdatak premašuje iznos pomoći za uzdržavanje, dovodi se u pitanje potreba za priznavanjem toga prava.

Prilikom predlaganja izmjene Zakona, kažu u Ministarstvu socijalne skrbi, polazilo se od svrhe, odnosno namjene prava na pomoć za uzdržavanje, kojom se osiguravaju osnovne životne potrebe samca ili obitelji, a koji ih sami ne mogu ostvariti svojim radom ili prihodima. Osnovna je namjera Zakona o socijalnoj skrbi da se svaka obitelj sama brine o sebi. To znači i da prije nego što se obrati državi za pomoć, svaki pojedinac ili obitelj mora razmisliti što može prodati ili iznajmiti. Prema Zakonu o socijalnoj skrbi smatra se, naime, da se osoba može sama uzdržavati ako prihode može ostvariti prodajom imovine ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi ni njoj ni članovima obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Pojednostavnjeno rečeno, ako dva penzića žive u trosobnom stanu i imaju vikendicu (ili automobil), prije nego što zatraže pomoć socijalne skrbi, moraju razmisliti o prodaji viška imovine.

Neprijepono je da država ima pravo uvoditi reda i pomagati zaista socijalno ugrožene. Što može biti sporno? To što o tome tko ima višak stambenog prostora ili kome je automobil luksuz odlučuje mjerodavni centar za socijalnu skrb.

(Većemji list, 27. svibnja)

10.000 NIJEMACA KUPILO BI KUĆE NA NAŠOJ OBALI

Najmanje 10 tisuća Nijemaca kanl u idućim godinama kupiti kuću na Jadranu, po procjenama njemačkih novinara, a o tome razmišljaju i tisuće Austrijanaca, Mađara i drugih. Invazija na hrvatsku obalu zapravo je već počela jer je više od 2500 kuća, prema službenim podacima, prodano strancima, zasad najviše Austrijancima, a stvarni bi broj mogao biti i veći. Stranci, naime, za kupnju nekretnine još moraju tražiti dozvolu Ministarstva vanjskih poslova, koja se, uz još neke uvjete, odobrava ako zemlja iz koje dolaze to pravo daje Hrvatima. Odobrava se tako kupnja Nijemcima i Amerikancima, ali ne i Slovencima, državljanim Srbije i Crne Gore, Republike Srpske, Česima, Slovancima. Poljaci mogu kupiti stanove, a Talijani ako se u Hrvatskoj trajno nastane. Postoje procjene da Slovenci ipak kupuju, ali na tuđe ime.

Internet već vrvi agencijskim ponudama nekretnina na Jadranu, na svim jezicima, agencije već otvaraju i sjedišta u Njemačkoj, a cijene, iako još niže nego u najrazvikanijim drugim mediteranskim zemljama, već rastu. U Dubrovniku, gdje kupuju najbogatiji stranci, na boljim lokacijama "kvadrat" stoji 2500 eura, a gradilišta dostižu i 500 eura. Na Rabu je oglašena prodaja kuće od 340 četvornih metara po 380 tisuća eura ili apartmani za 2100 eura po četvornome metru. Očito kupci nekretnina iz inozemstva donose dobar posao trgovcima i vlasnicima kuća i zemljišta, novim povremenim stanovnicima vesele se i trgovci na obali, lokalne vlasti imat će bogatije blagajne... Vjerojatno će i autocesta Zagreb - Split biti puna srednjeeuropskih umirovljenika na putu do svog drugog doma na obali, jer oni ne putuju na more samo jednom godišnje. (...) (Većemji list, 18. svibnja)

ČETIRI BRANITELJA DOBILA STATUS STOPOSTOTNOG RATNOG INVALIDA

Zagreb - Samo u protekla četiri mjeseca broj stopostotnih hrvatskih ratnih vojnih invalida povećan je za četiri. Upravni je sud, naime uvažio žalbe četvorice branitelja kojima je skinut status pa je Ministarstvo hrvatskih branitelja moralo osnažiti njihova pravostupanstva rješenja.

Samo prema presudi Upravnog suda, Ministarstvo hrvatskih branitelja lani je moralo vratiti status ratnog invalida 139 hrvatskih branitelja. Prema tim rješenjima branitelji su, naime, imali pravo na status HRVI, no on im je ukinut revizijom na drugom stupnju. Budući da su se nakon toga žalili, Upravni je sud donio odluku da im se vrate prava iz prvostupajnskog rješenja.

Stoga su i spomenuta četvorica stopostotnih invalida ponovno dobila pravo na invalidninu od 3800 kuna, a kako saznajemo u Ministarstvu hrvatskih branitelja, već su podnijela i zahtjeve za besplatnu dodjelu stana. Međutim, svoja "nova" prava mogli bi korsiti kratko jer će ih Ministarstvo uputiti na usklađivanje s novim zakonom, na tzv. prevođenje, gdje bi ponovno mogli izgubiti status.

Svi koji su u prevođenju izgubili status ratnog vojnog invalida neće, kako saznajemo u Ministarstvu, morati vratiti invalidnine i ostala primanja koja su na osnovi tog statusa ostvarili.

(Jutarnji list 2.5.)

Preporučujemo Vam:

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRIST

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATENTS & WALK-INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

EYE
HEALTH
IS IMPORTANT

Located in the Medical Centre, Woodbine Mall
500 Rexdale Bl., Tel (416) 674 1165

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 121. 10. VI 2003.

KRAJOLICI HRVATSKE

LIKA - HRVATSKA LJEPOTICA

Prolazila sam Likom ove godine i ostala sam zapanjena divljom ljepotom ovog dijela naše zemlje. Pejzaži kojima prolazite upravo su nevjerovatni! Zelenilo je svježe, zdravo, no nekako je sve pusto: kao da nema ljudi.... I ima mnogo istine u tim riječima! Mnogo ljudi, Hrvata toga kraja, danas se nalaze rasuti po svijetu. Mnogi od njih su i u Kanadi, neki su vam dobro poznati: recimo gosp. Ivica Zdunić, pa Josip Pavičić, Stanko Trtanj i mnogi, mnogi drugi. Kako Ličani vole svoj kraj - to je teško reći, gledajte im samo oči dok govore o prekrasnim planinama, zelenim dolovima, šumama u koje nikada ljudska noga nije stala, ali i o teškom životu svojih rođaka i prijatelja. Ljubav prema domu je stalna, jer ono što je Lika Ličanima, to je Dalmatcima Dalmatinima, Zagorcima Zagorje, kao i meni Slavonijama ili Zagreb, a Vama, dragi čitatelji, Vas dom - gdje god on bio. Pa pogledajmo kratko Liku....

Promet kroz Liku teče otežano, a zbog prometne nesreće... - česti je početak rečenice koju čujemo u radijskim vijestima, osobito zimi kada se spominje i "snijeg koji gusto pada i prekriva kolnik". Kraj je to, većini nas, dobro poznat po prometnoj gužvi, jer Lika je, prirodno i povijesno, sastavni dio komunikacijskog sustava Jadranskog mora i Panonije, gdje su glavni putovi prolazili još od prapovijesnog i rimskoga doba. Baš zbog toga što često prolazimo tim krajem, Lika je za nas, osim simbola prometnih nedaća, i pojam prekrasnih pejzaža, idilčnih polja i svježega zraka.

Nezaobilazno odmoriste Nacionalnoga parka Plitvička jezera, mnoge će na putu s mora ili ka njemu, oduševiti svojim spektakularnim prizorima - šumovit planinski kraj u kojem je na nizano šesnaest prekrasnih jezera kristalne modro-zelene boje, međusobno spojenih kaskadama i slapovima. Poneki putnik prolaznik, znat će vam više reći i o čuvenoj ličkoj janjetini, koja doduše kotira nešto slabije od paške i creske, ali koja također ima dosta svojih poklonika. Gastronomsku ponudu upotpunit će i lički sir te specijalitet "basa", no ipak treba znati da prolazimo kroz vjekovno siromašni kraj, vječno na vjetrometini megalomanskih osvajačkih apetita, gdje su krumpir i kupus othranjivali čitave generacije.

Zemljopisno gledano Lika je kraški kraj u jugozapadnoj Hrvatskoj, koji opasuju vrhunci Velebita, Plješivice i Kapele. Njene glavne vodene tokove čine rijeke Lika i Gacka. Predjel je to visokih kraških zaravnih i polja, koje je vapnenačkim grebenima podjeljeno u tri veća - Gacko, Ličko i Krbavsko. Svakome od nas poznate su pastoralne vizure Krbavskoga polja sa stadima ovaca, jer Lika je pretežit stočarski, osobito ovčarski kraj, a od davnine je poznata kao zemljoradnička i šumarska oblast. Lika je zarobljenik kontinentalne do planinske klime, jer joj velebitska barijera uskraćuje blagodati mediteranskog podneblja. Osim toga, poznat je pojam "ličke zime", jer ovdje u zimskim mjesecima napada dosta snijega, koji se, uz velike nanose burom, zadržava i više od 70 dana. Zanimljiva je i povijesna sudbina Like. Kako nam svjedoči vladar, a u okolici i književnik i znanstvenik, Konstantin Porfirogenet, Lika je već u 10. stoljeću sastavni dio Hrvatske. Povijesno znamenita Krbavska bitka, stavila je Liku, većim njenim dijelom, pod tursku vlast. Nešto bolja sudbina zapala ju je, 1699. godine, kada je Karlovačkim mirom, pripala Austriji. No, ne zadugo. Više od stoljeća i pol sastavni je dio Vojne krajine. Novije doba bilježila da je Lika, 1881. godine, pridružena Banskog Hrvatskoj. Krvava sudbina Liku je zadesila i tijekom Drugoga svjetskog rata, kada je bila jedno od glavnih područja ratovanja. Ni kraj istoga stoljeća, Lici nije podario više sreće. U posljednjemu ratu, Lika je bila jedna od glavnih stradalnika. Rat je uništio mnoga naselja, a osobito glavni i najveći grad Like, Gospić. Oslobođenje okupiranih krajeva, 1995. godine, otkrilo je da je ono malo dobrog što je Lika gospodarski imala, jednostavno, uništeno.

Naseljenost Like oduvijek je bila mala, a posljednji je rat, donio i demografsku devastaciju. Srednje dobne skupine, odnosno mlađe radno aktivno stanovništvo, gotovo da ne postoji. O sadašnjem stanju, stručnjaci koji se bave ovim problemima, naglašavaju, da je Lika danas u najlošijem stanju od širih regija Hrvatske. Problem, prvenstveno, leži u tome što ona trenutno nema niti jedno ozbiljno žarište razvitka, odnosno neku iole značajniju, a kamoli poticajnu, proizvodnju. Tu izuzeć čine jedino Plitvička jezera kao jedan zdravi turistički centar, iako ne baš u najboljem stanju. Značajnije industrije, objektivno, nema. Izgradnja auto-cesta kroz Liku, o kojoj redovito doznajemo iz medija, stvara, tvrdi demograf dr. Ivan Lajić, lažno oživljavanje određenih točaka, odnosno privid jedne živosti i nešto novih radnih mjesta, koji će vrlo brzo nestati. Drži da će taj proces, u stvari, odmoći demografskome razvitku, jer će suvremena cesta, svojom brzinom, Liku, jednostavno,

Pogled na ličke planine

premostiti. Brže stizanje do mora, uništiti će brojna odmorista i ono malo radnih mjesta oko njih. Čak su i Plitvička jezera pomalo ugrožena, jer se godišnje radi o ogromnome broju turista u vrlo kratkom razdoblju, te će se, izgleda, zbog ograničenosti ekosustava, morati posegnuti za nepopularnom mjerom ograničenja broja dnevnih ulaznica. No, potpuna zapuštenost, ako već ne na ljude, blagotvorno je djelovala na prirodu. Ratna razaranja, koja su uništila industriju i narušila turizam, vratili su zdravlje prirodi. Zanimljiv je, tako, podatak, da su riječni rakovi, posljednji put viđeni na Plitvičkim jezerima 1956. godine, ponovno zamijećeni nakon rata.

Ovih dana u vijestima čujemo o milijunima sredstava stranih i državnih ulaganja u gospodarske svrhe, odnosno natječajima za projekte poput seoskog turizma, obnove starih zanata i zaštite voda - sve u svrhu zaustavljanja iseljavanja Like. Zaključili bismo da se, za sada, jedini razvojni smjerovi prepoznaju u turizmu i biološkom uzgoju hrane. Takvim razmišljanjem, kamo li sreće, za Ličane bi mogla zaživjeti ona stara poslovice, koja spominje jednu ugroženu vrstu - "zaštićen kao lički medvjed". (Hic)

Pogled na jedan dio Gospića, glavnog grada ove Županije. Grad je prepun lijepih starih zgrada, koje su uglavnom popravljene. Nažalost, Gospić je jako stradao u Domovinskom ratu.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 121. 10. VI 2003.

SEDAM NAJLJEPŠIH HRVATSKIH VRHOVA

Doživljavaj planinu s osjećajem razumijevanja. Ne idi u nju kao "kovčeg" - poručuje kroza svoju fotomonografiju "Hrvatske planine" Zlatko Smerke, zaljubljenik u brda i čovjek čiji jedinstveni kartografski prikazi naših planina svakodnevno pomažu brojnim planinarima. Navode ih, u divljini netaknute prirode, na pravi put...

Pogled s Omiške Dinare prema Poljičkoj planini

Planine i njihova čudesna ljepota kriju neku tihi mudrost. Čovjeku uvijek iznova otvaraju nove horizonte. I u Hrvatskoj sve više ljudi kreće putovima planinara.

A koji su najljepši hrvatski vrhovi? Teško je odgovoriti na to pitanje jer ih je pregršt. Izdvojili smo neke uokvirene u cjelinu fenomenom krša Dinarida, jedinstvena u svijetu. Posebno impresioniraju vapnenački tornjevi raznih oblika i visina; Bijele i Samarske stijene u Gorskom kotaru, Hajdučki i Rožanski kukovi, Stapina i Tulove Grede na Velebitu, reljefni površinski oblici Blokova i jadranskih otoka.

Područje Nacionalnog parka Risnjaka najljepši je predio Gorkog kotara. Ulaz u Nacionalni park je od Crnog Luga. Pod samim vrhom, na visini od 1418 metara, prostire se Šloserova livada s

planinarskom kućom od koje se za 20-ak minuta planinarenja stiže do samog vrha.

Prostori Velike Kapele kriju u sebi pravu geomorfološku zbirku koja podsjeća na djela ljudskih ruku: tornjeve, češljeve, noževe, kukove... Svojom bjelinom odudaraju od tamnozelenih crnogorice.

Otud i naziv Bijele stijene. Kad ih se gleda s trupine Bjelolasice, stijene se doimaju kao razbacani biseri po zelenom šumskom sagu. Bijele i Samarske stijene, razdvojene tek dubokom Crnom dragom, proglašene su strogim rezervatom, no usprkos tomu šumske ceste doprle su pod same stijene.

Vapnenački kukovi koji se od Bačić kuća pa do Ljubičkog brda nižu u gotovo ravnoj crti najljepši su predio srednjeg Velebita. Ta linija osebujnih oblika kukova i gromada zubato strši iz okolnog zelenila šume. Dugačka je oko 11 kilometara. Južnovelebitski Kuk Stapina, krška gromada na 1124 metra, očarava impozantnošću i oblikom.

I, na kraju, svaki zaljubljenik u planine i prirodu ne bi smio propustiti hodanje jedinstvenim velebitskim putem - Premužićevom stazom. Jer, ima li išta ljepše dok koračate na tisućmetarskoj visini, a pogled vam puca na more?

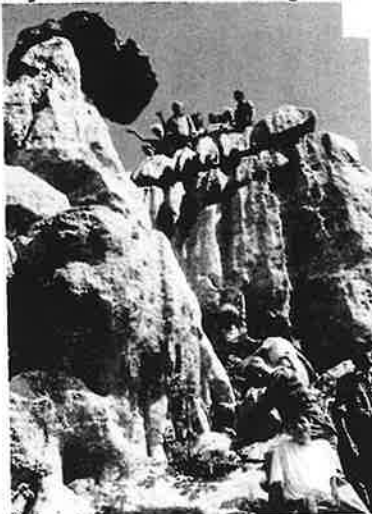
SAVJETI U PLANINU NIKAD NE IDI SAMI!

Uz obvezno praćenje vremenske prognoze, uporabe dobre i pouzdane opreme, važna su stavka u životu svakog planinara domovi, skloništa i kuće u prirodi. U Hrvatskoj ima oko stotinu kuća i skloništa, a tu su još i lugarske, te lovačke kuće koje služe u istu svrhu.

Dom na Zavižanu (1594 m) najviši je planinarski objekt u Hrvatskoj i glavna visinska meteorološka stanica. U ugodno opremljenim domovima možete noćiti za oko 30 - 40 kuna ako ste član Hrvatskoga planinarskog saveza.

Ako nemate iskaznicu saveza, noćenje će vas stajati malo više. Skloništa se razlikuju od domova jer nisu uređena. Premda nemaju krevete nerijetko služe kao prenočište, a planinari sebi, primjerice, u njima sami lože vatru.

Planine daju jedinstvene osjećaje stapanja s prirodom. No, osnovno pravilo koje vrijedi i za najiskusnije glasi: "U planinu nikada ne idi sami!"

U Samarskim stijenama

Sjećamo se Vladimira Malekovića njegovim pjesmama

GRADE

Primi Grade onoga koji je tebi krenuo na jedno od svojih posljednjih putovanja! Koji je spreman gnjev zamijeniti blagošću, sa hladovinom tvojih uskih opkoljenih kamenitih ulica. Budi milostiv Grade prije negoli potonu i tvoje i moje ime u muk mukova, u vijek vjekova! Tebi Grade. (Pjesma posvećena Grožnju u Istri)

SVIJET OKO NAS

Ne vidimo više svijet oko nas. Niti onaj s kraja na kraj, niti ovaj koji se gubi na zemljovidima, skroman u svojim protegama, neko neveliko mjesto, ili kraj, u kojemu je skriven jedini smisao svega onoga za čime tako uporno tragamo, u sebi samome. Zagledani sami u sebe.

Tko nam daje pravo zadužiti i buduće generacije?

Ono što je trgovačkim lancima, zgodna riječ lanci koja potiče na asocijacije, u vlastitim zemljama zabranjeno, to, eto, prakticiraju u Hrvatskoj, ali pretpostavljam i u drugim tzv. tranzicijskim, a moglo bi se reći preciznije globalizacijom zahvaćenim i većim dijelom koloniziranim zemljama. Tim lancima nije dovoljno da mogu prodavati robu iz svojih zemalja, koja je mnogo nekvalitetnija nego u domicilnim zemljama, a nas u opće prihvatljivo radno vrijeme u svijetu, ne, oni hoće danonoćno prigrabiti svu kupovnu moć ove zemlje i napraviti nas čistim ovisnicima / Tko nam jamči da će se standard povisiti i da će nam biti bolje pod stranom komandom i tuđim kapitalom (ropstvom) nego kada bi ovom zemljom vladali Hrvati? Što je toliko zazorno ako bi tvrtke biseri hrvatskog gospodarstva kao što su: Podravka, INA, Croatia osiguranje i druge, ostale u domaćim rukama? Sve mora u životu i poslu imati mjeru. U zemljama EU-a ima, također, mnogo stranog kapitala. No nigdje se nije dogodilo da bi bankarstvo jedne zemlje potpuno preuzeo strani kapital, nekad bi se reklo i neprijateljski kapital.

Pitanje je potpuno pogrešno postavljeno javnosti. Nije riječ samo o radu u nedjelju, nego i o danonoćnom radu u trgovačkim lancima i velikim prodavaonicama. Često dolazim u Hrvatsku i mogu dosta dobro usporediti stanje kod kuće u Hrvatskoj sa stanjem u Sloveniji, Austriji, švicarskoj, a naročito u Njemačkoj.

Prema mojim spoznajama, sve velike prodavaonice u potonjim zemljama radnim danom zatvaraju u 20 sati, najkasnije u 20.30 sati. Neke takve prodavaonice počinju raditi u osam sati, 8.30 ili devet sati. Subotom se radi do 16 sati, u predbožićno i novogodišnje vrijeme do 18 sati. Nedjeljom se ne radi.

Čujem od prijatelja i rođaka, a sam sam se uvjerio u to, na primjer u »Getrou« u Sesvetama, da se radi cijeli dan i cijelu noć. Kada se pogleda te mlade ljude, tužnih lica i umornih očiju u noćno doba ili u nedjelju, vidi se da su iscrpljeni i da toga, takva iskorištavanja, u civiliziranim zemljama, naročito Europi u dvadeset prvom stoljeću, nije bilo i nema. Takvo ponašanje je bilo prakticirano potkraj devetnaestoga i početkom dvadesetog stoljeća.

Ono što je tim trgovačkim lancima, zgodna riječ lanci koja potiče na asocijacije, u vlastitim zemljama zabranjeno, to, eto, prakticiraju u Hrvatskoj, ali pretpostavljam i u drugim tzv. tranzicijskim, a moglo bi se reći preciznije globalizacijom zahvaćenim i većim dijelom koloniziranim zemljama. Tim lancima nije dovoljno da mogu prodavati robu iz svojih zemalja, koja je mnogo nekvalitetnija nego u domicilnim zemljama, a nas u opće prihvatljivo radno vrijeme u svijetu, ne, oni hoće danonoćno prigrabiti svu kupovnu moć ove zemlje i napraviti nas čistim ovisnicima. Prije toga su, dakako, uništili tisuće malih prodavaonica, i još više tisuća radnih mjesta, da bi po novinama piskarali kako je otvoreno 50, 60 ili 85 radnih mjesta njihovim dolaskom. Postupno će dizati i cijene i ucjenjivati, jer im se omogućio monopol. Hrvatski proizvođači su samo manjim dijelom zastupljeni u tim prodavaonicama, a bit će, ako taktika stranaca upali, još manje. Koliko sam čuo, trgovci u tih poslodavaca zarade od 1800 do 2500 kuna na mjesec, radeći petkom i svetkom.

Politički predstavnici tih zemalja iz kojih dolaze trgovački »lanci« stalno vitlaju nad glavama naše zemlje i naših predstavnika: niste to dobro radili, nije ono u redu, ne surađujete s ovim ili onim, ne ćete ući u ovu ili onu asocijaciju itd. i tome sl.

Naši predstavnici se prestrave, vjerojatno u stavu mirno sve saslušaju, obećaju da će biti dobri i krenu kući. Kod kuće sve još uveličaju, dramatiziraju kako bi djelovali što uvjerljivije, i ne može se dogoditi da koju želju »nadređenima«, da oni tzv. međunarodnu zajednicu smatraju nadređenom, ne bi ispunili.

A tko nama jamči da će se standard povisiti i da će nam biti bolje pod stranom komandom i tuđim kapitalom (ropstvom) nego kada bi ovom zemljom vladali Hrvati? Što je toliko zazorno ako bi tvrtke biseri hrvatskog gospodarstva kao što su: Podravka, INA, Croatia osiguranje i druge, ostale u domaćim rukama? Sve mora u životu i poslu imati mjeru. U zemljama EU-a ima, također, mnogo stranog kapitala. No nigdje se nije dogodilo da bi bankarstvo jedne zemlje potpuno preuzeo strani kapital, nekad bi se reklo i neprijateljski kapital.

Zar je prirodno da 90 posto financijskog kapitala jedne zemlje drže stranci, susjedi? Pa središnjica jedne velike banke ima statut, u tom statutu piše da se prije svega profit i akumulacija slijeva u tu središnjicu, a tek onda ona vraća mrvice natrag svojim ispostavama u domicilnoj zemlji i u inozemstvu.

No to je poznato svima koji se lole bave tim poslom. U kriznim situacijama se svi, sve zemlje, bore za investicije i radna mjesta. Nemamo se čemu dobrom nadati ako se nastavi kako je krenulo. Ne samo u trgovini, gotovo je u svim granama tako.

Uzmimo još, na primjer, automobilsku industriju. Hrvati su svakako među najboljim kupcima automobila među manjim zemljama. Jasno, dobije se jeftin zajam, sve je posloženo, udomaćene strane banke prate strane proizvođače, zapravo svoje iz svojih zemalja.

No nitko se nije ni od bivše a ni sadašnje vlasti izborio za, barem, neku malu tvornicu dijelova za te automobile u ovoj zemlji. Ili da barem sastavljaju aute hrvatski radnici. Koji su, znamo, među vrlo cijenjenim stručnjacima u metalnoj i u drugim industrijskim granama širom svijeta. Ne, to nikoga ne zanima.

Važno je što više hrvatskog novca transferirati izvan domovine, dug neka bude što viši, a ljudi neka budu sutra i gladni. Tako shvaćaju naši moderni i vrlo sposobni političari globalizaciju. Samo se ne zamjeriti. Neka dug ide prema vrtoglavoj brojki od 18 milijardi eura.

Nove generacije neka otplaćuju dugove. Zaduhivanje: Znete na njemačkom postoji izreka da je prekomjerno zaduhivanje izvan

okvira koji može ova generacija sama i vratiti, zločin. Budimo iskreni: ako je točno da je sadašnji dug ove zemlje veći i od 18 milijardi eura, tko će to i kada vratiti?

Ovakvo slaba privreda, koja pokriva jedva polovicu proračuna. Zar to nije zločin nad budućnošću mladih ove zemlje? Zaduhiti generacije koje se još nisu ni rodile! Tko nama daje pravo na takvo ponašanje. Pa što bi bilo da su prijašnje generacije nas tako zaduhile?

Već bi davno blo utvrđen bankrot, stečaj. Prije su bile dogme: samoupravljanje, socijalizam, bolja budućnost, miroljubiva koegzistencija i sl., danas EU, međunarodna zajednica, globalizacija, NATO, (slijepa) suradnja sa svim tim stranim institucijama i valjda »nadjudima«, koji će za nas idealno sve riješiti i dati nam astronomske plaće, samo ako ćemo uvijek klimati. Zašto nitko o tim temama ne govori, ili ako govori, govori samo mlako, mlitavo, tobože to je nevažno? A valjda i nepopularno.

Zašto se sve daje na rasprodaju, a postoje mogućnosti da vitalni dijelovi gospodarstva ostanu u vlasništvu ove zemlje, radnika i namještenika i umirovljenika koji su sve stvorili i zaradili, u domaćim rukama? Da budu profitabilni, da taj profit ostanu u Hrvatskoj. Zar to sve nije urota, komplot, protiv ove zemlje i ovih ljudi?

Da paradoks bude veći tome opet kumuju naši domaći izabrani političari, »elita« ove zemlje! Sve se manje proizvodi, sve se više uvozi, bilančni deficit godišnje iznosi dvije milijarde eura! To ne bi moglo riješiti ni mnogo, mnogo jače zemlje i njihova gospodarstva.

Bivša je država, među ostalim, propala i zbog 18 milijardi američkih dolara duga koji nitko nije mogao vraćati. Jasno, zemlje slijednice su morale određene dijelove tog duga preuzeti na sebe inače ih političke elite vjerovnika nikada ne bi priznale.

All ako su bivši režim i bivša vlada kardinalno griješili, moraju li se danas sve te pogreške od naše mlade države ponavljati? Mora se otvoreno reći: car je gol! Nade ima samo ako se ovaj val rasprodaje narodnih resursa i narodnog blaga zaustavi i ako se proizvodnja utrostruči. U suprotnom smo osuđeni na propast. To trebaju i moraju znati: Vlada, sindikati, poslodavci, investitori, sve crkve i vjerske zajednice i svi dobronamjerni ljudi ove napaćene i pokradene zemlje.

Evo što je napisao Matoš na početku prošlog stoljeća: »Inteligencija hrvatska, to je ona žalosna naša inteligencija bez inteligencije. To je ona hrvatska elita koja nema pojma o narodu i o zemlji koja je rodi... koja ima smisla samo za tuđinsko... koja ne zna izdanja hrvatskih književnika... živeći od trača, a često i od najordinarnijih hohštaperlija...«

Nije, dakle, samo pitanje raditi nedjeljom ili ne. Pitanje je ovog trenutka i sada: biti ili ne biti.

Stjepan Kovač, autor je diplomirani prevoditelj iz Offenbacha. (Vjesnik 15.6.2003)

Zastupniku 7000, akademiku 3000 kuna

U Hrvatskoj je moguće svašta i to još po zakonu. Tako je i moguće da je najniža mirovina 1.130,75 kuna, a najviša 7.696,39 kuna. Riječ je o prosjeku u pojedinoj skupini umirovljenika i mirovinama umanjnim za porez i prirez. Ništa neobično i zašto ne bi bilo tako da nije riječ o nelogičnostima drugog tipa. Naime, taj odnos od jedan prema osam među mirovinama nije rezultat odrađenog mirovinskog staža uplaćenog doprinosima i godinama života, već zakonima koji su napravili ne samo razliku između umirovljenika jednakin po uvjetima odlaska u mirovinu, već i po tome u kojem su sustavu radili.

Posljednje statističke informacije koje smo ovih dana dobili iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kažu da je prosječna mirovina prema osnovnom mirovinskom zakonu 1.698,99 kuna. Prosječna je minimalna mirovina (prema istom zakonu) 1.608,78 kuna. Reda radi treba podsjetiti da je to vrsta mirovine koju muškarc dobiju za najmanje 40, a žene za najmanje 35 godina odrađenog staža kad je njihova mirovina određena prema općim propisima manja od svote određene za minimalnu mirovinu.

Po osnovnom mirovinskom zakonu (i to po povoljnijim propisima) najviša je prosječna mirovina 5.191,79 kuna. Ta je mirovina ograničena na 3,8 prosječnih plaća u Hrvatskoj i ovisi i o mirovinskom stažu. To, opet, znači da cijelog radnog vijeka možete imati plaću veću i od 50.000 kuna (sjetite se samo slučaja D. Vrhovnika), uredno plaćati doprinose, ali da vam mirovina ne može biti veća od zakonom zadane najviše. Ne može? Ipak može, ali samo prema posebnim propisima, prema pravu na mirovinu ostvarenom pod povoljnijim uvjetima. No, i među deset vrsta tzv. povlaštenih umirovljenika postoji razlika (jer povlaštenost ponekad znači način odlaska u mirovinu, a ne visinu mirovine). Među povlaštenima najmanje mirovine imaju sudionici NOR-a, Izvršnog vijeća Sabora (bivše SFRJ) i pripadnici Hrvatske domovinske vojske (prosjeak je oko 1.700 kuna). Prosjeak je mirovina Hrvatske vojske 2.727,62, a hrvatskih branitelja 5.092,06 kuna.

Najpovlašteniji su umirovljenici zastupnici Sabora ili članovi Vlade. Prosjeak je njihove mirovine 7.696,39 kuna. Zašto izazivaju revolt jasno je ako se zna da je prosječna mirovina redovitog člana HAZU nakon punog odrađenog staža 3.665,84 kune, primjerice, a da se saborska mirovina zarađuje i neprimjetnim sjedenjem tek dvije godine i jedan dan u sabornici, sa 20 godina mirovinskog staža i bez obzira na prijašnju ili kasniju visinu plaće. (Večernji list 31.5.)

Marina Vuković:

Za čavrljanje uz šalicu kave ili nešto drugo

Počnjam ovaj naš mali razgovor neposredno pred sam dolazak Sv. Oca (po treći put, što je itekako značajno naglasiti) u našu domovinu, pa ću i započeti njegovim riječima, njegovim razmišljanjem koje nikad nije naodmet, koje nam uvijek pomaže u podnošenju ove naše nimalo ugodne i lijepe svakodnevice, te ružne i sive stvarnosti. A da je tome tako svedoči i ova, jedna od bezbrojnih poruka koji je taj Čovjek uputio svijetu: "Današnji svijet čezne za više istine, za više ljubavi i za više radosti, unatoč svojoj ljepoti i veličini, unatoč dosezima znanosti i tehnologije, unatoč privlačnosti i izobilju materijalnih dobara koje nudi."

Ostavimo sada tu poruku na strani. Kako nama Hrvatima nikad nije dovoljno sumnji, nekakvih znakovitosti i tajni (da ne ispadam uvijek cinikna pa kažem afera i skandala) mi i sada putem pisanih i izrečenih misli tražimo razlog Papinog dolaska u tako kratkom postojanju naše države već po treći put, a Sv. Otac se je, kako kažu upućeni, sam pozvao u Ljepu našu. Počevši od onih koji misle da smo mi Hrvati nekakav poseban narod (od stoljeća sedmog), nekakav "izabrani" narod" (sjetimo se samo one poznate "Bog i Hrvati"), preko onih koji tvrde da iz dva njegova predhodna pohoda nismo ništa shvatili niti naučili, pa Papa isto tako prema onoj poznatoj "treći put Bog pomaže" želi još jednom, na izmaku svojih snaga (nažalost, vrijeme nosi svoje) pokušati usaditi nam one gore spomenute: istinu, ljubav i radost, pa sve do onih najgorih i najbezobzirnijih koji su u prvi plan stavili samo jednu, samo u ovom slučaju, nevažnu činjenicu - koliko će to koštati?

U zemlji u kojoj ima toliko "bakamallja", u kojoj se svakodnevno troše stotine i stotine tisuća kuna (ako ne i milijuna) na sam Bog zna što, u zemlji u kojoj se na određenim razinama jede nojevinu, jer im valjda već i janjetina ide na uši van (a i zvuči primitivno, nije "nobles"), a visokoumne rasprave se vode o tome da li je meso tih nojeva bolje od primjerice krokodilskog (provjerila sam u riječniku, nema izraza krokodilovina, što ne znači da ga uskoro nećemo imati, ali je zato "osmišljena" farma nojeva, jer je netko poslovno bistar shvatio da će se na hrvatskom snobizmu nešto moći i zaraditi.), u zemlji u kojoj je svojevremeno, valjda, jedinoj u svijetu (zaboravila sam, da li sam vam već o tome pisala) organizirana posljednja večera sa nesretnog Titanika sa potpuno jednakim jelovnikom za cca 2000 "odabranih", u zemlji u kojoj se nemilice održavaju raznorazne manifestacije od Dana piva, Dana vina, kobasica, kulena, kruha, i pečiva, puževa, gljiva, samoniklih i uzgojenih, Dana volova pa sve do Dana tovara (magaraca) kupskih, savskih, dravskih pa do sam Bog će znati kakvih još "morskih večera", a da sportske spektakle i one slične koji tobože imaju nekakav humanitarni, odnosno dobrotvorni karakter (a najveći dio ima promidžbeni karakter punjenja vlastitog džepa) i ne spominjem, netko se pita koliko će nas koštati petodnevnog boravak najvećeg moralnog autoriteta današnjice u našoj sredini.

Koliko je nevjerice izazvalo takvo razmišljanje dokazao je i sam msgr. Bozanić na konferenciji za tisak pitajući nazočne zašto nitko ne postavlja pitanje koliko će Hrvatska dobiti Papinim dolaskom i to ne samo u duhovnom, već i u materijalnom smislu. (Između ostalog, Hrvatska će se 5 dana pojavljivati na svim ekranima svijeta.)

Koliko nas samo košta onih petnaest posto Hrvata koji, po najnovijim istraživanjima Ekonomskog instituta drže u svojim rukama polovicu ukupnog nacionalnog dohotka i imovine, dok istovremeno oko 80% domaćinstava svojim prihodima više ne mogu podmirivati svoje najosnovnije životne potrebe? Po nejednakostima, tvrde i dokazuju istraživanja, ne samo da se više ne možemo uspoređivati s ostalim tranzicijskim zemljama, već smo nadmašili tj. država je nadmašila i stare kapitalističke zemlje i postaje sve sličnija južno-američkim neciviliziranim i nepravdnim sustavima. Stoga nas i ne bi trebalo čuditi da je u jednoj takvoj zemlji izmišljena ovih dana jedna nova nagrada (uz tolike postojeće kojih je toliko "naštancano" da imaju inflatarni karakter), tzv. "Hrvatski grb", i dodjeljuje se za, zamislite, promicanje parlamentarizma i demokracije! Najlicemjernije je dodjeljivanje te nagrade saborskim zastupnicima (Imena kojima se u našoj sredini ovih dana barata i nisu tako bitna), ljudima kojima je promicanje demokracije posao i ne samo da ga obavljaju zato što su tamo izabrani, već su za taj posao itekako dobro plaćeni, privilegirani i zaštićeni kao lički medvjedi. A ta nagrada je (i to je ono što je zgrunulo hrvatsku javnost) uz zlatnik vrijedan 10.000 kuna, teška još dodatnih 100.000 kuna (sto tisuća kuna). Svaka čast jednom određenom broju zastupnika, čast i jednom od dobitnika tog zlatnika, dr. V. Pavletiću, ali dodijeliti tu nagradu uz obrazloženje da je dr. Pavletić mimo predao vlast 3. siječnja zvuči više nego strašno. Zar je tada, nakon legalno provedenih izbora u kojima je narod izabranu one druge (sadašnje) ne zato što su oni i do tada bili bolji, već zato što su oni prijašnji bili toliko loši da je narod vjerovao, da ih se ne može nadmašiti i da će valjda doći do kakvih-takvih promjena. (Ja još uvijek mislim da nisu nadmašili bivšu vlast, ali nisu ni učinili ništa bolje što se je od njih očekivalo), zar je tada u Hrvatskoj opet trebao započeti rat i to između samih Hrvata? Užas! I po 100.000 kuna dijeliti olako samo tako u zemlji na rubu egzistencije sa oko 1.000 kuna mjesečno a samo sretnicima se dodjeljuje nekakav zaštitni dodatak od 100 kuna, ne pomislivši da i među tim nesretnicima ima daleko zaslužnijih promicatelja parlamentarizma i demokracije, nego u samoj sabornici! Mirovine sveučilišnih profesora i drugih znanstvenika,

umova i veleumova, duplo su manje od mirovina bivših sabornika (koji uostalom i u mirovinu odlaze dovoljno svježi da zarađuju u "fušu"). A nagrade za životno djelo s područja kulture, znanosti i obrazovanja višestruko su manje od najmanje mirovine, a dobitnici smatraju da su je zaslužili. Koja nevjerovatna skromnost!

I zbog svega ovog napisanog po treći put nam dolazi Sv. Otac misleći da će njegove riječi, njegove mudre i duboke poruke pasti na plodno tlo. Sv. Otac je dobar čovjek koji se nada, kako reče msgr. Bozanić, da će Hrvati "otvoriti srca njegovoj poruci i poslušati njegov poticaj pa mijenjati svoje živote usvajajući općetjuda i moralna načela, koja su preduvjet dobrom građanskom životu." I vi i ja se sigurno tome nadamo, bez obzira na one kojima će to na jedno uho ući, a na drugo izći, kao i do sada.

Neku večer u anketi najgledanije TV emisije na pitanje da li ste jugonostalgici čak 75% izjasnilo se pozitivno i to uglavnom iz jednog razloga - socijalne sigurnosti i osjetljivosti (ne zbog žaljenja za bivšim društvom i njezinim režimom).

Zabrinjavajući, ali još više žalosno! Zar ne?

Vaša,

Marina

U TERORISTIČKOJ DOJAVI SPOMINJE SE DA ĆE ATENTAT NA PAPU BITI POČINJEN NAKON ODLASKA IZ ZAGREBA

U BiH unatoč prijetnjama

OSIJEK - Ni terorističke prijetnje neće zaustaviti Papina putovanja, kao što ih nisu zaustavile ni do sada. Novinarima u Papinu zrakoplovu šef Ureda za tisak Svete Stolice Joaquín Navarro-Valls kazao je da prijetnja terorističkim napadom na Papu tijekom ovoga njegova putovanja, koja je stigla elektroničkom poštom u Hinu i koju je potpisala Islamska fronta El Mudžahedin, nije jedina te da su i u Vatikanu prije puta u Hrvatsku dobili informacije o sličnim terorističkim prijetnjama.

Istragu pokrenuo i bosanski MUP

S obzirom na to da su prijetnje Papi upućene sa servera registriranog u Bosni i Hercegovini, hrvatski je MUP o tome obavijestio tamošnje sigurnosne službe. Kazala nam je to jučer Zinka Bardić, glasnogovornica MUP-a, dodavši kako poruka poslana e-mailom pristigla na elektroničku adresu Informativne katoličke agencije nije ugrozila boravak Svetog Oca u Hrvatskoj.

Protuobavještajna agencija i dalje istražuje sve prijetnje upućene Papi, kao i s kojeg je broja bila upućena prijetnja u krčku zračnu luku. Papin boravak u Hrvatskoj protječe bez incidenata.

(Večernji list 7.6.)

Udruga hrvatskih policajaca veterana Domovinskog rata
Trg Sv. Marka 2a

Zagreb, 5. lipnja 2003.

Sveti Oče, povodom Vašeg dolaska u Republiku Hrvatsku mi obespravljeni i nezakonito otpušteni hrvatski policajci, branitelji Republike Hrvatske, prosvjeduju ispred Vlade RH već 445 dana!

Zatočeni smo u kapelici mučenika Sv. Sebastijana i Fabijana, u crkvi Sv. Marka na Markovom trgu u Zagrebu, tražeći pravdu više od godinu dana.

Predragi Sveti Oče, darujemo Vam svijeću uz koju smo svakodnevno od 1. listopada 2002.g., od kada ste proglasili crkvenu godinu krunice, molili Svetu krunicu za pravdu, mir i poštenje u Hrvatskoj, kao i za sve obespravljene hrvatske branitelje.

Molimo i za Vaš sretan boravak u našoj domovini Hrvatskoj.

**Obespravljeni policajci
veterani Domovinskog rata**

Preporučujemo Vam...

545-1188
Fax: (905) 664-2300
24 Hour Pager

HALL
of
FAME

RE/MAX
Del Mar Realty Inc., REALTOR®
Independently Owned and Operated

Drago Saric

Sales Representative

840 Queenston Road
Battlefield Square

Stoney Creek, Ontario L8G 4A8

Email: saric@remaxdelmar.com

Website: http://www.houseplus.com

ŠIBENIK

ŠIBENIK

kupola najimpozantniji dio katedrale, u čijoj gradnji je korišten originalni graditeljski izum povezivanja kamena. Na vijencu apsida isklesane su 72 glave pučkih, ispačenih muškaraca i žena svih rasa, s izrazitim karakteristikama osobinama.

VARAŽDIN

Uspostavom Varaždinske biskupije u srpnju 1997. godine, Varaždin, grad "baroka i cvijeća", postao je i biskupski grad. Nekadašnja isusovačka, pa pavlinska, te zatim zborna crkva Čazmansko-varaždinskoga kaptola, tada je proglašena katedralom. Gradnja crkve Uznesenja Djevice Marije, trajala je od 1642. do 1646. godine. Graditelj je bio o. Juraj Matota, rodom iz Koprivnice, a pokrovitelj gradnje grof Gaspar Drašković. Crkvu je 28. svibnja 1656. godine posvetio zagrebački biskup Petar Petretić. Unutrašnja i vanjska obnova načinjena je 1900. godine, a 1982. godine započela je ponovna obnova, koja je trajala do 1995. godine.

POREČ

POREČ

POŽEGA

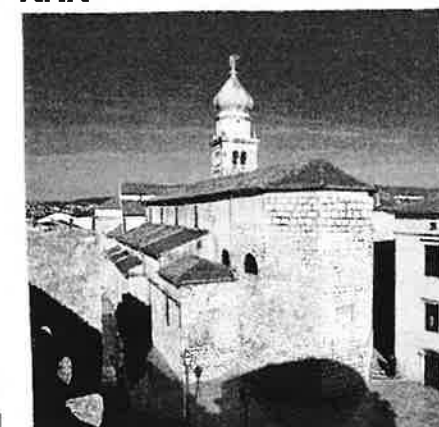
Katedrala sv. Terezije Avilske u Požegi jedna je od mlađih hrvatskih katedrala. Uspostavom Požeške biskupije 1997. godine dotadašnja župna crkva sv. Terezije Avilske uzdignuta je na rang katedrale. Crkva je građena u razdoblju od 1756. do 1763. godine u kasnobaroknom stilu, zauzetošću hrvatsko-

POŽEGA

ugarske kraljice Marije Terezije. Dovršenu crkvu blagoslovio je zagrebački biskup Franjo Thouzsy 24. srpnja 1763. godine. Svoj današnji izgled dobila je krajem 19. stoljeća, a na njezinom oslikavanju radili su poznati hrvatski slikari Celestin Medović i Oton Iveković. U tlocrtu ima latinski križ, a iznad pročelja diže se 63 metara visoko.

KRK

KRK

Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo u Krku potječe iz ranokršćanskih vremena, iz 5. ili 6. stoljeća, o čemu svjedoče i brojni starokršćanski simboli. Tijekom vremena na tom uskom prostoru čitav kompleks doživljavao je različite preinake. Jednu od najvećih preinaka doživio je u 12. stoljeću kada je tu izgrađena katedrala u romaničkom stilu od bijelog domaćeg kamena. Znatne su i preinake iz 15. stoljeća, a zvonik je izgrađen 1515. godine. Dužina joj iznosi 40 metara, a unutarnja širina 14,5 metara.

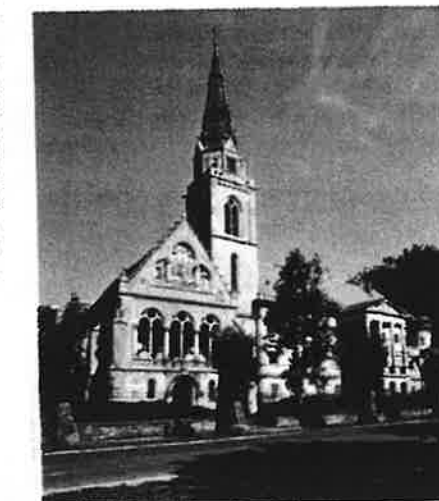
HVAR

Katedrala sv. Stjepana pape i mučenika, u Hvaru potječe iz 12. stoljeća. Uz gotičko svetište koje je ostatak starije srednjovjekovne katedrale stradale u požaru i napadima gusara, arheološka istraživanja su otkrila nalaze rano kršćanskih građevina iz 6. stoljeća i apsidu rano-romaničke crkve. Izgrađena u renesansnom stilu, crkva je svoj današnji oblik dobila u 17. i 18. stoljeću. Zvonik uz nju izgrađen je u 16. stoljeću. Trobrodna unutrašnjost obogaćena je s 11 baroknih oltara i vrijednim remek-djelima slikarske umjetnosti. Mletački patrijarh Josip Sarto, kasnije papa Pio X. poklonio je katedrali relikviju sv. Stjepana I. zaštitnika Hvarske biskupije.

HVAR

KRIŽEVCI

Katedrala Presvetog Trojstva u Križevcima za katolike istočnoga, bizantsko-slavenskoga obreda, ili grko-katolike, jednobrodna je crkva s tlorisom u obliku križa. Na mjestu današnje katedrale spominje se 1326. godine samostan redovnika augustinaca, koji su Turci razorili 1539. godine. Od 1627. godine franjevci su na tom mjestu izgradili novu crkvu i samostan u baroknom stilu, koja je od 1791. godine u vlasništvu grkokatoličke biskupije. Visoka je 15 metara, duga 38 metara, široka u lađi 8.5 metara, a u križu 15.5 metara. Toranj je visok 46 metara.

(Hrvatske katedrale)

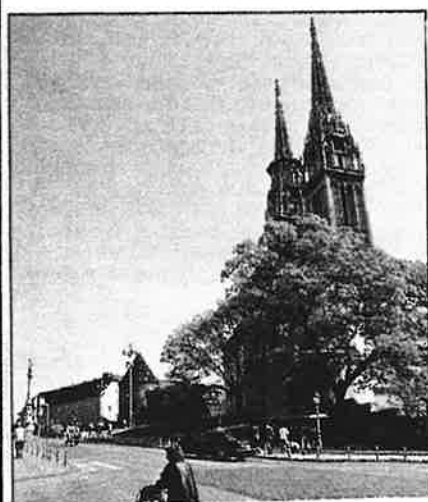
HRVATSKE KATEDRALE

ĐAKOVO

Katedralu sv. Petra u Đakovu dao je izgraditi veliki hrvatski mecena, đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer u razdoblju od 1866. do 1882. godine. Prvo, gotičku katedralu u Đakovu, izgrađenu u 13. st. uništili su Turci za svoga 150-godišnjeg boravka u tim krajevima. Nakon protjeravanja Turaka, početkom 18. stoljeća, podignuta je unutar starih zidina nova, druga skromna katedrala. Tlocrt treće "Strossmayerove" katedrale, izgrađene u romaničkom i gotičkom stilu, u znaku je latinskog križa. U sjecištu "križnih greda" je oltarna menza, simbol Krista. Tom izvoristu povijesti upućuju i 43 freske na zidnim ploham i poprečnim lađama te šest pokrajnih oltara i mnoštvo reljefa.

ZAGREB

Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo uzete u Zagrebu temeljito je restaurirana u neogotičkom stilu nakon katastrofalnoga potresa 1880. godine. Prva katedrala, izgrađena u prijelaznom romaničkom stilu a povećana 1217. godine, stradala je od Tatara. U više navrata obnavljana je i nadograđivana te izgrađena u gotičkom stilu, ali je teško stradala u požarima 1624. i 1645. godine. Imala je na pročelju masivni renesansni toranj i srednjovjekovni sklop "crkva-tvrđava". Najveća crkva u Hrvatskoj i simbol povijesti hrvatskoga naroda dugačka je 77 metara, a široka 46,20 metara. Zvonici na pročelju visoki su

108 metara. Nebeski zaštitnici prvostolne crkve još su kraljevi sv. Stjepan i sv. Ladislav.

DUBROVNIK

Katedrala Blažene Djevice Marije na nebo uznesene u Dubrovniku, gradu čija je kulturna baština pod zaštitom UNESCO-a, posvećena je 1713. godine. Građena je od 1671. do 1713. godine na mjestu stare bizantinske, pa romaničke katedrale, stradale u katastrofalnom potresu 1667. godine. Ta je katedrala prema povijesnim izvorima bila vrlo raskošna bazilika s kupolom i bogato urešena skulpturama. Izgrađena je u stilu bogatoga rimskog baroka i krasi je kupola te mramorni oltari. Pročelje crkve izdiže se nad skalnatom od sedam stuba, a posebno je istaknut njegov središnji dio s glavnim portalom, kojim dominiraju četiri korinthska stupa.

DUBROVNIK

GOSPIĆ

Uspostavom Gospičko-senjske biskupije u srpnju 2000. godine župna crkva Navještanja Blažene Djevice Marije u Gospiću postala je najmlađa hrvatska katedrala. Gradnja te jednobrodne kasnobarokne građevine započela je u svibnju 1781. godine i završena uz novčanu

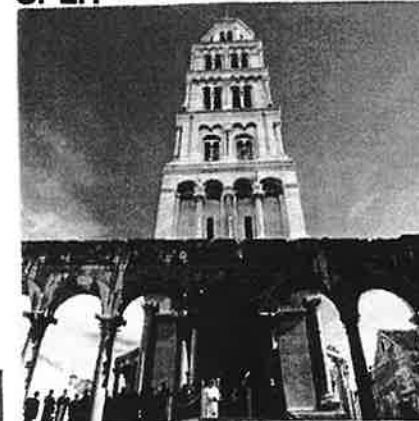

GOSPIĆ

ZADAR

Katedrala sv. Stošije u Zadru građena je na mjestu rano-kršćanske bazilike u 12. i 13. stoljeću i trobrodna je građevina romaničkoga stila. Od prvobitne bazilike ostao je podni mozaik katukumeneja i temeljni zidovi krstionice. Glavna lađa je trostruko šira od sporednih i odijeljena je stupovima i pilonima u kojima se prepoznaje tipično romanička ritmizacija. Glavna fasada obogaćena je slijevim galerijama na četiri kata s jednodstavnim i udvojenim stupovima i rozetom, a druga je rozeta gotička. Podnožje zvonika katedrale datira iz 15. stoljeća, a ostatak je građen od 1891. do 1893. godine u neoromaničkom stilu.

SPLIT

SPLIT

doblju započeta i gradnja zvonika, visokog 57 metara, koji je potpuno dovršen tek početkom 16. stoljeća.

RIJEKA

RIJEKA

Vida postala je katedrala.

potporu cara Josipa II. u lipnju 1783. godine. Glavno joj je pročelje široko 15 metara, a u dubinu se proteže začelje na 36,5 metara. Stradala je u II. svjetskom ratu, ali mnogo teže 16. rujna 1991. godine kada je granatirana te je izgorio toranj i krov crkve. Sanirana su oštećenja i u tijeku je daljnje uređenje.

Najnovije iz BiH

NAKON ODLUKE GEORGEA BUSHA O SANKCIJAMA ZA 172 OSOBE S BALKANA Američki popis nepoželjnih prihvaća i Europska unija?

SARAJEVO - Nakon što je George Bush potpisao Uredbu za Balkan kako bi se suprotstavio prijetnjama regionalnoj stabilnosti, korak koji je poduzeo američki predsjednik mnoge je u BiH ostavio u nedoumici. Naime, popis naveden u Aneksu uključuje 172 osobe i organizacije koje je Međunarodni kazneni sud za bivšu SFRJ optužio da materijalno podržavaju optužene, kao i one koji promoviraju institucije koje su izvan zakonskog sustava, a koje opstruiraju mirovni proces ili pružaju materijalnu potporu nasliju. Tim osobama zabranjuje se ulazak u SAD i blokira imovina u SAD-u.

"Identificiranje ovih osoba pomoći će nastojanjima međunarodnih civilnih i vojnih organizacija i domaćih vlasti u borbi protiv ekstremizma i promoviranju stabilnosti.

Popis uključuje Ratka Mladića, Radovana Karadžića, Hasana Čengića, Milovana Bjelicu, Bakira Alispahića, Ljubo Česića Rojsa, Antu Gotovinu, Antu Jelavića, Dragana Lalovića, Momčila Mandića, Manco Oil Company, Jozu Perića, zaštitarsku tvrtku Puma, Senada Sahinpašića, Stanka Soptu, Jovicu Stanišića, Mirjanu Marković i Ravnogorski četnički pokret", navodi se u priopćenju veleposlanstva SAD-a u Sarajevu.

Popis imena iznenadio je i same djelatnike međunarodne zajednice u BiH. Prema tvrdnjama pojedinih djelatnika, OHR nije bio konzultiran o imenima osoba i organizacija koje su se našle na famoznom popisu američke administracije.

Je li ponovno došlo do kolizije između američkog i europskog pristupa prema državama balkanske regije? Spekulirati se može, ali postoje i konkretne podudarnosti dviju politika. Naime, Uredba za Balkan parafirana je samo dan nakon što je Julijan Brightwait, glasnogovornik OHR-ova ureda u Sarajevu, potvrdio kako će ovih dana EU konačno odlučiti koja će još imena staviti na svoju listu od stotinu nepoželjnih ljudi na teritoriju članica ove asocijacije.

- Ured visokog predstavnika dat će svoje preporuke EU-u i

pričekati odluku - kazao je Brightwait.

Sada kada se pojavila američka lista, postaje jasno da bi ona mogla biti okvir i za popis o kojem će Europska unija uskoro donijeti odluku. No, Brightwait ističe da to neće biti kraj priče.

- U ovom procesu nema nedodirljivih. Svatko tko je umiješan u davanju potpore ratnim zločincima koji su na slobodi naći će se na popisu nepoželjnih osoba - tvrdi Brightwait. Stoga i ne čudi da bi se na popisu EU-a mogla naći imena Dragana Kalinika, predsjednika SDS-a, i Milenka Vračara, bivšeg ministra financija RS-a kojeg je Međunarodna krizna skupina označila kao glavnog financijera bjegunca Radovana Karadžića.

ICG je također Vračara označio kao najbogatijeg čovjeka u BiH, a njegovu je imovinu procijenila na milijardu KM. U OHR-u nisu željeli komentirati mogućnost da pojedina imena s američke liste budu skinuta i zamijenjena imenima iz Bruxellesa.

"OSUĐENI" NE ŽELE KAZATI NI RIJEČI

Popis s imenima Hrvata iz BiH i tvrtki, koji su navedeni u aneksu Uredbe za Balkan: Tihomir Blaškić, Marko Cerkez, Valentin Corić, Anto Furundžija, Ante Jelavić, Dario Kordić, Paško Ljubičić, Vinko Martinović Stela, Zdravko Mucić, Mladen Naletilić Tuta, Zaštitarska tvrtka "Puma" iz Mostara, Ivica Rajić, Vladimir Santić, Drago Josipović, Stanko Sopta Baja.

Na popisu se nalaze i osobe iz Republike Hrvatske: Rahim Ademi, Ljubo Česić Rojs, Ante Gotovina i Milan Martić. Premda smo uporno pokušavali doći do bar nekakve izjave "osuđenih", nitko od onih na raspolaganju (koji su na slobodi u BiH ili u Hrvatskoj) nije bio raspoloživ za davanje izjave. Većina je tvrdila kako će se izjasniti tek kada dobiju službenu potvrdu od američkog veleposlanstva ili obrazloženje od OHR-a. (Slobodna Dalmacija 31.5.)

HDZ NEZADOVOLJAN AMERIČKIM POPISOM SANKCIONIRANIH

Bush uvrijedio Hrvate iz BiH

U istom kontekstu spominjati Antu Jelavića i časnne generale HVO-a s onima protiv kojih su zbog navedenog zločina raspisane međunarodne tjeralice, ne samo da vrijeđa nego i ponižava svu borbu i sva nastojanja hrvatskog naroda da bude jednak

MOSTAR - Hrvatska demokratska zajednica BiH izražava svoje čuđenje popisom osoba koje su navedene u uredbi koju je potpisao američki predsjednik George W. Bush 29. svibnja. Uredba se odnosi na poduzimanje dodatnih mjera protiv onih koji opstruiraju provođenje daytonskog mirovnog sporazuma i drugih rezolucija.

HDZ BiH drži neprimjerenim na isti popis stavljati one koji su se nebrojno puta dokazali kao istinski zagovaratelji dosljedne provedbe daytonskog sporazuma i one za koje postoje osnovana sumnja da su počinili ili zapovijedali ratne zločine. U istom kontekstu spominjati Antu Jelavića i časnne generale Hrvatskog vijeća obrane s onim protiv kojih su zbog navedenog zločina raspisane međunarodne tjeralice, ne samo da vrijeđa nego i ponižava svu borbu i sva nastojanja hrvatskog naroda da bude jednak u svim pravima i obvezama s druga dva konstitutivna naroda u BiH, ističu iz te stranke.

Naime, ova stranka drži da je pravo svake države da autonomno može donijeti odluku o tome kome i kada želi zabraniti ulazak na svoj

teritorij, kao i pravo na donošenje odluke o zamrzavanju imovine, kako pojedinca tako i institucije. Također HDZ BiH pozdravlja nastojanja SAD-a da se sankcioniraju svi oni koji krše norme međunarodnog prava i ne poštuju mirovni sporazum i druge ugovore. HDZ BiH snažno se zalaže za dosljednu provedbu daytonskog mirovnog sporazuma, kao i za individualno procesuiranje svih za koje postoje opravdana sumnja da su eventualno počinili ratni zločin.

Ova stranka izražava svoju zabrinutost promišljajući da bi ovakva uredba mogla biti i jasna poruka Hrvatima BiH da nas u budućnosti, a u kojoj konačno očekujemo pravično rješenje ustroja BiH kao države triju jednakopravnih naroda, očekuje mukotrpan proces koji traži puno odricanja, žrtvi i nepravde.

Isto tako HDZ BiH je uvjeren kako će vrijeme pred nama jasno pokazati da je jedina krivnja sankcioniranih dužnosnika iz reda hrvatskog naroda to što su bili glas obespravljenog hrvatskog naroda u BiH, stoji u dopisu iz te stranke. (Slobodna Dalmacija 3.6.)

MEĐUNARODNA ISTRAGA O TRGOVINI PUTNIM ISPRAVAMA RH U MOSTARU

Putovnice dobavljala djelatnica konzulata

MOSTAR - Nakon što je MUP Republike Hrvatske preko međunarodne policije dobio podatak da je nedavno u švicarskoj od Dejana Nikolića iz Beograda oduzeta hrvatska putovnica, a koja vrlo vjerovatno potječe iz kontingenta 910 nestalih hrvatskih putovnica, te prijave policiji od strane Nade Teodorović da je dala 6800 KM za pribavljanje četiri domovnice stanovnom M. Vrljiću, polako se slaže mozaik oko mogućih organizatora lanca krijumčarenja hrvatskih isprava, odnosno domovnica i putovnica.

Kako je naš list objavio, M. Vrljić je otprilje poznat policiji zbog ilegalnih aktivnosti, a za nelegalni šverc hrvatskim ispravama imao je pomoć od osobe koja je bila zaposlena u Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Mostaru. Tim povodom zamolili smo za komentar sadašnjeg generalnog konzula GK RH u Mostaru Ratka Marića. On nije želio komentirati napise u tisku kazavši kako u konzulatu još nemaju nikakvih saznanja o nestalim putovnicama niti ih je itko iz MUP-a Republike Hrvatske ili MUP-a u BiH kontaktirao glede toga, niti on zna da se u tom pravcu nešto radi, odnosno da se provodi istraga.

Da se ipak oko ovog slučaja vodi istraga, potvrdio nam je Srećko Bošnjak, glasnogovornik ravnateljstva policije MUP-a Hercegovačko-neretvanske županije Srećka Glibića. Bošnjak nam je potvrdio kako je 28. travnja 2003. godine zaprimljena prijava Nade Teodorović i da u policiji postoji kompletan spis koji se odnosi na ovaj slučaj te da je on

prosljeđen sudu u Mostaru. Bošnjak je otkrio kako se vodi istraga na temelju zahtjeva zagrebačkoga Ureda Interpola, odnosno preko Interpola Ureda u Sarajevu, a u sklopu međunarodne istrage nelegalnog trgovanja putnim ispravama.

U okviru te aktivnosti svim policijskim upravama na području Hercegovačko-neretvanske županije naloženo je da obrate pozornost, a prosljeđeni su im i svi serijski brojevi nestalih putovnica. Bošnjak je kazao kako već postoje određene indicije i operativna saznanja o osobama koje su umiješane u cijeli posao, ali da u ovom trenutku zbog interesa istrage ne mogu u javnost izlaziti s detaljima.

Upitan je li osoba koja je umiješana u nezakonitu trgovinu Marinko Vrljić iz Jablanice, Bošnjak nije želio potvrditi niti demantirati. Ipak, kako saznanje Slobodna Dalmacija od izvora koji je želio ostati anonimni, riječ je o Marinku Vrljiću koji je, kako smo ranije objavili, imao višegodišnju vezu s osobom u hrvatskom konzulatu, a koja je također bila izravno umiješana u cijeli posao nelegalne trgovine dokumentima.

Također, kako otkriva naš izvor, riječ je o ženskoj osobi koja je dugi niz godina radila u generalnom konzulatu RH u Mostaru, ali je prije određenog vremena napustila to mjesto i otišla izvan BiH. Prema istom izvoru potvrđeno nam je da postoje jasne indicije da su u taj ilegalni posao umiješana još jedna ženska osoba iz Mostara.

(Slobodna Dalmacija 5.6.)

DEMONSTRACIJA SILE

SFOR u nedjelju iznenada blokirao cijeli Široki Brijeg

RUTINSKA SFOR-ova KONTROLA ILI POTRAGA ZA GOTOVINOM?

ŠIROKI BRIJEG - Veći broj talijanskih i nešto manji španjolskih vojnika iz sastava SFOR-a u nedjelju navečer obavljao je kontrolu vozila u širokom Brijegu. U punoj ratnoj opremi i s puškama na gotovs vojnici su bili na dvije lokacije u gradu - na prometnici ispod hotela "Park" te u klanu. Na tim su mjestima zaustavljali civilna vozila i pretresali ih. Vozači su bili prilično nervozni jer je tijekom te kontrole prema njihovim vozilima neprestano bila uperena barem jedna cijev.

Vojnici nisu puno objašnjavali, već su od vozača tražili da im otvore prtljag i ladice, te da im se omogući pretraz unutrašnjosti vozila. Tu demonstraciju sile građani su tumačili na razne načine, pa se spominjalo i ime odbjeglog generala Ante Gotovine.

Često se nagađalo da se Gotovina povremeno skriva u zapadnoj Hercegovini. No, teško je povjerovati da je u pitanju bila akcija potrage za Gotovinom, jer vojnici nisu tražili nikakve doku-

mente. Stoga je očito da im identitet zaustavljenih osoba nije bio važan.

Po neslužbenim informacijama, radilo se ipak samo o rutinskoj kontroli koja je poslužila kao vježba vojnicima. No, rutinska ili ne, ta je akcija bila vrlo neobična po tome što je oružje bilo upereno u obične građane. Navodno je također riječ o specijalnoj postrojbli.

Esforovci su prethodno bili u selu Dobrič, na magistralnoj cesti Široki Brijeg-Mostar.

U večernjim satima, nakon što su pregledavali vozila malo se provozali po širokom Brijegu, uputili su se natrag prema Mostaru. Inače, u posljednje se vrijeme često mogla primijetiti pojačana nazočnost esforovaca u širokom Brijegu, ali ne u takvom broju kao u nedjelju, kad su bili sa desetak vozila.

Večernji list (izdanje za BiH), 3. lipnja 2003.

POSLJEDICE neuspоставe zajedničke službe za zapošljavanje

20.000 nezaposlenih bez zdravstvene zaštite

MOSTAR - Predsjednik Vlade Federacije Bosne i Hercegovine Ahmet Hadžipasić prije točno dva mjeseca blokirao je isplatu novca Zavoda za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije jer ta županija jedina u federalnom entitetu nije uspostavila novu službu zapošljavanja. Time je 20.000 nezaposlenih, od čega samo u Mostaru 13.000, ostalo bez zdravstvene zaštite i socijalne pomoći a djelatnici Zavoda za zapošljavanje bez plaća i novca za funkcioniranje.

Premijer Hadžipasić tim je potezom najviše kaznio nezaposlene, ali i zdravstvo Hercegovačko-neretvanske županije, koje u pravilu prihvaća tu socijalnu kategoriju i omogućuje redovite liječničke zahvate, dok istodobno nisu plaćeni za taj posao.

Zakonom o posrednom zapošljavanju predviđena je uspostava službi zapošljavanja u svim županijama, no to jedino dosad nije učinjeno u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. U studenome je bio pripremljen statut koji bi bio uvjet za uspostavu nove službe

zapošljavanja, no on nije prihvaćen.

Uspostava jedinstvene službe zapošljavanja Hercegovačko-neretvanske županije otežana je i time da još uvijek nisu obavljene promjene županijskoga Ustava u skladu s tzv. Petritschevim amandmanima.

Time se predviđa ukidanje posebnog statusa Hercegovačko-neretvanske županije, čemu se snažno protivi bošnjačka strana u županiji. Upravo zbog takve pozicije blokiranja je ne samo uspostava Službe zapošljavanja, nego i život u cijeloj županiji.

Još uvijek, osam mjeseci nakon izbora, nije uspostavljena županijska Vlada jer SDA i Stranka za BiH traže povratak pregovora na početak. Istodobno, Ured Visokog predstavnika tolerira opstrukcije bošnjačke strane u Hercegovačko-neretvanskoj županiji a premijer Hadžipasić ultimatumom još više otežava njezin ionako narušen financijski položaj. (Večernji list 3. lipnja)

Sporazum sa RH o stradalnicima

SARAJEVO - Najkasnije do polovice sljedeće godine BiH i Hrvatska trebale bi potpisati Međudržavni sporazum o financiranju 6600 stradalnika, bivših pripadnika HVO-a, koji skrbi umjesto iz federalnog primanja iz proračuna hrvatske Vlade. Federalni ministar za pitanje stradalnika Ibrahim Nadarević napominje da ti stradalnici ne podižu novac iz FBIH, mada na to imaju pravo, nego ga se odriču.

Oni se odriču nečega na što bi mogli imati pravo. Naravno da je nužno da se to dogovori s vladom RH i da se napravi međudržavni sporazum koji će precizirati te stvari - kaže Nadarević za Večernji list.

Predsjednik Hvidre HB Anđelko Barun u svemu tome ne vidi ništa sporno, već to smatra humanim djelom stradalnika.

(Večernji list 3. lipnja)

tal ne mogu biti zadovoljne njegovim obimom, ali u okolnostima i samom ambijentu u kojem je ulagan on nije beznačajan.

Vijeće ministara jednoglasno je zaključilo da će u budućnosti trebati raditi na stvaranju poslovnog ambijenta u BiH koji će omogućiti značajnija strana ulaganja. Inače, u u navedenom razdoblju u BiH investirali su ulagači iz 81 zemlje, od čega 34 iz Europe i 47 izvanoevropskih zemalja. Zaključeno je 5700 ugovora o izravnim stranim ulaganjima u vrijednosti od 1,7 milijardi KM. Europske zemlje u ukupnom stranom kapitalu sudjelovale su sa 1,3 milijarde KM, a izvanoevropske s 395 milijuna KM.

Od europskih zemalja najveća ulaganja u izvještajnom periodu dolaze iz Republike Hrvatske u vrijednosti 233,2 milijuna KM, a od izvanoevropskih zemalja iz Kuvajta 219,9 milijuna KM. Registrirana ulaganja islamskih zemalja od njih ukupno 21 u navedenom razdoblju iznosila su 311 milijuna KM. Zanimljivo je spomenuti i podatak kako je njihovo sudjelovanje smanjeno s 26 posto na 18 posto zaključno s 31. prosincem 2001.

Prema obliku kapitala, ulaganja u novcu-gotovini iznose jednu milijardu KM, a kada su u pitanju oprema i građevinski objekti, uloženo je 621 milijun KM.

Prema informacijama koje dolaze iz veleposlanstva Republike Hrvatske u Sarajevu, oni nisu zadovoljni prikazanom vrijednosti investicija u visini 233 milijuna KM. Prema podacima s kojima raspolažu u hrvatskom veleposlanstvu, taj iznos se kreće oko 400 milijuna KM.

Samo je Zagrebačka banka uložila u bh bankarstvo 65 milijuna eura, a ta činjenica po svemu sudeći nije uzeta u obzir - kazala je za naš list Dunja Jevak, savjetnica za gospodarstvo u veleposlanstvu RH u Sarajevu.

(Slobodna Dalmacija 7.6.)

Zaboravljeni Vrt

Zagrebački botanički vrt, naslonjen na prugu kojom prolaze vlakovi, odijeljen elitnim hotelom od potkove kojoj je idejno pripadao, i prestrašen tramvajem koji staje tik do njegova ulaza, čeka bolje dane.

Zaboravljeni vrt.....Znam, imamo velikih i prećih problema... Mostova koje još moramo izgraditi da bismo mogli preko rijeka, stanova koje treba dovršiti da bismo u njih mogli useliti... Ima gradskih trgova koje moramo uljepšati, ima nekih za koje bi bolje bilo da smo ih ostavili onakve kakvima su bili... Puno je starih pročelja, zapuštenih parkova... Ima u Maksimiru i jedan stadion, kraj njega šuma... Sve nas to još čeka da ih dovršimo, uredimo...

... Ali ima, gospodo, i jedan vrt! Možda su neki od nas emotivno vezani uz taj vrt, možda uz mostić preko kojeg su jednom prošetali, držeći se za ruke, uz neobično drvo kraj kojeg su zastali, uz ribnjak u koji su, kradom, bacili latice za sreću... Ima, gospodo, jedan vrt.

Zagrebački botanički vrt, naslonjen na prugu kojom prolaze vlakovi, odijeljen elitnim hotelom od potkove kojoj je idejno pripadao, i prestrašen tramvajem koji staje tik do njegova ulaza, čeka bolje dane. I čeka neke nove šetače, neke srednjoškolce zaljubljenе, pobjegle sa sata u kasno proljeće. I čeka, uglavnom prazan, čuvaju ga entuzijasti i tek usamljen student žudeći za znanjem navratu u njega.

Izgleda pomalo lirski. Možda sam pokušao zaigrati na kartu romantike, ne bih li vas podsjetio kako Zagreb ima jedan vrt, svoj Botanički vrt, pomalo pust i pomalo zaboravljen.

Prošlo je već tridesetak godina, kada su onog proljeća, '71.

Pogledajte Botanički vrt mojim očima, mojim slikama

gradski čelnici zaključili kako bi taj naš Botanički vrt trebalo preseliti negdje podno Sljemena, kako bi mogao disati i širiti se.

Pronašli su lokaciju i počeli otkupljivati zemljište... I nekako u tišini prestali. Bilo je i tada teških dana i mostova koji su bili preći...

Prvi botanički vrtovi osnovani su u Europi na prijelazu 16. u 17. stoljeće. Isprva su to bili privatni vrtovi učenjaka u kojima se uzgajalo uglavnom ljekovito bilje, a prvi takve vrste osnovan je u Padovi daleke 1545. godine. Kasnije, ti su vrtovi sve više nastajali u razne, uglavnom znanstvene svrhe, pod okriljem sveučilišta, vlastodržaca, plemića ili bogatih građana. U Zagrebu, na ideju da se osnuje Botanički vrt došli su učenici ljudi sredinom 19. stoljeća. Realizaciji se prišlo pod vodstvom profesora, na katedri za botaniku, dr. Antuna Heinza, rođenog Zagrepčana. Zanimljivo je nadodati kako je Zagreb te godine brojio oko 38.000 stanovnika, ali je imao i Sveučilište staro već 220 godina!

Nacrtao zajedno izradili prof. Heinz i nadvrtlar Viteslav Dürchanek dok je zemljište darovao grad Zagreb, pod uvjetom da vrt bude dostupan pučanstvu.

Botanički vrt prostire se na površini od 4,7 ha i ima oblik pravokutnika koji je prema istoku nešto sužen. Smješten je u središte Donjeg grada i sastavni je dio tzv. Zelene potkove koju čine najljepši gradski trgovi i šetališta - na istoku Zrinjski (Zrinjevac), Strossmayerov i Tomislavov trg, na jugu Starčevićev i Botanički vrt, a na zapadu Marulićev i Mazuranićev trg te Trg M. Tita. Već je u godinama osnivanja bilo predviđeno kako će se vrt proširiti prema istoku, no do ostvaren-

ja zamisli nikad nije došlo. Na tom su mjestu izgrađene zgrade hotela "Esplanade" i Zavoda za socijalno osiguranje, pa je potkova zauvijek ostala krmja.

Botanički je vrt izgrađen u tzv. slogu engleskog perivoja, sa slobodnim skupinama drveća i grmlja, te krivudavim stazama značajnim za vrtno oblikovanje vremena u kojem je nastao. Simetričnih je linija samo cvjetni parter s južne strane staklenika u središnjem dijelu vrta.

Drveće u perivoju - arboretumu, sađeno je prema filogenetsko - sistematskoj srodnosti, no istodobno se nastojalo, koliko god je moguće, udovoljiti i estetskim zahtjevima.

Tu je i dvanaest staklenika. U jugoistočnom kutu se nalazi sistematsko polje, namijenjeno u prvom redu studentima za učenje sistematike bilja. Vodenasto i močvarno bilje njeguje se u dva umjetna jezerca, uz koja je izgrađen umjetni izvor vode. Preko jezera vodi onaj romantični drveni mostić...

Botanički vrt danas ima zbirku od oko deset tisuća biljnih svojti. To je ukupan broj koji obuhvaća biljke i na otvorenim površinama i u staklenicima. Naime, u vrt je većina biljka stigla kao sjemenje, da bi bila uzgojena, a rjeđe su odrasle biljke kupovane ili dobivane na poklon.

Gotovo svi botanički vrtovi i srodne institucije danas u svijetu, višemanje redovito tiskaju publikacije Delectus seminum (izbor sjemenja), koje sadrže popis sjemenja koje pojedini botanički vrt nudi za zamjenu. Zamjena sjemenja među vrtovima uobičajeni je način kako se osnivaju novi i obogaćuju postojeći vrtovi. Bogatstvo zbirke bilja pojedinog botaničkog vrta odražava se i u zbroju vrsta sjemenja koje nudi na zamjenu. Posredstvom tih publikacija, zagrebački je botanički vrt povezan nešto više od 250 srodnih vrtova diljem svijeta.

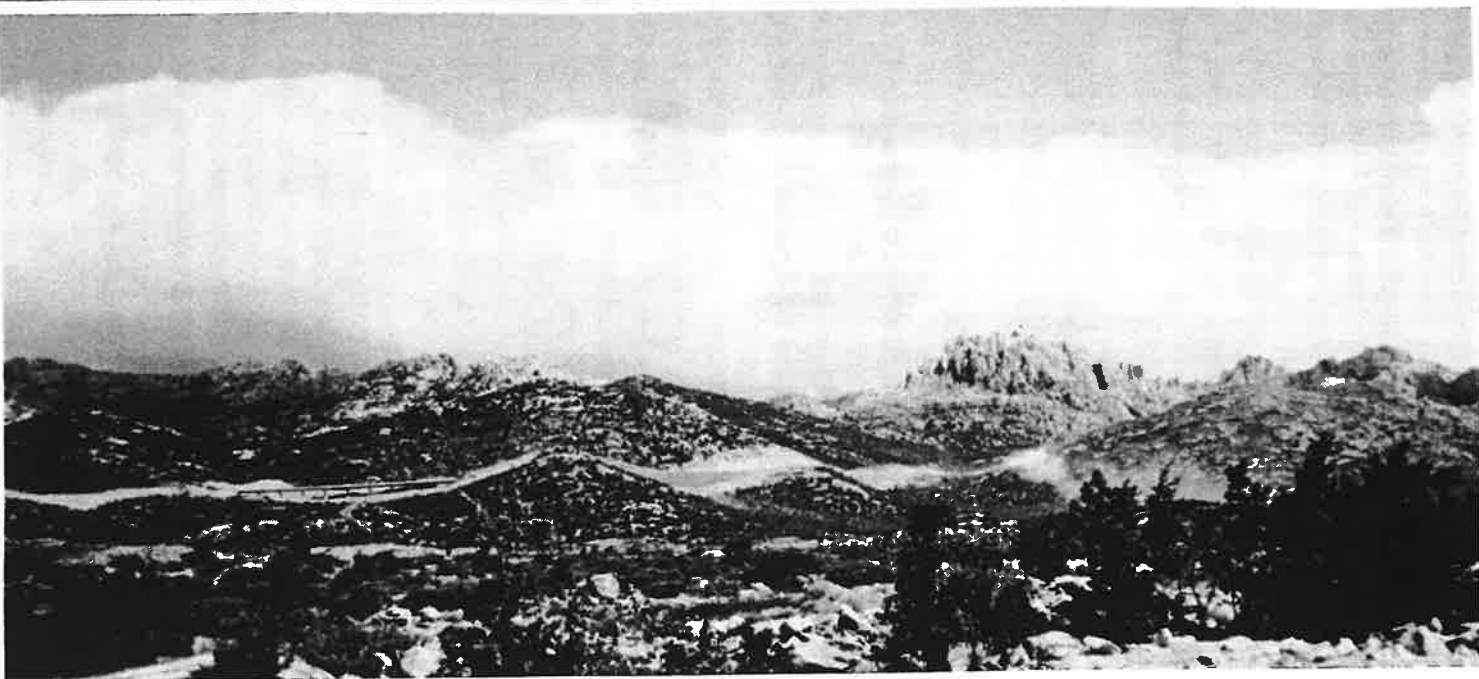
Na temelju Zakona o zaštiti prirode Botanički vrt Prirodno - matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu stavljen je pod zaštitu spomenik prirode. U obrazloženju se, između ostalog navodi, kako je naš Botanički vrt vrlo značajan prosvjetni, kulturno - povijesni rekreativno - turistički objekt grada Zagreba.

Ne zvuči li vam ova rečenica pomalo frazeološki, posebice dio o rekreativno - turističkim tencijalima? Zaključite sami. Možda je došlo vrijeme da se nešto promijeni, na bolje!

I umjesto linskog završetka, prisjetite se one stare mudrosti citirane u mnogim knjigama: Sjećate li razlike između čovjeka istoka (misli se na Daleki istok) i čovjeka zapada kada je u pitanju pogled na prirodu? Krenuo Zapadnjak livadom, opazio prekrasan cvijet, ubrao ga i ponio kući... Krenuo čovjek Dalekog istoka tom istom livadom, ili bilo kojom drugom, opazio krasan cvijet, zastao, pomirisao ga, duboko izdahnuo... I nastavio dalje. (Diners)

I još jedan detalj iz Botaničkog vrta u Zagrebu

Pogled na Velebit.....

prešli na otok Pag, pa onda za Zadar na janjetinu! Zar ima išta ljepše od toga, dragi prijatelji? Naše plavo Jadransko more, koje baš tada i nije bilo tako plavo, no neponovljivo je ljepo!

Hrvatska riječ i glazba: Ima puno važnih stvari koje ja doživljam u Hrvatskoj, neke od njih su hrvatski govor, i svakako glazba. Često sam stajala u tramvaju i slušala Zagorce ili Medimurce, Dalmatince ili Posavce kako govore. Koje je to bogatstvo! Bila sam i na jednoj Prvoj pričesti u crkvi Marije službenice u Zagrebu. Bila sam upravo oćarana kad sam slušala tu našu djecu kako ljepo govore hrvatski. Pitati ćete me pa što je u tome? Pa to su Hrvati. Da, i mi smo Hrvati, no kad slušate našu djecu ovdje (i svaka čast svim roditeljima čija djeca govore hrvatski) - razlika je velika. Uživala sam slušajući te djevojčice i dječake u pjesmi i riječi.

Hrvatska glazba me je oduševila. Dok pišem ovaj članak slušam lijepu hrvatsku glazbu, Gorana Karana i njegovu "Kao da te nisam volio". Bila sam u Maksimiru kad je Tereza zabavljala Zagrebčane svojom pjesmom. Na Trgu bana Jelačića sam bila kad su nastupali mladi iz Limene grabe iz Spinića iz Kastva, Istra. Pjesma tih mladih me je oduševila.

Limena glazba "Spinići" iz Kastva u Praškoj ulici u Zagrebu, u paradnom koraku prema Zrinjercu

sve one specijalitete kojima su me moji prijatelji častili? Od izvanrednih sireva, do fantastične janjetine, purice s mlincima, teletine ispod peke, raže (riba) na gradele, kremšnita, sladoleda kod Vinčeka... ah, što da vam kažem....

I negdje pri kraju ovog članka ostavljam ono u čemu sam dnevno uživala i što mi je donosilo stalno zadovoljstvo: cvijeće! Zagrebačka tržnica poznata je po lijepom cvijeću, no ove godine priroda je nadmašila samu sebe. Moj suprug koji je proveo neko vrijeme samnom, uživao je u ljepoti ciklama, a ja u raznom proljetnom cvijeću. Svaki dan kumice su se upravo natjecale u pripremi prekrasnih aranžmana, a ja nisam mogla odoljeti ljepoti i mirisu poljskog cvijeta, ili božura, ili ruža. Mislim da će mi cvijeće najviše nedostajati (uz, jasno, prijatelje).

I ne mogu završiti članak a da vam ne opišem jedan dan u Zagrebu. Subota 10. svibnja. Rano smo se digli moj suprug i ja, prošetali

gradom, uživali u cvijeću, pojeli, burek (jasno!), popili kavu na Trgu bana Jelačića, i onda se pridružili Zagrepčanima koji su uživali u još jednom organiziranoj manifestaciji na Trgu: posjeti folklornih društava, kušanju i prodaji raznih vina. Nešto kasnije začula se izvrsna glazba Limene glazbe "Spinići" iz Kastva, Istra, čiji koncert je organizirao gosp. Damir Borovčak, dopisnik ISKRE. Zajedno s njima otišli smo na Zrinjevac i u sjeni platana, u okruženju starih kuća Zagreba, s mnoštvom drugih posjetitelja slušali smo izvanredan koncert tog društva. Pjesme su bile različite, od klasičnih do onih koje mi, koji živimo izvan Hrvatske, teško slušamo bez suza. Zatim put za Podravinu. Na putu smo sreli jednu svadbu, nazočili smo podravskim svadbenim običajima, i nastavili dalje. Posjetili smo hrvatskog slikara naive, gosp. Miju Kovačića, zadržali se kod njega neko vrijeme, vratili se u Zagreb i još te iste večeri šetali Gornjim gradom, uživali u zagrebačkoj noći. U jednom danu toliko doživljaja....

Puno više bi se moglo reći o mom boravku u Hrvatskoj, no ostavimo nešto i za drugi dan. Za sada stanimo na onoj prekrasnoj pjesmi Drage Ivaniševića:

Hrvatska
Ni brda nisu,
ni doline, ni rijeke, ni more,
ni oblaci nisu,
ni kiša ni snijeg nije
moja Hrvatska....
Jer Hrvatska nije zemlja, kamen, voda,
Hrvatska je riječ koju naučih od majke
i ono u riječi mnogo dublje od riječi;
i ono dublje s Hrvatskom me veže,
s Hrvatskom Hrvata,
s patnjama njenim,
sa smijehom i nadom, s ljudima me veže,
te ja kao Hrvat brat sam sviju ljudi.
I kud god idem sa mnom je Hrvatska.

Valentina

I na kraju sve vas pozdravlja gosp. Damir Borovčak, sa Kraljičinog zdenca kraj Zagreba. Živjeli!

Jeste li čuli?

Vijesti iz Haaga:

Svjedok C-47: Srpska vojska bila je agresor u Hrvatskoj

"SRPSKA vojska bila je agresor na teritoriju Hrvatske", rekao je zaštićeni svjedok optužbe C47 na suđenju bivšem jugoslavenskom predsjedniku Slobodanu Miloševiću pred Međunarodnim kaznenim sudom (ICTY). "Naša vojska bila je agresor na teritoriju Hrvatske, ubijala je, rušila, zauzimala sela, gradove i provodila etničko čišćenje", rekao je svjedok C-47, koji je kao članik Srpske radikalne stranke (SRS) i četničkog pokreta u Subotici od 1990. Novačio dobrovoljce i s njima ratovao u Hrvatskoj i BiH.

Na pitanje tužiteljice Hildegard Uertz-Retzlaff da opiše razliku između medijske propagande o ugroženosti Srba u Hrvatskoj i stvarnog stanja na terenu, svjedok je rekao da se "u zonama ratnih djelovanja uvjerio kako je ta propaganda neistinita" i da je stanje suprotno, odnosno da su JNA, VJ, Teritorijalna obrana i dobrovoljci iz Srbije bili agresori u Hrvatskoj, kao i u BiH.

Nakon višetjednog izvođenja svjedoka iz BiH, svjedok C-47 je prvi koji ponovo svjedoči o ratnim zločinima u Hrvatskoj. Govorio je o zverstvima koja su četnici počinili poslije pada Vukovara, gdje je bio očev-dac "silovanja, klanja, sječenja ušiju i masakriranja hrvatskih civila". Kao počinilac označio je pripadnike četničkog odreda "Leva Supoderića", na čelu s vojvodom Miloradom Lančuzaninom - Kamenim, a koje se povezuje i s Ovčarom.

Potvrdio je i da su četnici izvršili pokolj u Voćinu, te govorio o ubijanju Hrvata u Tordincima gdje je sreo Arkana i Gorana Hadžića. Svjedok je opisao kako se 1990., kao rojalist povezao s Vojislavom

Šešeljem te osnovao ogranak njegove SRS i četničkog pokreta u Subotici, u čije je redove unovao oko 300 dobrovoljaca, među kojima "puno oficira i podoficira JNA i policije". Govorio je o kampanji protjerivanja Hrvata i Mađara iz Vojvodine u kojoj su sudjelovali radikali, četnici, lokalno vodstvo Miloševićevih socijalista ali i policija.

"Sami policajci vršili su teror i fizički maltretirali stanovnike hrvatske i mađarske nacionalnosti", rekao je C-47 dodajući da su Hrvati i Mađari otpušteni su iz policije i državnih službi. Svjedok je govorio i o miniranju katedrale u Subotici i mađarske škole, te drugim akcijama zastrašivanja ne-Srba. Tijekom kampanje iz Vojvodine je, po njegovim riječima, "protjerano oko 20.000 Mađara i znatno veći broj Hrvata".

"Hrvatima treba vaditi oči zadržalim žlicama i sve ih otjerati u Hrvatsku, a u njihove kuće naseliti srpske izbjeglice", poručio je Šešelj 91. na mitingu u Subotici, rekao je C-47. Šešelj je na mitingu pozvao na stvaranje Velike Srbije na liniji Virovitica-Karlovac-Karlobag, što je, po riječima svjedoka, ugrađeno i u statut Radikalne stranke i četničkog pokreta.

C-47 je svjedočio i o obuci dobrovoljaca na poligonu JNA i policije u Subotici, te njihovom opremanju uoči odlaska na ratište u objektu JNA Bujan potok, kraj Beograda. U sudnici je emitiran snimak jednog Šešeljeva intervjua u kojem govori kako je četnicima 1991. "Milošević dao oružje, odore, autobuse, svu tehničku opremu i vojare u Bujan potoku i sve je puno bolje funkcioniralo". "To je apsolutno tačno", potvrdio je C-47, čiji se iskaz nastavlja. (Hina 3.6.)

SRBIJANSKE VLASTI POČINJU ISTRAGU O ZLOČINIMA

U Hrvatskoj pušteni, u Srbiji uhićeni

VUKOVAR - Vukovarci su se iznenadili kad su u novinama pročitali imena šest osoba koje su uhićene u Srbiji i Crnoj Gori zbog osnovane sumnje da su među počiniteljima zločina na Ovčari kod Vukovara. Iznenadili su se i razočarali jer među njima nema nekih od egzekutora za koje su uvjereni da su činili zločine, ali i zato što su dvojica od njih, Stanko Vujanović i Mirko Vojnović, 19. svibnja 2000. godine, na Županijskom sudu u Vukovaru, oslobođeni zbog nedostatka dokaza. Srbijanske vlasti trebale bi sutra početi službenu istragu protiv Vujanovića i Vojnovića te još četvorice osumnjičenih za zločin na Ovčari, koji su uhićeni u akciji otkrivanja ubojica premijera Zorana Đinđića.

Godinu dana trajao je proces skupini od 23 vukovarska Srbina koje je sud teretio za ratni zločin i genocid počinjen u danima pada Vukovara, ali osim jednome, svima je suđeno u odsutnosti. Stanko Vujanović je

kao 11-okrivljeni bio optužen da je "u hangarima Veleprometa tukao zarobljenike hrvatske narodnosti te prokazivao branitelje", a Mirko Vujanović zvan Čapalo kao 12-okrivljeni je, prema optužnici, "sudjelovao u strijeljanju civila i ratnih zarobljenika u Veleprometu. Stoga, ako bi i bili izručeni Hrvatskoj, ne bi im se moglo ponovno suditi za ratni zločin i genocid, smatra Stjepan Zeko, vinkovački odvjetnik.

Ima i danas živih njihovih suradnika koji bi, unatoč aboliciji, mogli svjedočiti - Dragan Antić, zapovjednik tzv. pozadine i znani direktor "Borova", Milan Milić, Zarko Leskovic, Duško Ivković, Mile Uzelać, liječnik Miodrag Marić, arhitekt Tomo Papić, Milovan Cvjetičanin, Lazo Stanković. (Večernji list 2.6.)

Hrvatska će ukinuti vize za Srbiju kada joj vrati matične knjige

ZAGREB - Pretpostavka za liberalizaciju viznog režima za građane Srbije i Crne Gore jest da zajednica SICG Hrvatskoj vrati matične knjige, ustvrdila je jučer ministrica pravosuđa Ingrid Antičević-Marinović nakon susreta s ministrom pravde Republike Srbije Vladanom Batićem. Ministrica je od kolege zatražila da Hrvatskoj vrati zemljišne knjige iz suda u Dvoru, te matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih iz Dvora, Dmiša, Plaškoga. Ministar Batić obećao je da će matične i zemljišne knjige vratiti.

- što se tiče pitanja viznog režima, SICG je tu svoje učinilo, a na Hrvatskoj je da reagira na adekvatan način i nadam se da će reagirati - ustvrdio je Batić.

- Imamo saznanje da se u Ministarstvu pravde SICG nalazi tzv. Stepinčev dnevnik pa smo zatražili njegov povrat - istaknula je ministrica pravosuđa, dodavši kako se njezin kolega Vladan Batić obvezao da će to istražiti.

Jedna od tema razgovora bile su i tajne optužnice. Ministrica Antičević-Marinović istaknula je kako Hrvatska nema nikakve tajne optužnice te da se postupci vode javno.

- Postignut je dogovor da obje strane jedna drugoj dostave popis svih osoba protiv kojih se vode kazneni postupci, bilo iz područja organiziranog kriminala, bilo ratnog zločina, itd. - kazao je Vladan Batić. Znači da se dostave podaci drugoj strani je li protiv takvih osoba podignuta kaznena prijava, zahtjev za provođenje istrage, je li podignuta optužnica ili izrečena presuda, je li raspisana potjernica. "Hoćemo to demistificirati jer će se to potom odraziti i na zainteresiranost izbjeglih osoba za povratak", ustvrdio je Batić.

Govoreći o hrvatskom zahtjevu za izručenjem generala Momčila Perišića, u Hrvatskoj osuđenog za ratne zločine protiv civilnog stanovništva Zadra, tijekom Domovinskog rata, ministrica Antičević-Marinović kazala je kako joj je neformalno rečeno da Perišić neće biti izručen jer je on građanin Srbije i Crne Gore te zakon sprečava da bude izručen drugoj državi. (Glas Slavonije 4.6.)

SCG ukinula vize za 40 zemalja među kojima je i Hrvatska

BEOGRAD, 30. svibnja (Od Vjesnikove posebne izjaviteljice) - Srbija i Crna Gora je u petak ukinula vizni režim za 40 zemalja, među kojima je i Hrvatska. Odluka o ukidanju, kako doznajemo, stupit će na snagu objavom u srbijanskim službenim glasilima. Srbijanski ministar poljoprivrede Dragan Veselinov u četvrtak je podnio ostavku. Njegova je ostavka jedna od posljedica posljednjih potresa u srbijanskoj vladi, nastalih nakon ubojstva srbijanskog premijera Zorana Đinđića. Veselinov je treći ministar koji je napustio demokratsku vladu od kada je osnovana.

Inače, srbijanska je vlada osnovala komisiju koja će ispitati sustav osiguranja koji je okruživao pokojnoga premijera Đinđića kako bi se utvrdili mogući propusti.

Vlada Srbije je u petak prihvatila prijedlog zakona o organizaciji i nadležnosti državnih tijela u postupcima protiv ratnih zločinaca, koji će se uskoro naći pred parlamentom i koji bi trebao omogućiti učinkovitije procesuiranje ratnih zločinaca. Prije svega se to odnosi na 23 uhićena pod sumnjom za zločine počinjene na vukovarskoj Ovčari. Od 23 uhićena, protiv šestorice je podnesena kaznena prijava, a kako je kazao srbijanski ministar pravosuđa Vladan Batić, taj će se broj povećavati.

U međuvremenu, američki je predsjednik George W. Bush povukao naredbe koje su omogućavale sankcije protiv Srbije i Crne Gore, obrazlažući taj potez činom dobre volje i ohrabrenja srbijanskim reformskim snagama. (Vjesnik 31.5.)

PRVO HRVATSKO ZNANSTVENO DJELO

Prvo hrvatsko znanstveno-filozofsko djelo "O bitima" Hermana Dalmatina nastalo je prije 860 godina. "De Essentis", kako mu je izvorni naziv, jedino je pouzdano autorsko djelo Hermana Dalmatina, koje je on počeo i završio u istoj godini. Pored toga, Dalmatin je preveo više djela kojima je ostvario prijenos grčke i arapske znanosti u zapadnu Europu te time izvršio veliki kulturni i znanstveni utjecaj. Zaslužan je i za upoznavanje zapadne Europe sa Islamom nakon što je radio s drugima na prijevodu Kurana.

Prigodna poštanska marka tiskana je prije deset godina 30. studenoga, u povodu 850. obljetnice djela "De Essentis", u 350.000 primjeraka. Iste godine u Pazinu je održan simpozij o Hermanovu djelu. Godina njegova rođenja nije poznata, a ni smrti. Zna se da je rođen u srednjoj Istri, kako je sam napisao "u morskoj i brdovitoj Istri". Potpisivao se "Sciavus", pa je sigurno bio Slaven, smatra akademik Dadić. Suvremenici su ga nazivali Hermanus Dalmata. (Hina)

OTVARANJE GLAGOLJSKE TISKARE

U organizaciji Vrbničke grafičke akademije 31. svibnja će se u Vrbniku na Krku otvoriti rekonstruirana renesansna tiskara. Zamišljena kao stvara tiskara i muzej, glagoljska tiskara bit će ovojekovni spomenik slavim Vrbničanima tiskaru Blažu Baroniću (1440-1505), utemeljitelju prve tiskare na hrvatskom tlu u Senju (1494) i glagoljašu Dragutinu Parčiću (1832-1902), koji su proučavali i popularizirali glagoljicu kao staro hrvatsko pismo. Prof. Frane Paro priredio je ovaj projekt tiskare i nacrt rekonstruirane drvene renesansne Gutenbergove preše, nakon desetljeća terenske nastave u Vrbniku za grafičare i studente zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti.

Prema riječima Višnje Slavice Gabout, tajnice Vrbničke grafičke akademije, usto što je tiskara spomenik dvojici zaslužnih velikana za promicanje kulture glagoljskog tiska i knjige općenito, tiskara će biti i promicatelj znanja i vještina prvih tiskara inkunabula. Ispod ove preše tiskati će se specifični suvenir olovnim ili drvenim slovima, sve uz potporu Grada Vrbnika i Primorsko-goranske županije. (Večernji list)

PRVI STROSSMAYEROVI DANI

Kulturno-znanstvena manifestacija "Prvi Strossmayerovi dani" održat će se u Đakovu od 21. svibnja do 1. lipnja ove godine, a program su na konferenciji za novinare, održanoj u Maloj gradskoj vijećnici, predstavili gradonačelnik Đakova Zoran Vinković i predsjednik Gradskog vijeća Ivica Mandić. "Dani" su u cijelosti posvećeni đakovačkom biskupu i meceni Josipu Jurju Strossmayeru, njegovu doprinosu na različitim područjima umjetnosti, s naglaskom na likovnu umjetnost. Skup počinje u srijedu u Muzeju Đakovštine otvorenjem likovne izložbe "Od religioznog do duhovnog" koja će okupiti devet autora. Istoga dana bit će održan i okrugli stol na kojem će uvodno izlagati đakovački i srijemski biskup mons. Marin Srakić. Ravnatelj Strossmayerove galerije u Zagrebu prof. Đuro Vandura će govoriti o "Odnosu Josipa Jurja Strossmayera prema likovnoj umjetnosti i suvremenici", dok će profesor na đakovačkoj teologiji dr. Andrija Šuljak predstaviti temu "Strossmayer i mladi". (Hina)

STOLJEĆE UMJETNIČKE DINASTIJE STROZZI

U zgradi Matice hrvatske u Zagrebu 6. travnja je otvorena izložba posvećena umjetničkoj dinastiji Strozzi. Izložene su fotografije, predmeti poput lule i upaljača Tita Strozzića, srebrnih vijenaca Marije Ružička-Strozzi, plakata...

Marija Ružička s roditeljima je iz rodne Moravske stigla u Zagreb i osvojila ga preko pozornice. O tome su govorili Eliza Gerner, Strozzićeva supruga, Zlatko Vidačević i Ana Lederer, koja upravo objavljuje opsežnu knjigu o režijama Tita Strozzića.

Marija Ružička-Strozzi, Maja Pečarić-Strozzi, Tito Strozzi, Boris Papandopulo tvore umjetničku dinastiju koja je obilježila glazbeni i scenski život i preko hrvatskih granica proteklo stoljeće. Otvorenje izložbe iskorišteno je i za otvorenje nove, vrlo ugodne "Scene Strozzi", koja može primiti i stotinjak gledatelja, u podrumu zgrade Matice hrvatske na Strossmayerovu trgu 4.

Pero Kvrčić je, koristeći se jedino stolicom Tita Strozzića, nanizao brojne svoje monologe nastale u predstavama od sredine pedesetih godina. Glumački majstor, koji je prvu poduku iz glume dobio upravo od Tita Strozzića, živo je premostio vremena i estetike. Tako je na najbolji način pridonio ispravljanju nepravde - zaborava Strozzićevih! (Večernji list)

GALERIJA VIDOVIĆ DOBILA DOM

Nakon četrnaest godina upornog traženja, Muzej grada Splita

dobio je prostor za Galeriju Vidović, i to u klasicističkoj kući Andrić pokraj Srebrnih vrata, a kako bi trebao izgledati budući postav prezentirano je 19. svibnja na prigodnoj izložbi projektne dokumentacije zagrebačkog arhitekta Željka Kovačića.

Iako još uvijek u nezavidnom stanju, kuća Andrić pokazala se kao najbolje rješenje za smještaj Galerije. Na ukupno 400 metara četvornih bit će izložen stalni postav koji čine 74 Vidovićeva djela, uglavnom ulja na platnu s prepoznatljivim slikarvim pejzažima, interijerima i mrtvom prirodom, uz zbirku crteža s motivima Splita. Na katu će, poput pozornice, biti smješten atelje u kojem je umjetnik stvarao posljednjih godina svojega života, te osamdesetak ukrasnih ili pak uporabnih predmeta, te više od 400 knjiga među kojima je najviše onih iz teorije i povijesti umjetnosti. Prema Kovačićevoj zamisli, Galerija Vidović sadržavat će centar za istraživanje Vidovićeva umjetničkog opusa, sobu za kustose, a i kavanu za posjetitelje.

Uz dokumentaciju i fotografije iz života slavnog splitskog slikara koji će biti dostupni javnosti, posjetitelji će moći pogledati i videofilm o Vidoviću. (Slobodna Dalmacija)

ODLAZAK VELIKOG ZAGOVORNIKA HRVATSKE KULTURNE POVIJESTI Vladimir Maleković, 1936. - 2003.

Izenada je, u zrelosti i bogatom stvaralačkom naponu, 1. lipnja o.g. preminuo veliki hrvatski likovni kritičar, povjesničar umjetnosti, teoretičar, književnik, pjesnik i vrsni muzealac Vladimir Maleković. Rodio se 29. ožujka 1936. godine, u Brdovcu, malenom mjestu nadomak Zagreba, kojemu je ostao do kraja svojega života vjeran. Školovao se u Zagrebu gdje je 1962. završio studij na Filozofskom fakultetu. Već je 1964. postao likovnim kritičarem Vjesnika, a 1983. imenovan je ravnateljem Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu.

Golema i značajna je bila njegova njegova kritičarska uloga u listu Vjesnik - svojim britkim osvrtima i člancima otkrivao je i bilježio svekoliku aktualnu umjetničku proizvodnju od slikarstva, grafike i kiparstva do arhitekture, urbanizma i dizajna. Svojim je osobitim zauzimanjem i vrsnim perom pridonio afirmaciji hrvatske naivne umjetnosti, te potaknuo afirmaciju mnogih tada mladih umjetnika, a danas nezaobilaznih protagonista hrvatske likovne i arhitektonske scene. U tome je periodu afirmirao i svoju sklonost za prikupljanje baštine i njeno čuvanje pa ga resi biografski podatak da je bio suosnivačem više galerija i muzeja izvan hrvatskog glavnoga grada. Njegova se sposobnost sažimanja i stručnog prezentiranja temeljnih istraživanja već tada zrcali u pripremi velikih i značajnih tematskih izložbi (Grupa trojice, 1976; Ekspresionizam i hrvatsko slikarstvo, 1980; Kubizam i hrvatsko slikarstvo, 1981).

Potaknut velikom Radauševom skulpturalnom kompozicijom koja je trebala biti podignuta u Villefranche-de-Rougeu kao memorijalni spomenik veličanstvenoj pobuni Hrvata 1943. godine protiv njemačkih komandanata, a koja je odlukom jugoslavenskih vlasti postavljena u Puli, obavio je brojna istraživanja koja je krajem šezdesetih godina u obliku feljtona objavljivao u dnevnom tisku. Nažalost, njegov je scenarij za film o toj pobuni, kojeg radi sedamdesetih godina - u vremenu nesklonom istini, zauvijek ostao u ladicama.

Godine 1983. tada već potvrđenom i angažiranom promicatelju hrvatske kulture povjereno je ravnateljstvo velikim hrvatskim muzejem, Muzejom za umjetnost i obrt u Zagrebu. Pod njegovim ravnateljstvom muzej doživljava pravu renesansu i Maleković suvremenim jezikom vraća sjaj i reprezentativnost iz vremena njegovog nastanka (Muzej, remek-djelo graditelja Hermana Bollića, otvoren je za javnost 1888. godine). Maleković temeljito obnavlja cijelu građevinu - uveo je najnoviju tehnološku opremu, u cijelosti je informatizirao sveukupnu djelatnost, te je među prvima u Hrvatskoj osnovao modernu muzejsku propagandnu službu. Postavivši posvema novu koncepciju stalnog postava muzeja osvojio je i uredio dotad nedostupne i zapunjene prostorije te je započeo s održavanjem posebnih tematskih izložbi i to u vrlo gustom ritmu. Velike su izložbe bile posvećene pojedinim epohama, žanrovima i sredinama povijesti hrvatske kulture i pratili su ih opsežni i znanstveno utemeljeni katalogi (Kultura pavilina u Hrvatskoj, 1989; Od svagdana do blagdana - barok u Hrvatskoj, 1993; Bidermajer u Hrvatskoj, 1997; Historizam u Hrvatskoj, 2000).

Njegova se svestranost osobito afirmirala u pripremi i razradi velikih izložbi u svijetu - bio je autor kulturološkog programa za hrvatski paviljon na EXPO '98 u Lisabonu, potom komesar hrvatskog paviljona na Biennalu suvremene umjetnosti u Veneciji 1999. godine te hrvatski povjerenik na 3. biennalu suvremene umjetnosti u Firenci 2001. godine.

Objavio je brojne monografske prikaze hrvatskih umjetnika i pravaca (Hrvatska izvorna umjetnost, 1974; Ivan Rabuzin, 1976; Edo Murtić, 1978; Krsto Hegedušić, 1985; Dubravka Babić, 1987). Pisao je i objavljivao poeziju, njegova zbirka Kamenji vrtovi objavljena je 1998. godine. Godine 2001. objavljuje sjetne i tjeskobne osobne dnevničke zapise s kraja prošlog stoljeća o tužnoj i mučnoj sudbini hrvatskog naroda na izvornom kajkavskom dijalektu pod naslovom Bogomraki, pisma s ladanja.

Višnja Milas-Matutinović

Mojim očima (i srcem).....

Danas, tjedan dana nakon povratka iz Hrvatske polako sređujem utiske ovih nekoliko tjedana iza mene. Premalo je reći: "Lijepo mi je bilo, koliko sam vidjela..." Kad bi me netko pitao što me je najviše dojmilo, to bi svakako bila gradnja nove ceste od Sv. Roka prema Splitu. Tu sam ostala potpuno "bez teksta", kako se to kaže u Hrvatskoj. Treba vidjeti tih šezdesetak kilometara ceste, koja vodi kroz Velebit, te ogromne vijadukte, tunele i zastati pred umješnošću ljudi. Razgovarala sam tamo s jednim mladim inženjerom koji mi je rekao, kako je ponosan što radi baš ovdje, jer ovo je najveće gradilište u Europi, na tom mjestu radi oko 20.000 ljudi, a što je ipak najvažnije od svega to je spoj iskustva i mla-

Nаша dopisnica gđa. Višnja Milas-Matutinović sa gđom. Leljom Dobronić, u Zagrebu

dosti, jer na tom gradilištu radi velik broj mladih ljudi - sposobnih Hrvata. Ne mogu zaboraviti vidike koji se otvaraju onima koji će voziti ovom cestom prema moru. Posebno se sjećam pogleda kad izađete iz tunela Sv. Rok i pred vama puca pogled na more, a sa desne strane na Velebit... Zar može biti nešto ljepše?

I ja sam se opet zanimala, a tek sam počela razmišljati o onome što sam vidjela i doživjela. Kako bih možda najlakše "obradila" sve ono što me je dočekalo u Hrvatskoj, možda bi bilo dobro nekako kategorizirati sve to.

Ljudi: Srela sam izvanredno interesantne ljude. Recimo, bila sam sretna i upoznala gđu. Lelju Dobronić, pisca knjiga o Zagrebu. S njom sam provela koji sat i uživala u "Iskri" te žene, koja u svojim starijim godinama ne sustaje, piše, planinari, veseli se životu. Razgovarala sam sa mnogima koje poznajete, recimo vel. Gjuranom, Višnjom Milas-Matutinović, Damirom Borovčakom, Marinom Vuković, jednim vukovarskim braniteljem, sada graditeljem ceste Sv. Rok - Split gosp. Martinovićem, Tomislavom Sunicem, Zdenkom Mlakarom, ravnateljem "Dore", srela urednika "Hrvatskog slova", no najteže mi je bilo sa otpuštenim policajcima koji štrajkuju pred Banovim dvorima već 446 dana. Provela sam neko vrijeme s njima u razgovoru, i moram priznati - zadržavala sam suze, sram me je bilo svega što se događa - a ne zaboravimo, to su bili branitelji!

Mjesta Hrvatske: prošla sam u svojim putovanjima (i hvala svima onima koji su me tako radošno proveli kroz Hrvatsku!) kroz razna mjesta Hrvatske. Najviše sam provela u Zagrebu, mjestu moje mladosti. Lijep je naš glavni grad, prekrasne su kuće i ulice, trgovi, tržnice, cvijeće na tržnici, sve naše prelijepe crkve. Setala sam Gornjim gradom, uživala u starim kućama, i uspjela čak ući i vidjeti "Zlatnu dvoranu" u Povijesnom muzeju. Posjetila sam Bjelovar, prošla kroz Orosavlje, Donju Stubicu, Zadar, Rijeku, Karlobag, Gospić, Varaždin, Čakovec ... Negdje smo se dulje zadržali, negdje tek na minutu. Već i vrapci na granama znaju koliko ja volim moj Zagreb, no i moje "zamućene" sretne oči, uz sve ljepote vidjele su i ono ružno u Zagrebu: grad gotovo uništen grafitima! Tek nedavno popravljene fasade uništene su užasnim grafitima, napisima anonimusa, koji žele ostaviti svoj trag iza sebe. Čak je i naš Matoš zašaran! No, pogledate li manje gradove, recimo Bjelovar - grad je gotovo čist, vrlo malo grafiti, fasade su lijepe!

Znamenitosti Hrvatske: Moji prijatelji su se zaista potrudili da me provedu gdje god je bilo moguće. Tako su mi odveli još jednom pogledati dvorce Veliki Tabor, Maruševac, Miljanu, Golubovec, Oršić, prošla sam kraj Gupčeve lipe, bila sam u crkvi sv. Jurja u Gornjoj Stubici, poklonila se grobu pilota Perešina koji je izgubio život u Domovinskom ratu, vidjela prekrasan muzej u toj crkvi, koja je spomenuta prvi puta 1209. godine, a današnji župnik Ivan Spoljar uredio je svoju crkvu na ponos svih župljana. Posjetila sam i Ozalj, prekrasni dvorac na rijeci Kupi kraj Karlovca, uživala u pogledu na jedan čamac na Kupi i sjecala se stihova

U dvorcu "Miljana", u jednoj od mnogobrojnih soba, vel. Gjuran s vlasnicom dvorca gđom. Kajfeš

va VI. Nazora "Čamac na Kupi"... Često su me sjećanja na stihove naših pjesnika donosila ono nešto toplo pri srcu, što osjećaju samo oni koji vole svoju zemlju, a mi Hrvati zaista volimo tu našu ljepoticu, koju, čini mi se, ne čuvamo kako treba.

Kako vam rekoh prije odlaska, svakako ću se popeti na jednu od hrvatskih planina. U subotu 17. svibnja popela sam se na Klek, planinu u Gorskom kotaru. Kako bi došli do Kleka, idete kroz prekrasne zelene šume Gorskog kotara, preko Skradnika, Oštarija, Ogulina (tamo je prekrasan stari ogulinski dvorac), prelazite rijeku Dobru, i vijagava cesta vodi vas prema Kleku. Bjelsko je mjesto gdje počinje penjanje uzbrdo. Taj dan kad smo se penjali bilo je zaista vruće i vjenujte mi, nije mi bilo lako. Bila sam s nekim planinarima, koji su se mirno penjali, bez žurbe,

Urednica na Kleku - iza mene je izvanredan pogled na Bjelolasicu

skoro bez napora - dok sam ja išla za njima dahćući kao pama lokomotiva. No, došla sam do vrha, na što sam vrlo ponosna. Moji prijatelji u momu usponu na 1181 metara visine nisu vidjeli ništa impozantno, no ja tako ne mislim. Zamislite mene, bez ikakve pripreme, s "nekoliko" suvišnih kila, u mojim godinama - doći na vrh Kleka! Za mene je taj uspon možda najveći privatni uspjeh koji se dogodio za vrijeme mog boravka u Hrvatskoj!

Uz Klek vidjela sam Velebit s mora, s ceste, bila sam na Velebitu, gledala ga kad ga je milovalo sunce, uživala u mirisu cvijeća i kadulje, prvi puta ga vidjela kad vjetar nije dozvoljavao penjanje na bilo što uzvišeno. Uz Velebit, tog ponosnog starca koji označava i uvijek će označavati i čuvati nas Hrvate, tek malo sam omirisala more. Putovali smo od Rijeke do Prizne, mjesta gdje smo

Croatia, Europe's hidden gem

**Letters to the Editor: On Croatia, Europe's hidden gem
Best seaside towns, driving tips, restaurants in Dubrovnik
and much more
ARTHUR FROMMER'S BUDGET TRAVEL**

To the Editor: June 3
I went to Croatia last year and spent two weeks in Dubrovnik. It knocked my socks off. My biggest problem since coming back is to find words to describe the indescribable.

I was 56 at the time and went alone - something I would ordinarily not do. But I was told by so many people how safe it was and how basically honest and, well, nice the people are that I took a chance. Not once did I ever feel the least bit uneasy.

I am a music professor at a Midwest university, and have a deep love of all the arts. Between the Italianate architecture, the history, the many music venues, the food, the art galleries, the blues and greens of the sea, the warmth of both the weather and the people, and hearing that beautiful Slavic/Latin language every day, I thought I'd died and gone to heaven.

As a musician, I've been to a lot of places. And I've really loved some of them. But after this, I've been touting Croatia all year, to everyone I can. I am going back this year to see more places, and am taking a friend. I hope to go back many, many more times and I hope that anyone reading this will also go.

Young people will love the beaches and the night life (you've just GOT to hear Croatian rap music). Families will love the old city, which is completely pedestrian (kids are everywhere and universally adored). But I also want to encourage travelers of "a certain age" to take the advice I was given - just GO! You will not regret it.

Dr. Suzanne Lord

To the Editor:
My wife and I spent a wonderful two weeks in Croatia about 10 years ago- it was during a cease-fire. Part of our visit involved a bus trip from Zagreb to Zadar and then up the coast to Italy. The coast was magnificent (orange/white rock and brilliant blue water) and the bus was very comfortable, with a driver's assistant that passed around cleaning towels and water. But this trip and our other experiences in Croatia would take pages...

While on this bus trip, we stopped at the town of Zadar and took a ferry to the island of Iz. We stayed a private guest house on the island at the port village of Veli Iz for seven days. It cost around \$10US per day and was only a few steps from the edge of the Mediterranean. Every day we would wander around the streets of the stone village, walk along the rock walls through the olive groves or simply relax along the waters edge, watching the fishermen. We "discovered" a cave just up the hill from the village and spent a bit of time exploring it, though we needed ropes to really have a look around.

The local people were very friendly and we were given all kinds of

food- potatoes, lettuce and other vegetables. (There is not a lot of choice in the tiny 'grocery' store.) Our strongest memory of the trip was the freshly squeezed olive oil that was given to us by one of the ladies, whose garden we stopped to admire. This olive oil was incredible and my wife and I have never tasted anything like it since. By comparison, the "extra virgin" olive oil that we get in the US tastes like water. We ended up slowly working our way through the bottle of oil as we made our way backpacking back to France, trying to make it last as long as possible.

We haven't been able to make it back to that part of the world, but we really miss Croatia and especially that bottle of Olive Oil.
Ian Butler

Zadar

To the Editor:

On our honeymoon, my husband and I had the pleasure of visiting Dubrovnik on our Orient Lines Cruise. The Captain of our ship was from Split, Croatia and gave us a heads up on what a beautiful country Croatia was.

Though only there for a short time we were completely impressed by Dubrovnik's old world charm and the beauty of the walled city. We had the pleasure of taking a walk on the Wall towering above the Adriatic Sea and it was just sparkling and breathtaking. We had the most fabulous meal at Atlas Club Nautika where the owner's son was our waiter and gave us special attention, bringing us homemade specials. We were blown away by the delicious food, impeccable service and unbelievable views. We hope to make it back sometime and take in more of the beautiful country.

Beth P. Zoller

Nastavak sa 6.str.: POSJET SVETOG OCA - RIJEKA, 7.i 8.lipnja 2003

Ono što nećete pročitati u novinama ili vidjeti na televiziji, bit će zapisano.

Uoči Mise s papom Ivanom Pavlom II, bilo je organizirano cjelonočno Duhovsko bdijenje na Delti, mjestu održavanja slavlja u Rijeci. Program za mlade je počeo u subotu u devet sati navečer a završio u nedjelju nešto prije sedam sati ujutro.

Iako se očekivalo oko pet tisuća mladih na noćnom bdijenju našlo se prema procjenama oko dvije tisuće mladih. Noć je bila ugodna, topla a tek pred jutro je ponekima zatrebalo nešto s dugim rukavima. Nije sigurno zašto nije bio veći broj mladih ali jedan od razloga je bio i taj što se smatralo da će biti velika gužva a i ulaznice su bile ograničene i mogle su se samo unaprijed dobiti - jedan od razloga bio je i sigurnosne naravi.

Usprkos tome što su neki morali pješaćiti i oko sat vremena, uključujući i mene, (zbog zabrane vožnje čak i autobusa do samog centra grada i Delti mjesta održavanja slavlja) to nije smetalo zanosu, oduševljenju i poletu mladih da ovo bdijenje učine nezaboravnim za njih, kao i sve nas mlade u srcu.

Program je bio sastavljen od pjesama te duhovno-molitvenomeditativnog karaktera. Program su izvršno vodili dvoje laika Ines Turković i Hrvoje Bugar, profesori na riječkim srednjim školama. Redali su se tamburaški ansambli, klape, vokalne skupine i grupe. Povjerenstvo za pomorce u procesiji je donijelo zastave pomoraca. Učenici srednje škole obrtničkog smjera u Rijeci izradili su svjetleći križ. Bilo je tu i originalnih pjesama, kao npr. dvojica učenika srednjih škola ili jednog srednjoškola i njegove pjesme u stilu "rap" muzike. Nažalost nisam uspjela dobiti imena tih mladih kompozitora i izvođača. Franjevačka mladež, bogoslovi i novaci, Povjerenstvo

za pastoral obitelji Riječke nadbiskupije, katehetski ured Neokatekumeni Riječke nadbiskupije i kerigma, učenici srednjih škola kao članovi zborova, časne sestre i novicijate, predstavnice različitih redova koje su predvodile molitvu krunice. Nije moguće u ovom kratkom prikazu navesti imena svih izvođača kojih je bilo nekoliko stotina. Nastupilo je stotinjak izvođača, kako iz Rijeke, riječke nadbiskupije te nekoliko iz drugih dijelova Hrvatske.

U nastavku programa, do dolaska Sv. Oca, bilo je predstavljanje biskupija Riječke metropolije, Porečko-pulske, Krčke, Gospičko-senjske te Riječke nadbiskupije. Predstavnici pojedinih gore navedenih biskupija dali su kratki i sažeti prikaz povijesti i aktualnu sadašnjost na prostorima svojih biskupija. Bilo je to popraćeno i kojom pjesmom.

Fra. Zvezdan Linić, poznati propovjednik, pisac kao i posebno poznat po svom radu s hrvatskom mladež, predvodio je zadnji dio programa. Bila je to duhovna priprema za Misu pred sam dolazak Sv. Oca. Uz duhovne poruke bili su tu i domaći izvođači, VIS Sinaj ali i vrlo popularan Dražen Zanko s posebno izdanim pjesmom povodom trećeg Papinog posjeta Hrvatskoj "Dobro nam došao Pape".

Sto me je posebno impresioniralo je dobra organizacija cijelog programa, izvrsna suradnja laika i klera te kreativnost i sposobnost da se s našim hrvatskim skromnim financijskim mogućnostima može organizirati čak i takova manifestacija, na svjetskom nivou, kao što je to posjet Sv. Oca. Cestitamo organizatorima i izvođačima programa i bdijenja.

Biserka Milinković, javljeno iz Hrvatske

Hrvatska ISKRA, Canadian-croatian journal No. 121. June 10. 2003

A Fugitive Croatia General Is a Hometown Favorite

ZADAR, Croatia, June 4 - A visitor disembarking before the high stone walls of this ancient Adriatic port quickly sees a 10-foot poster by the quay-side city gate. It shows a young man in a black-collared shirt with an intense gaze and rather prominent ears. "A Hero, and Not a Criminal" proclaims the poster. The man is Col. Gen. Ante Gotovina, a native of Zadar who returned home from the French Foreign Legion in 1991 - when Croatia declared independence from the rest of Yugoslavia - and organized the defense of Zadar against Serbian militias and the Yugoslavian National Army, which were besieging the town.

A hero to Zadar's residents, General Gotovina, 48, has been a fugitive since 2001, when he was indicted by the international war crimes tribunal in The Hague for failing to halt the killing of Serbian civilians in 1995, when Croatia recaptured the territory held by Serbian rebels for four years.

The threat of Serbian guns is long gone, relations with wartime enemies in Bosnia and even Serbia and Montenegro are mending, and this Mediterranean country of 4.5 million people is recovering. Franjo Tudjman, the nationalist who led the fight for independence, has been dead for three and a half years, and the flight of General Gotovina, while still grabbing headlines, is a relic of a past many Croats would rather forget.

A few miles from Zadar, a new superhighway will soon link Croatia's sun-drenched coast to northern Europe. Croats visit most of Europe without visas. An antinationalist coalition sidelined the right in parliamentary elections in 2000 and is moving the country toward membership in the European Union.

Unemployment is falling, to an unofficial rate of about 16 percent. Economic growth was the highest in post-Communist Europe, at 5.3 percent last year, and a thriving underground economy keeps most Croats fed, if not prosperous. Privatization is accelerating, and the tycoons of Mr. Tudjman's experiment in crony capitalism have lost their grip.

Yet the nationalist right still casts a shadow, in part because Mr. Tudjman died without being indicted by the Hague tribunal, unlike Slobodan Milosevic, the former president of Yugoslavia, who is on trial there. While Serbs committed the bulk of the crimes of the 1990's wars, Mr. Tudjman's forces also used brutal tactics against the Serbs in Croatia and against both Serbs and Muslims in Bosnia. Yet Mr. Tudjman remains an unquestioned hero for Croats, who are proud of the independence he brought and have renamed many streets and squares after him.

"The right is a weak phantom, but they exist because the government coddles them," said Ivo Banac, a Croatian-born professor of history at Yale, and the president of the tiny Liberal Party, a member of Croatia's national coalition government. Romano Mestrovic, a Social Democrat on Zadar's City Council, said people resented being told that their hero was a war criminal. "Without a Hague indictment, Gotovina wouldn't be a hero," Mr. Mestrovic said.

Zadar's nationalist mayor, Bozidar Kalmeta, blamed the City Council for lionizing General Gotovina. "I didn't hang the picture myself," he said. Still, he said the people of Zadar supported General Gotovina. "It is best to listen to the whispers of the citizens to get the message of the people," he said.

Ivo Goldstein, a historian at the University of Zagreb, said most Croats were sick of Croatia's nationalist fringe, but that the legions attached to people like General Gotovina would continue to thrive until the prime minister, Ivo Racan, and his fractious government forced the country to face its recent past, and the brutality of Croatia's battle for independence. "He thinks he can do it in a way that he can please the right and the European Union," Mr. Goldstein said of Mr. Racan. "But he has to take a stand. He has to confront somebody, somewhere."

After criticism from Carla Del Ponte, the chief prosecutor at the Hague tribunal, Mr. Racan posted a reward of 50,000 Euros, almost \$60,000, for information leading to the arrest of General Gotovina. At Croatia's national basketball championships earlier this week, Zadar fans held up T-shirts with the slogan, "He's Not for Sale."

At Atrija, an upscale cafe just inside the city gate, Ivica Golosic, a 25-year-old waiter, snorted at the reward. "50,000 Euros?" he said. "I wouldn't take it. He's a local guy." If the general came into the cafe, Mr. Golosic said, he would get a free drink.

Mr. Racan, in an effort to face the past without involving the Hague tribunal - which is perceived by nationalists on all sides of the Balkan wars as a foreign body that does not understand local realities - has empowered four regional courts to try suspected war criminals.

In Rijeka, two former Croatian officers were convicted of murder and other abuses near the town of Gospić in 1991, and sentenced to 12 and 15 years in prison. But in Split, a rightist judge let nationalists protest in his courtroom and eventually freed all the suspects.

Nor, despite the imminent arrival of Pope John Paul II this weekend, has the Roman Catholic church in this overwhelmingly Catholic nation offered Zadar much moral guidance. In his sleekly refurbished office, Archbishop Ivan Prendja talked at length in an interview about the need for Croatia to become a more moral and law-abiding nation of "ethical principles" under the Church's hand.

General Ante Gotovina

Asked whether General Gotovina should respect the law and turn himself in, the expansive bishop stopped smiling and curled back into his chair. "It's a question of his personal conscience and opinion," he said. "The people here don't think of General Gotovina as the rest of the world does. He saved this city from destruction."

(By PETER S. GREEN, New York Times)

Our friendly neighbours! ZMAGO JELINČIĆ: ADRIATIC COAST SHOULD BE DIVIDED

Belgrade, May 22 (FPB) - Slovene National Party president Zmago Jelinčić announced he would organise an "international conference on the succession of the Adriatic Sea and the borders of the former SFRY" in Belgrade on September 20. Jelinčić elaborated his request that "the Adriatic coast and islands be divided among all SFRY successors" claiming that this was in the realm of "obligations which include the issue of joint gold, money and real-estate of the former federation. At the conference, local legal experts will explain that when a coastal country disintegrates, all newly created states have the right to the coast," Jelinčić said, adding that "in the past two centuries, Croatia never (legally) owned the Adriatic coast", and that after WWII, Italy had been forced to cede Istria, Zadar and the islands to Yugoslavia, not Croatia, to compensate for war damages. (hic.hr)

We are recommending...

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRIST

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATIENTS & WALK-INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

EYE
HEALTH
IS IMPORTANT

Located in the Medical Centre, Woodbine Mall
500 Rexdale Bl., Tel (416) 674 1165

Vladimir P. Goss: Death of an Institution

Vladimir Maleković

Art Historian, Critic and Writer

Brdovec, March 29, 1936-Zagreb, May 31, 2003)

Vladimir Maleković, one of the institutions and pillars of Croatian culture of the second half of the 20th century, died suddenly in Zagreb on May 31, 2003. Maleković was 67 - way too early to leave Croatian, and, indeed, as

Director of the Museum of Arts and Crafts in Zagreb, which he built into one of the great museums of Europe, European cultural life. Personally, I have lost a distinguished colleague, a supporter and a friend. Professor Maleković was, among other things, a highly valued member of the Globalna Hrvatska citizens association of which I am vice president, a member of the association's executive committee and an indefatigable generator of ideas. The Globalna Hrvatska is a unique association in that it works on forging ties between Croatian culture at home and abroad. As a group of people working on building and cooperation rather than pursuing the Croatian favorite game of destroying and obstructing, it has had very little support by Gods of Croatian official culture (yes, my friends, even culture is a matter of "politics" in Croatia, meaning that your "culture" may not be "acceptable" depending on who you congregate with). In a world of Croatian culture in which independence is a dirty word, Vladimir Maleković has always kept his own course. His joining our "udruga" was a big compliment to us, to our own spirit of truth and independence.

Ms. Lilijana Domić, probably second only to Maleković in the field of current Croatian art criticism, and president of Globalna Hrvatska wrote a brilliant in memoriam article. The best I can do, I believe, is to translate it in a somewhat abbreviated form for the readers of the Hrvatska Iskra. For its is not just a story about a man, it is a story about what is right in Croatian culture, or, briefly, among the Croats in general.

"I met Vladimir Maleković 25 years ago, at the Mediterranean Sculptural Symposium in Labin. Then, as well as recently when he opened, in Ljubljana, the superb Piranesi exhibition from the holdings of the Museum of Arts and Crafts, while also preparing an in-depth exhibition of Secession in Croatia, I was fascinated by his erudition, firmness, and openness to dialogue. His incredible professional insight into art history, and the contemporary arts, has been complemented by his insight into the individual he spoke to. For his there were no unimportant fields, authors, or collocutors..."

"... He created through criticism by insisting on truth; he created through dialogue by endowing his texts with argument; he created with analytical lucidity setting up exhibitions, selecting coworkers, insisting on top criteria when his MUO was concerned, bringing up new generations of professionals..."

"... These were the starting points of each of his projects, regardless of whether he acted as a critic or a museum director, always striving to contribute to and affirm Croatian culture both through details and the whole... As the Director of the MUO since 1983, he launched a series of projects crucial for understanding Croatian culture - of the cultural circle of the Monks of St. Paul in Croatia (Pavlini), Baroque in Croatia, Biedermayer, Historicism. He did not have time to complete his last great project - Secession in Croatia. His enlightened position concerning the preservation and affirmation of Croatian culture often led him into the public eye and into the midst of controversy. Just as he was able to defend his positions with well-chosen arguments, so he would re-emerge with a new project (as an answer), always serving Croatian culture and its best interests..."

"... I am trying to imagine the emptiness which would have surrounded us, if there had been no Maleković. How many areas, objects, authors would have remained unknown - or just touched by a rhetorical phrase. It is truly fascinating how the ideas of a Maleković-art critic became well synthesized projects of huge cultural impact, how his brilliant analysis turned into material synthesis, realized through his unsurpassable exhibitions.

Yet, I want to say good-bye to my dear teacher and friend, an irreplaceable member of the Globalna Hrvatska, by touching upon his literary work. When at the end of 2001 and the beginning of 2002 I had a chance and honor to speak, on several occasions, including the City Library in Zagreb, about his book of prose entitled Bogomirski, I realized the scope of his erudition.

'Niš novega pod kapom boječum,' 'Kervava vuzemska pisanica,' 'Kipodelavci i kipočastiteli,' 'Čiček,' these are some of the titles of his mini-essays in Kajkavian Croatian, originally published under a pseudonym in the Večernji list (Note by V.G.: I was then Večernji's correspondent from the U.S., and even I did not know the true identity of the brilliant essayist - it was a well-kept secret) from the month of Sušec 8, 1991 through Veljak 8, 1994, and put together into one of the most fascinating books of 2001/2002. The

column - "Pisma s ladanja" (Letters from Countryside) contains comments on all important events of the war from that period. In the Foreword to the book, Mladen Kuzmanović (another bard who left us suddenly and too early) recommended to the reader those Drama Malekovichiane stressing that 'The Kajkavian literature and lexicography have always been able to express and stand witness to all the facets and dark shadows of their time...'.

"The news of the death of Vladimir Maleković reached me on the route Labin - Rijeka - Zagreb, the same one on which I got to know him in the first place, a quarter of a century ago. His other routes, including those into Europe, were Zagreb - Varaždin, Zagreb - Ljubljana - Vienna - Budapest - Turin - Antwerp... They were universal, a corollary to a spirit of polyvalent creativity. We believe that what he has created will stay built into the foundations of a Croatia in Europe, a Europe which supports and cultivates national and regional differences something that Vladimir Maleković, great teacher, well understood and sought to affirm."

Lilijana Domić

May I be allowed a brief post-script. The Globalna Hrvatska has realized, within a single year, exhibitions of the two greatest Croatian artists in North America, the Croatian-Canadian, Anton Cetin (Rijeka, October 2002), and of Croatian-American Marko Spalatin (Zagreb, Kabinet grafike HAZU, June-July 2002, as part of the Zagreb Triennale of Graphic Arts). Professor Maleković was looking forward to see Marko whom he had known from before (by the way, he also exhibited Cetin many years ago, earning a trip to the police for questioning concerning an exhibition of a "suspicious emigre"). He was, of course, looking forward to seeing Marko's exhibition which we have decided to dedicate to his memory.

Vladimir P. Goss

Croatian Presidents in the Americas:

Nestor Kirchner & Francisco Orlich Bolmarcich

Just this month we were treated to the news that Nestor Kirchner, who will soon be inaugurated as Argentina's next President, is of Croatian descent. A recent article in The New York Times noted that Kirchner's mother was a Croatian born in Chile which, like Argentina, has a large Croatian community.

Kirchner is not the first Croatian to lead an American country. That honor belongs to a son of Punat and Cres, Francisco Orlich, who served as President of Costa Rica from 1962 to 1966.

Francisco's grandfather, Franjo Orlich-Ladic, was born to a poor family in Punat. He left Punat as a 16 year old lad and become a seaman. He ended up in Costa Rica where he became a wealthy man. Franjo did not cut his ties to his hometown - to the contrary, he, like many people in our community today, invested in his homeland. In Punat, Franjo built a villa called "Villa Costa Rica" and a hydraulic mill, and opened a pasta factory which continued to operate until the Second World War. Afterwards, the factory was converted into Punat's Park Hotel. He also gave money to restore Punat's Holy Trinity parish church and to the hospital in Krk and served as the first president of the "Austrian-Croatian Steamship Association," established in Punat in 1906.

Francisco Orlich was born in Costa Rica the next year. His father Josip had been born on Krk while his mother Georgina Bolmarcich Kamcic came from Cres. Orlich visited Croatia twice, coming to Cres as a child and visiting Rijeka and Punat in 1962 after being elected Costa Rican president. Orlich died in 1969 and is buried in San Jose, Costa Rica's capital.

Here in the United States, we are still waiting for our first Croatian-American President. In 2000, Ohio Congressman John Kasich (now a commentator with the Fox News Channel) made the attempt against George W. Bush in the Republican primaries. For 2004, Dennis Kucinich, a Congressman from Cleveland, is one of the candidates running in the Democratic race.

John Kraljic (CroWorld)

HRVATSKA ISKRA

Come and visit Croatia

SPRING IN DALMATIA

*In the convent garden peach trees are blooming:
a sweet enchantment spreads over the lord's garden.
What a happy event for the little sisters
who have a heart of silver and three swords in their hearts.
Gentle, white as if made of wax,
they descend, one by one, to the garden:
and there is a resurgence of spring
in each one of their dead little hearts.*

Guelfo Civinini

In Dalmatia the feeling of Spring comes early, before the appearance of its first signs in nature, while Winter still lasts. One could feel it that unique feeling of Spring within the soul, as a sort of quivering and blissfulness, something that is within reach, yet unreachable, like a shadow, or a ray of sun. More precisely, one can take a breath of Spring that had escaped the calendar, with whom the seasons often do not have the strongest of links. The birds are already in full concert, the new verdure heals the eye, there are new expectations in the soul. Everything has somehow swollen with moisture, just like life in a pod which is renewed by a germ; juices await explosion, along the walls of stone houses old people turn over dusty stories, on their faces there is the warmth of the Spring sun and ... hope. In the bareness of the trees and the blueness of the water, in the clarity of

our climate, one anticipates the flowering of organisms, the pregnancy of fruit. The undeniable beauty of the landscapes of our Dalmatia is revealed especially in Spring, in the conditions of a full Mediterranean illumination. Thanks to the combination of its geographic location, the unrepeatable colours of the Adriatic, mountains that rise up vertically to an altitude of over 1700 metres right next to the beach, the meeting of Mediterranean and continental climates cause an atmospheric turmoil that results in unusual light effects. Since the daily temperatures in spring are equal to summer temperatures of some northern countries in Europe, and the nights are still cold, the condensation of the air creates a haze. Our famous painter Emanuel Vidovic, a master in depicting vibrant and saturated atmospheres, discovered the beauty of our hazy landscapes long ago. His wonderful sfumati are a species of ode to the Dalmatian haze, as well as to the Dalmatian soul, which is somewhat melancholy. And how could it help not being melancholy under the burden of this wealth of beauty in landscapes, colours and sounds, as well as the frequent changes of weather, which in one single day can be manifold. Some of them are entirely unforeseeable, and capable of joining the unjoinable, such as great big snowflakes with a blooming tree on Split's Sustipan, or fogs we have been waiting for days and they arrive unexpected. One could experience the most beautiful and most impressive spectacle of a foggy landscape in Vrboška, on the island of Hvar: just a small boat anchored in the bay, with the undefined shape of trees appearing in the distance, and the sound of an engine growing fainter - the rest had been swallowed by the fog. A slightly Biblical spectacle, whilst the Split riva is most beautiful in a fog. It is said of Dalmatia that it is a legend about light, something that Spring reconfirms each year, with an unrepeatable refraction of light among forest trees, the immensity of molten-gold sea surfaces or the silvery-gray shimmer of condensation and glittering façades of old stone houses in the brightness of sunset. It also confirms it with the foam of waves in colli-

sion with the cliffs, with the fishing net which caught the light, the whiteness of a lonely little church, the sea-gull of the sunny beak, and the Biokovo blue-bell, which never lets one down. The abundant spring waters of the waterfalls catch the light in the millions of its droplets, whilst under the drywall, in taking a break from working in the field, the labourer needs a fire, because the grill is ready and waiting. In little harbours, small boats are still at rest.

(Alemka Ana Demikell, Croatia in-flight Magazine, spring 2002)

ModernAge

Plastics Inc.

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specilizing in Acrylics:

- Designing
- CNC Machining
- Computerized Vinyl Signs
- Point of Purchase Displays
- Optical Displays
- Acrylic Furniture
- Projektiramo po Vašim osobnim specifikacijama
- Izrađujemo Acrylic namještaj
- Stalci za novine, tace za serviranje, rame za slike itd.

For more information call:
Stan Trtanj, Ivan Hajsan or Bob Galamaga
Tel: (416) 675 2955, Fax: (416) 675 2965
50 Fasken Dr. Units #2, 3, 4, 5
Etobicoke, Ontario, M9W 1K5